

Strategia Rozwoju Gminy Radomsko do 2030 roku

MAJ 2021 R.

**Opracowanie wykonano
przez zespół konsultantów**

przy współpracy zespołu ds. opracowania Strategii Rozwoju Gminy Radomsko do 2030 r. w składzie:

1. Roman Radczyc – Wójt Gminy – przewodniczący,
2. Grzegorz Wierzbicki – Sekretarz – zastępca przewodniczącego,
3. Katarzyna Rabenda – Skarbnik – członek,
4. Katarzyna Zasada – Inspektor - koordynator prac,
5. Wojciech Łuszczynski – Przewodniczący Rady Gminy – członek,
6. Marcin Rumin – Pluciński – Radny – członek,
7. Edyta Kipigroch – Kierownik GOPS – członek,
8. Beata Pałecz – Kierownik GZEASZ – członek,
9. Wiesław Gonciarek – Kierownik Ref. Komunalnego – członek,
10. Michał Pawlikowski – Inspektor – członek,
11. Arkadiusz Śmigielski – Informatyk – członek.

SPIS TREŚCI

WSTĘP	6
<u>UWARUNKOWANIA, WNIOSKI Z DIAGNOZY SPOŁECZNO – GOSPODARCZEJ I PRZESTRZENNEJ GMINY</u>	8
UWARUNKOWANIA I METODYKA OPRACOWANIA STRATEGII	8
WNIOSKI Z DIAGNOZY SPOŁECZNO – GOSPODARCZEJ I PRZESTRZENNEJ	10
OBSZARY STRATEGICZNEJ INTERWENCJI W STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA A ZAKRES PLANOWANYCH DZIAŁAŃ GMINY	12
ANALIZA SWOT GMINY	16
MODEL STRUKTURY FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNEJ GMINY	20
<u>ZAŁOŻENIA PLANISTYCZNE GMINY</u>	24
WIZJA I MISJA ROZWOJU	24
CELE STRATEGICZNE ROZWOJU GMINY	26
PLAN ZADAŃ INWESTYCYJNYCH	28
ZGODNOŚĆ STRATEGII ROZWOJU GMINY RADOMSKO DO 2030 ROKU Z AKTUALNYMI DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI NA POZIOMIE LOKALNYM, REGIONALNYM, KRAJOWYM ORAZ EUROPEJSKIM	43
<u>SYSTEM WDRAŻANIA STRATEGII</u>	51
REALIZACJA, MONITORING I EWALUACJA	51
ŹRÓDŁA FINASOWANIA	53
<u>ZAŁĄCZNIK – DIAGNOZA SPOŁECZNO – GOSPODARCZA I PRZESTRZENNA GMINY RADOMSKO BŁĄD! NIE ZDEFINIOWANO ZAKŁADKI.5</u>	

GMINA RADOMSKO

Siedziba:

Ul. Piłsudskiego 34

97 – 500 Radomsko

ROMAN RADCZYC - WÓJT

GRZEGORZ WIERZBICKI - SEKRETARZ

KATARZYNA RABENDA - SKARBNIK

Rada Gminy Radomsko

Kadencja 2018 - 2023

skład osobowy

Wojciech Łuszczynski - Przewodniczący Rady

Zdzisław Drózdź - Wiceprzewodniczący Rady

Tomasz Więcek - Wiceprzewodniczący Rady

Danuta Barska - Radna

Mirosław Dziadek - Radny

Jakub Jagiełło - Radny

Stefan Koćwin - Radny

Mieczysław Kowalczyk - Radny

Marian Porzeżyński - Radny

Adam Przerada – Radny

Michał Pytkowski - Radny

Marcin Rumin-Pluciński - Radny

Wojciech Ścisłowski - Radny

Tomasz Wieczorek - Radny

Piotr Żak - Radny

Podstawa prawna

Podstawą prawną, która definiuje i określa kształt i strukturę Strategii Rozwoju Gminy Radomsko do 2030 r. jest ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 713, 1378.), która stanowi, że strategia rozwoju gminy zawiera wnioski z diagnozy oraz określa w szczególności:

1. Cele strategiczne rozwoju w wymiarze społecznym, gospodarczym i przestrzennym;
2. Kierunki działań podejmowanych dla osiągnięcia celów strategicznych;
3. Oczekiwane rezultaty planowanych działań, w tym w wymiarze przestrzennym, oraz wskaźniki ich osiągnięcia;
4. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy;
5. Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminie;
6. Obszary strategicznej interwencji określone w strategii rozwoju województwa, o której mowa w art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2019 r. poz. 512, 1571 i 1815 oraz z 2020 r. poz. 1378), wraz z zakresem planowanych działań;
7. Obszary strategicznej interwencji kluczowe dla gminy, jeżeli takie zidentyfikowano, wraz z zakresem planowanych działań;
8. System realizacji strategii, w tym wytyczne do sporządzania dokumentów wykonawczych;
9. Ramy finansowe i źródła finansowania.

Wskazane powyższej części składowe dokumentu wpisują się w strukturę przygotowanej strategii dla Gminy Radomsko. Zgodnie z Art. 10f. 1. ustawy: Rada gminy, w drodze uchwały, określa szczegółowy tryb i harmonogram opracowania projektu strategii rozwoju gminy, w tym tryb konsultacji, o których mowa w art. 6 ust. 3 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju. Ponadto jednym z elementów wynikających ze zmian legislacyjnych jest wymóg podjęcia działań konsultacyjnych z interesariuszami zewnętrznymi w formie konsultacji horyzontalnych (m.in. sąsiednie gminy) i wertykalnych: proces opiniowania Strategii w celu wydania opinii dotyczącej sposobu uwzględnienia ustaleń i rekomendacji

w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w województwie określonych w strategii rozwoju województwa przez zarząd województwa (Art. 10f. 1-3.).

Strategia rozwoju gminy ma charakter planistyczny i zawiera scenariusz rozwoju dla jednostki samorządu terytorialnego wraz ze wskazaniem jego wizji, celów strategicznych oraz konkretnych projektów w określonym horyzoncie czasowym. Niniejsza strategia przygotowana dla Gminy Radomsko obejmuje okres obowiązywania nowego budżetu Unii Europejskiej do 2030 r. zgodnie z perspektywą finansową na lata 2021 – 2027 włączając w to zasadę N + 3. Opracowanie strategii jest ważne z punktu widzenia zmieniającej się sytuacji społeczno-gospodarczej kraju, województwa, powiatu oraz Gminy Radomsko, zwłaszcza w trudnym czasie walki z pandemią wirusa SARS-CoV-2. Samorządy w najbliższym czasie staną przed wyzwaniem odbudowy swoich małych ojczyzn po trudnym czasie *lockdown'u* gospodarki, co przełożyło się także na problemy lokalnych przedsiębiorców, ale także samych samorządów.

Realizacja i wdrażanie strategii wiąże się z nowym okresem programowania Unii Europejskiej oraz możliwościami związanymi z pozyskiwaniem funduszy strukturalnych w perspektywie finansowej na lata 2021 – 2027, ale także planami odbudowy po walce z pandemią dzięki funkcjonowaniu Instrumentu Odbudowy i Zwiększenia Odporności tzw. Krajowego Planu Odbudowy będącego kompleksowym programem reform i projektów strategicznych, którego celem jest wzmocnienie odporności gospodarczej i społecznej oraz budowa potencjału polskiej gospodarki na przyszłość.

Planowanie i zarządzanie strategiczne jest podstawą efektywnego administrowania oraz współpracy samorządowej, ułatwia pozyskiwanie środków zewnętrznych, w tym dotacji przeznaczonych na realizację określonych projektów. Strategia pozwala na koordynowanie działań różnych instytucji działających w sferach społecznych oraz gospodarczych na terenie gminy oraz integruje te podmioty wokół priorytetowych kierunków działań. Dokument określa priorytety i cele polityki rozwoju społeczno-gospodarczego prowadzonego na terenie gminy. Niniejszy dokument stanowi również podstawę do opracowania i wdrożenia projektów współfinansowanych ze środków strukturalnych Unii Europejskiej takich jak: Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego, Europejski Fundusz Rolny na Rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich,

Europejski Fundusz Społeczny i innych m.in. Europejskiego Instrumentu Odbudowy, funduszy norweskich i fundusze Europejskiego Obszaru Gospodarczego.

Strategia pełni następujące funkcje:

- kierunkową dla władz gminnych, środowisk naukowych i biznesowych, organizacji pozarządowych oraz innych instytucji, ale także dla wszystkich mieszkańców gminy;
- koordynacyjną dla innych dokumentów programowych i planistycznych na poziomie gminnym;
- informacyjną dla mieszkańców, inwestorów, partnerów, itp.;
- promocyjną w kontekście lokalnym, regionalnym, krajowym oraz ponadnarodowym.

Strategia powstała zgodnie z nowymi przepisami, 12 listopada 2020 r. weszła w życie nowelizacją Ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju – podstawowego aktu prawnego, który reguluje w Polsce politykę rozwoju. Uchwalona w lipcu 2020 roku nowela nadaje nowy kształt systemowi strategicznego zarządzania krajem i wprowadza nowe instrumenty polityki regionalnej. Na szczeblu lokalnym potwierdzono praktykę opracowywania i uchwalania strategii rozwoju gminy: wiele samorządów terytorialnych przygotowywało dotychczas strategie rozwoju, jednak nie były one osadzone w przepisach prawnych. Punktem wyjścia do prac nad strategią było opracowanie Diagnozy społeczno – gospodarczej i przestrzennej Gminy Radomsko. Jej zadaniem było scharakteryzowanie potencjału społeczno-ekonomicznego gminy w kontekście głównych kierunków jej rozwoju, uwzględniając przy tym przestrzenne uwarunkowania środowiskowo-infrastrukturalne. Diagnoza strategiczna jest kanwą do opracowania kierunków działań, a następnie celów strategicznych i celów operacyjnych.

Uwarunkowania, wnioski z diagnozy społeczno – gospodarczej i przestrzennej Gminy

Uwarunkowania i metodyka opracowania strategii

W pracach nad dokumentem został przyjęty mechanizm oparty na eksperckim modelu budowy planów strategicznych jednostek samorządu terytorialnego. Dzięki

temu dokument ten stanowi niezależne źródło informacji i wiedzy na temat rozwoju Gminy Radomsko.

Metodyka prac nad strategią

Prace nad strategią zostały podzielone na 4 etapy: diagnozę stanu, analizę strategiczną, redakcję właściwą oraz przyjęcie dokumentu do realizacji.

Etap I, którym była diagnoza stanu miała charakter pracy eksperckiej i polegała na opracowaniu diagnozy społeczno-gospodarczej i przestrzennej gminy – diagnoza stanowi odrębny dokument stanowiący fakultatywny załącznik do samej strategii. Opisany został stan zasobów oraz tendencje rozwojowe zachodzące w sferze przestrzenno-przyrodniczej, społecznej, gospodarczo-finansowej;

Etapem II było przeprowadzenie analizy strategicznej. Bazował on głównie na wynikach spotkań eksperckich, wywiadach z pracownikami urzędu, panelach i dyskusjach z władzami gminy. Zrealizowane działania pozwoliły kolejno na:

- wprowadzenie i wstępne prace analityczne;
- omówienie metodyki procesu budowania strategii rozwoju metodą ekspercką;
- dokonanie przeglądu uwarunkowań mających wpływ na sytuację gminy – zebranie opinii i spostrzeżeń uczestników spotkań;
- przeprowadzenie analizy SWOT;
- określenie wizji i misji gminy;
- formułowanie celów w poszczególnych wyzwaniach;
- określenie założeń organizacyjnych dla poszczególnych zadań;
- priorytetyzację zadań.

Etap III obejmował opracowanie strategii według ram formalnych, zapewnienie zgodności strategii z dokumentami strategicznymi poziomu regionalnego oraz ustalenie procedur wdrażania, monitorowania i aktualizacji dokumentu;

Etap IV koncentrował się na partycypacji interesariuszy poprzez zorganizowanie konsultacji społecznych. Zweryfikowano zapisy oraz wprowadzono proponowane zmiany i uzupełnienia. Projekt strategii został przedłożony do konsultacji sąsiednim gminom, Urzędowi Marszałkowskiemu w Łodzi oraz Łódzkiemu Urzędowi Wojewódzkiemu w Łodzi. Ponadto wystąpiono o ustalenie obowiązku przeprowadzenia procedury oceny oddziaływania na środowisko.

Wykonana diagnoza pozwala na weryfikację obecnego położenia społeczno-gospodarczego gminy, dzięki czemu można określić najbardziej pożądany obraz przyszłości, czyli wizję rozwoju. Składa się z ustalonych celów strategicznych, których

osiągnięcie jest gwarancją spełnienia się wizji rozwoju. Na podstawie sprecyzowanej wizji możliwe stało się poszukiwanie misji rozwoju, czyli zespołu wartości jednoczących społeczność lokalną wokół wspólnej idei rozwojowej. Dzięki swojej zwięzłości, elastyczności i oryginalności misja przedstawia rolę, która jest dedykowana całej społeczności. Uzupełnieniem przyjętego podejścia jest wskazanie wyzwań, które są łącznikiem pomiędzy przedstawioną wizją i misją, a skonkretyzowanym zbiorem celów. W warstwie wykonawczej zauważono, że nie jest możliwe antycypowanie, czy przy dostępnych zasobach możliwe jest osiągnięcie stanu docelowego. Przeprowadzono zatem sukcesywne uzgodnienia, zmiany i modyfikacje pozwalające na ostateczną identyfikację wizji, misji oraz celów. Proces dochodzenia do prezentowanej wersji stanowi właściwy sposób łączenia odmiennych sposobów postrzegania problematyki rozwoju w jedną spójną całość. Strategia w swojej ostatecznej wersji jest dokumentem perspektywicznym i długofalowym, wskazującym priorytety i narzędzia realizacji, które na najbliższe lata wydają się stwarzać najwięcej możliwości dla rozwoju społeczno-gospodarczego Gminy Radomsko. Strategia jest dokumentem, który w swoich założeniach musi podlegać aktualizacji, ewaluacji i monitoringowi, tak aby jej realizacja odpowiadała potrzebom gminy i jej mieszkańców.

Wnioski z diagnozy społeczno – gospodarczej i przestrzennej

Do 2023 r. trwa czas realizacji projektów z perspektywy finansowej Unii Europejskiej 2014 - 2020. Gmina dla potrzeb realizacji polityki rozwoju regionalnego oraz możliwości aplikowania o fundusze strukturalne Unii Europejskiej przygotowała dokumenty planistyczne, które były podstawą aplikowania o środki europejskie. Przygotowany wówczas dokument w postaci Planu Rozwoju Lokalnego na lata 2011 – 2020 zawierał cele strategiczne oraz zadania inwestycyjne przewidziane do realizacji. W obszarze przechodzenia na gospodarkę niskoemisyjną, poprawie efektywności energetycznej ważną rolę odgrywał opracowany Plan Gospodarki Niskoemisyjnej.

Projekty realizowane ze środków zewnętrznych:

1. **Modernizacja oświetlenia ulicznego na terenie Gminy Radomsko**, działanie 4.3. Ochrona powietrza, Regionalny Program Operacyjny Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020, wartość projektu 1 283 800,00 zł dofinansowanie z UE 887 178,86 zł, dofinansowanie z budżetu państwa;

2. **„Termomodernizacja budynku Urzędu Gminy Radomsko”**, działanie 4.2. Termomodernizacja budynków, Regionalny Program Operacyjny Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020, wartość projektu 807 978,22 zł dofinansowanie z UE 572 978,22 zł, Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych 235 000,00 zł;
3. **„Termomodernizacja budynku Publicznej Szkoły Podstawowej w Strzałkowie”**, działanie 4.2. Termomodernizacja budynków, Regionalny Programu Operacyjny Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020, wartość projektu 929 576,37 zł dofinansowanie z UE 664 576,37 zł, Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych 265 000,00 zł;
4. **Przeprowadzono odbiór odpadów azbestowych z 76 nieruchomości w latach 2017 - 2020**, wartość: 82 828,02 zł brutto, dofinansowanie: 59 811,00 zł, środki: Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi;
5. **„Przebudowa ul. Radomszczańskiej w m. Płoszów”**, dotacja z Funduszu Dróg Samorządowych 521 995,48 zł;
6. **„Przebudowa ul. Kopernika w miejscowości Strzałków”**, wartość: 259.091,85 zł brutto, dofinansowanie: 129.855,00 zł, środki: Rządowy Programu na Rzecz Rozwoju oraz Konkurencyjności Regionów poprzez Wsparcie Lokalnej Infrastruktury Drogowej;
7. **„Przebudowa drogi w Strzałkowie ul. Kolberga – etap II”**, wartość: 119.501,76 zł brutto, dofinansowanie: budżet Województwa Łódzkiego wysokości 7.400,00 zł;
8. **„Przebudowa drogi Amelin - ul. Krańcowa (m. Radomsko) II etap- łącznik”** wartość: 128 455,45 zł brutto, dofinansowanie: budżet Województwa Łódzkiego wysokości 24 780,00 zł;
9. **„Przebudowa ul. Polnej w Strzałkowie II etap”** wartość: 60 976,09 zł brutto, dofinansowanie: budżet Województwa Łódzkiego wysokości 25 690,00 zł;
10. **Wymiana pieców węglowych na inne źródła ciepła w 78 gospodarstwach domowych**, wartość: 1,620 mln zł, dofinansowanie: 732 tys. zł, środki: Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi;
11. **Budowa 4 siłowni zewnętrznych zlokalizowane przy szkołach: w Kietlinie, Dziepółci, Strzałkowie i Szczepolicach**, dofinansowanie: budżet Województwa Łódzkiego: 19.998,37 zł;
12. **Zakup 24 komputerów dla szkół i przeprowadzenie szkolenia w zakresie podniesienia kompetencji cyfrowych dla 300 mieszkańców**, w ramach Programu Polska Cyfrowa, dofinansowanie: 150 tys. złotych;

13. Zakup sprzętu ratownictwa medycznego dla Ochotniczych Straży Pożarnych w: Dąbrówce, Kietlinie, Szczepolicach i Strzałkowie, w ramach Funduszu Pomocy Pokrzywdzonych oraz Pomocy Postpenitencjarnej Funduszu Sprawiedliwości, dotowanego z Ministerstwa Sprawiedliwości;

Obszary Strategicznej Interwencji w strategii rozwoju województwa a zakres planowanych działań gminy

Obszary Strategicznej Interwencji w województwie łódzkim

Zgodnie z ustawą o zasadach prowadzenia polityki rozwoju obszar strategicznej interwencji to określony w strategii rozwoju obszar o zidentyfikowanych lub potencjalnych powiązaniach funkcjonalnych lub o szczególnych warunkach społecznych, gospodarczych lub przestrzennych, decydujących o występowaniu barier rozwoju lub trwałych, możliwych do aktywowania potencjałów rozwojowych, do którego kierowana jest interwencja publiczna łącząca inwestycje, w szczególności gospodarcze, infrastrukturalne lub w zasoby ludzkie, finansowane z różnych źródeł, lub rozwiązania regulacyjne. W Strategii wskazano OSI dwojakiemu rodzajowi: krajowe oraz regionalne.

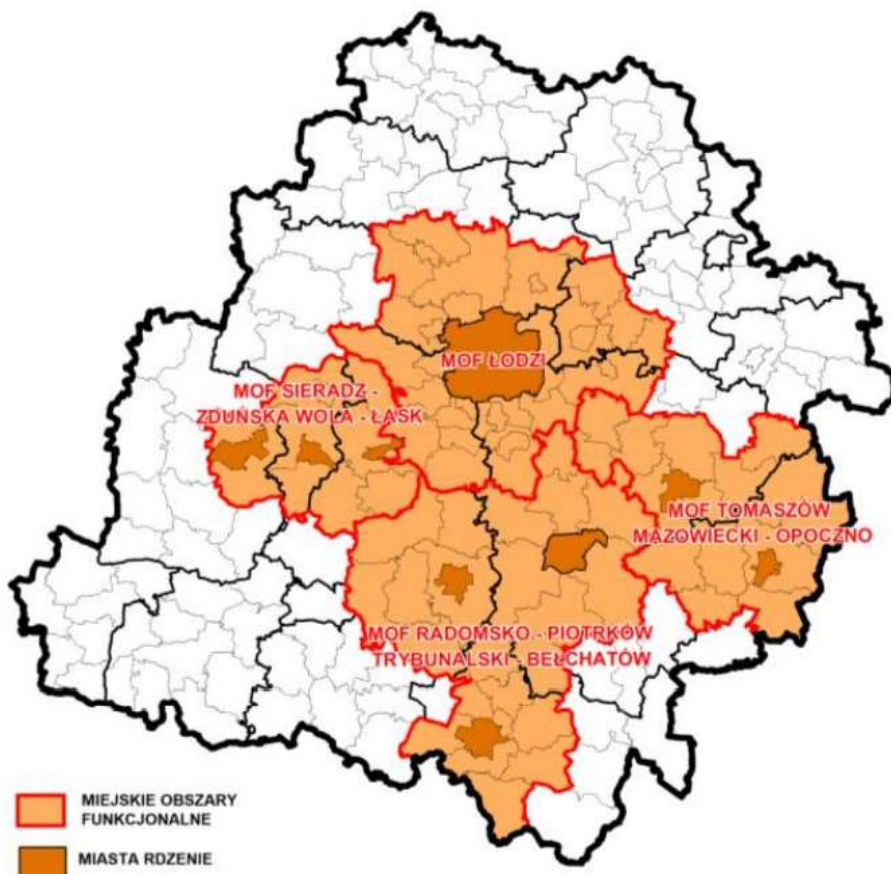
Obszary Strategicznej Interwencji w województwie łódzkim¹

¹ [SRWL-2030_6.05.2021_uchwalona.pdf](http://srwl-2030_6.05.2021_uchwalona.pdf) (lodzkie.pl)

Zgodnie z przygotowanym w Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 podziałem dotyczącym obszarów strategicznej interwencji obszar gminy Radomsko został zakwalifikowany do **MIEJSKIEJGO OBSZARU FUNKCJONALNEGO - MOF Radomsko – Piotrków Trybunalski – Bełchatów ORAZ OBSZARU NOWEJ ENERGII**.

MIEJSKI OBSZAR FUNKCJONALNY²

MIEJSKIE OBSZARY FUNKCJONALNE (MOF) - na terenie województwa wyróżniono cztery miejskie obszary funkcjonalne: MOF Ośrodka Wojewódzkiego – Łódź oraz 3 wielordzeniowe MOF: MOF Sieradz – Zduńska Wola – Łask, MOF Tomaszów Mazowiecki – Opoczno oraz MOF Radomsko – Piotrków Trybunalski – Bełchatów. Miejski Obszar Funkcjonalny jest szczególnym typem obszaru funkcjonalnego. Zgodnie z ustawą o zasadach prowadzenia polityki rozwoju obszar funkcjonalny to obszar, na którym występuje względnie wyodrębniający się,

² [SRWL-2030_6.05.2021_uchwalona.pdf \(lodzkie.pl\)](#)

rozwoju grupy PGE i prowadzenie procesów restrukturyzacyjnych w sektorze górnicoenergetycznym i sektorach współpracujących oraz planowane przejęcie aktywów węglowych przez nowo powołaną Narodową Agencję Bezpieczeństwa Energetycznego były podstawą identyfikacji obszaru, na którym negatywne skutki prowadzonej transformacji górnico-energetycznej będą najbardziej odczuwalne³.

Analiza SWOT Gminy

Ważnym etapem prac z punktu widzenia podsumowania diagnozy w gminie i sformułowania celów rozwojowych jest analiza zasobów wewnętrznych gminy oraz jej otoczenia zewnętrznego pod kątem identyfikacji szans i zagrożeń dla dalszego rozwoju. Narzędziem, jakie posłużyło do tych prac jest analiza SWOT. Jest to jedna z najpopularniejszych technik analitycznych, służąca do porządkowania informacji. Nazwa SWOT pochodzi angielskich słów: Strengths (mocne strony), Weaknesses (słabe strony), Opportunities (szanse), Threats (zagrożenia). Ocena zarówno wewnętrznych oraz zewnętrznych czynników mogących mieć wpływ na powodzenie planu strategicznego, stanowi użyteczne narzędzie prowadzące do dokonania analizy zasobów i otoczenia gminy oraz określenia priorytetów rozwoju. W celu uzyskania jasnej analizy traktuje się atuty i słabe strony jako czynniki wewnętrzne z punktu widzenia społeczności lokalnej, na które społeczność ma wpływ, a okazje i zagrożenia jako czynniki zewnętrzne, znajdujące się w otoczeniu bliższym i dalszym gminy.

³ [SRWL-2030_6.05.2021_uchwalona.pdf \(lodzkie.pl\)](#)

Gmina Radomsko

Zintegrowana polityka rozwoju

zgodnie z ideą zrównoważonego rozwoju

Sfera społeczna

Sfera gospodarcza

Sfera przestrzenna

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
Bliska lokalizacja miasta Radomska – dostęp do rynku pracy, edukacji, oferty kulturalnej, rekreacyjnej i sportowej	Wymagająca inwestycji infrastruktura gminna: kanalizacyjna, drogowa
Dobry układ komunikacyjny, w tym bliskość autostrady oraz magistrali kolejowej	Wymagająca wzbogacenia dla różnych grup wiekowych oferta kulturalna
Dobre warunki do zamieszkania, budownictwa jednorodzinnego	Brak na obszarze gminy zorganizowanej opieki nad dziećmi do lat 3 – żłobek, klub malucha
Dobrze rozwinięta branża meblarska oraz handlowo – usługowa	Wymagająca uzupełnienia infrastruktura rekreacyjna, sportowa dla potrzeb sportu amatorskiego, aktywnych form spędzania wolnego czasu
Stabilna sytuacja finansowa gminy	Brak miejsc rekreacji, spędzania wolnego czasu np. ścieżki piesze, rowerowe
Doświadczenie w pozyskiwaniu środków zewnętrznych i realizacji projektów współfinansowanych z funduszy europejskich	Niewystarczająca polityka informacyjna gminy – brak strony internetowej, dostępna tylko wersja w postaci BIP
Działalność organizacji pozarządowych	Brak miejsca integrującego społeczność lokalną np. domu kultury
Istniejąca przestrzeń publiczna, która może być zagospodarowana i dedykowana społeczności np. tereny nadbrzeża Warty	Brak na obszarze gminy infrastruktury społecznej - ośrodki zdrowia, banki, policja, placówki oświatowe (szkoła średniego, kino, muzeum, dom kultury) poza terenem gminy, ale łatwo dostępna z uwagi na bliskość miasta.
Proekologiczne podejście gminy, realizacja inwestycji poprawiających stan środowiska	Zanieczyszczenie środowiska - wciąż duża popularność nieekologicznych źródeł ciepła

Wysoki stopień bezpieczeństwa publicznego	Wciąż niewielka ilość instalacji odnawialnych źródeł energii
Realizacja inwestycji poprawiających efektywność energetyczną	Wymagający remontów, w tym termomodernizacji stan budynków użyteczności publicznej
Przystąpienie gminy do programu Społecznych Inicjatyw Mieszkaniowych	Brak mieszkań komunalnych lub socjalnych
Promocja postaw proekologicznych w szkołach, realizacja inwestycji proekologicznych w gminie	Niewystarczająca świadomość ekologiczna mieszkańców dotycząca wiedzy na temat odnawialnych źródeł energii, segregacji odpadów, szkodliwości pokryć azbestowych
SZANSE	ZAGROŻENIA
Nowa perspektywa unijna na lata 2021 - 2027	Niestabilna sytuacja epidemiczna w kraju związana z wirusem
Środki w ramach Krajowego Planu Odbudowy i innych programów krajowych	Wysokie koszty stworzenia i utrzymania nowych miejsc pracy
Wsparcie i rozwój przedsiębiorczości na terenie gminy	Niestabilna polityka rolna
Wzrost liczby mieszkańców i rozwój budownictwa jednorodzinnego	Wahające się ceny produktów rolnych
Niższe koszty prowadzenia działalności gospodarczej na terenach wiejskich	Konkurencja ze strony podmiotów działających poza granicami gminy
Realizacja przez gminę inwestycji poprawiających stan środowiska , w tym współfinansowanych ze środków UE	Postępujące zanieczyszczenie środowiska
Aktywizacja lokalnej społeczności	Zjawisko migracji zarobkowej
Możliwość rozwoju istniejących firm	

Model struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy

Układ przestrzenny Gminy Radomsko zgodnie z opinią urbanistów jest nierozzerwalnie związany z historią miasta Radomska. Czynnikiem miastotwórczym i generującym osadnictwo na tym obszarze był w średniowieczu szlak handlowy Śląsk - Ruś, a także warowny gród i ośrodek kultu religijnego. Powstała wokół grodu osada targowa nad rz. Radomką dała początek miastu. Najstarsze dokumenty pisane pochodzą z lat 1242 i 1266. Pierwszy dotyczy pobytu w Radomsku dworu Konrada Mazowieckiego, ówczesnie księcia krakowskiego i łęczyckiego, a druga sprzedaży wójtostwa przez księcia sieradzkiego Leszka Czarnego wójtowi Godynowi - uznawana dzisiaj za datę uzyskania praw miejskich⁴.

Obszar gminy Radomsko, w różnych okresach historycznych, odgrywał dużą rolę w funkcjonowaniu organizmu miejskiego. Charakteryzujący się znaczną lesistością i występowaniem dobrych gleb - stanowił komplementarną z miastem średniej wielkości, przestrzeń rolno - leśną. Szczególnie nachylone ku stronie południowej, łagodne stoki pradoliny rz. Warty z ich bogactwem przyrodniczych form pokrycia obszaru - stanowiły swoiste płuca organizmu miejskiego. Północno - wschodnia część gminy i jej część zachodnia zapewniały Radomsku dostęp do produktów rolnych.

Podstawowymi elementami wyznaczającymi tożsamość funkcjonalno - przestrzenną są:

- komplementarność funkcjonalno - przestrzenna z wykształconym organizmem miejskim Radomska,
- znaczna lesistość i bogate środowisko przyrodnicze znacznego fragmentu obszaru gminy,
- styczność z autostradą A-1,
- przebieg ważnej trasy komunikacyjnej PKP relacji Śląsk - Warszawa/Łódź,
- potencjał przyrodniczy obszaru.

Zgodnie z ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 27 marca 2003 r. zasady rozwoju przestrzennego gminy określają dokumenty planistyczne, tj. studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego

⁴ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Radomsko.

oraz miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego. Studium nie jest aktem prawa miejscowego, określa jedynie potrzeby i możliwości rozwoju gminy uwzględniające m.in. analizy ekonomiczne, środowiskowe, społeczne, prognozy demograficzne, a także możliwości finansowe gminy. Obowiązujące dla Gminy Radomsko studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego zatwierdzone zostało Uchwałą Rady Gminy Radomsko Nr IX/34/99 z dnia 11 czerwca 1999 r.

Podstawowym narzędziem kształtowania polityki przestrzennej w systemie aktów planistycznych w Polsce są miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego. Zgodnie z art. 4 ust 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego następuje ustalenie przeznaczenia terenu, rozmieszczenie inwestycji celu publicznego oraz określenie sposobów zagospodarowania i warunków zabudowy danego terenu. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego sporządza się obowiązkowo, jeżeli wymagają tego przepisy odrębne (m.in. prawo lotnicze, ustawa o ochronie gruntów rolnych i leśnych, ustawa o lecznictwie uzdrowiskowym itp.), dla pozostałych terenów uchwalany jest fakultatywnie. Poważnym obciążeniem dla gminy są koszty opracowania planów, a także ekonomiczne skutki ich uchwalenia. Problemem jest również stosunkowo długi czas sporządzania planów. Uchwalenie miejscowego planu może wprowadzać ograniczenia możliwości zabudowy poszczególnych nieruchomości, z kolei zmiana warunków zagospodarowania konkretnych nieruchomości może być podstawą żądania od gminy wykupu nieruchomości lub kierowania innych roszczeń odszkodowawczych ze strony właścicieli wobec gminy. Dodatkowo, jeżeli w związku z uchwaleniem planu miejscowego lub jego zmianą, wartość nieruchomości uległa obniżeniu, a właściciel albo użytkownik wieczysty zbywa tę nieruchomość, może żądać od gminy odszkodowania równego obniżeniu wartości nieruchomości. Jeżeli natomiast, w związku z uchwaleniem planu miejscowego albo jego zmianą wartość nieruchomości wzrosła, a właściciel lub użytkownik wieczysty zbywa tę nieruchomość, pobierana jest na rzecz gminy jednorazowa opłata ustalona w tym planie, określona w stosunku procentowym do wzrostu wartości nieruchomości.

Na terenie Gminy Radomsko obowiązują następujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego:

1. Mppz dotyczący lokalizacji maszty antenowego Niezależnej Telewizji Lokalnej Radomsko;

Uchwała Nr XVIII/72/96 Rady Gminy Radomsko z dnia 12 lipca 1996 r. w sprawie zmiany fragmentu miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy Radomsko w jednostce strukturalnej „B” – Strzałków w sołectwie Dziepółć w miejscowości Amelin;

2. *Mpzp dotyczący gazociągu relacji Piotrków Trybunalski – Bobry;*

Uchwała Nr XVII/77/2000 z dnia 16 czerwca 2000 r. w sprawie zmian w miejscowym planie ogólnym zagospodarowania przestrzennego gminy Radomsko;

3. *Mpzp dotyczący ulicy Broniewskiego w miejscowości Strzałków;*

Uchwała Nr XIX/85/2000 z dnia 15 września 2000 r. w sprawie zmiany fragmentu miejscowego ogólnego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Radomsko;

4. *Mpzp dotyczący budowy linii napowietrzno-kablowej 110 kV;*

Uchwała Nr XXV/177/2017 z dnia 4 sierpnia 2017 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w zakresie realizacji inwestycji celu publicznego – budowy linii dwutorowej napowietrzno-kablowej 110 kV do zasilenia stacji 110/15 kV Radomsko Południe.

Dla pozostałego terenu Gminy Radomsko, od dnia 1 stycznia 2004 r. brak jest aktualnego planu zagospodarowania przestrzennego. Zgodnie z ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, w przypadku braku miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, określenie sposobów zagospodarowania i warunków zabudowy danego terenu następuje w drodze decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, przy czym:

- lokalizację inwestycji celu publicznego ustala się w drodze decyzji o lokalizacji inwestycji celu publicznego;
- sposób zagospodarowania terenu i warunki zabudowy dla innych inwestycji ustala się w drodze decyzji o warunkach zabudowy.

W nowej Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego obszary wiejskie zostały wskazane jako istotne z punktu widzenia rozwoju województwa i zachowania tożsamości.

Zgodnie z zapisami ww. Strategii:

„Obszary wiejskie województwa łódzkiego prezentują bogate spektrum typów funkcjonalnych poczynszy od rolniczych gmin wiejskich skończywszy na gminach o przemysłowym, usługowym bądź wielofunkcyjnym charakterze. Istnieje też znaczna liczba gmin, położonych głównie w sąsiedztwie średnich i dużych miast, mająca

funkcje typowo mieszkaniowe. Pomimo tak dużej różnorodności posiadają one wspólny mianownik barier i problemów rozwojowych: są to różnego rodzaju problemy transportowe, począwszy od braków w infrastrukturze komunikacyjnej na wykluczeniu z transportu publicznego skończywszy. Słabą stroną większości gmin wiejskich jest niski potencjał gospodarczy, którego wzmocnienie będzie wymagało wsparcia i modernizacji rolnictwa, rozwoju funkcji pozarolniczych, inwestycji w kapitał ludzki i społeczny. Kolejnym problemem gmin wiejskich jest stan środowiska naturalnego, w szczególności w zakresie niskiej jakości wód i powietrza oraz niewystarczającej ochrony obszarów cennych pod względem walorów przyrodniczo-krajobrazowych. Negatywnym zjawiskiem, zwłaszcza w gminach położonych w otoczeniu średnich i dużych miast, jest presja urbanizacyjna, której efektem jest chaos przestrzenny, rosnące koszty społeczne i niewystarczający rozwój infrastruktury technicznej w stosunku do potrzeb rosnącej populacji. Wdrażanie modelu wielofunkcyjnego wsi będzie wiązało się z rozwijaniem branż komplementarnych dla rolnictwa bazujących na lokalnych zasobach. Ponadto zróżnicowanie działalności gospodarczej i wzrost liczby nowych podmiotów gospodarczych oferujących profesjonalne usługi naukowe i techniczne będą skorelowane ze wzrostem innowacyjności w rolnictwie oraz rozwojem nowych sektorów gospodarki specyficznych dla takich obszarów jak: biogospodarka, zielona gospodarka, OZE. W perspektywie najbliższych lat w związku z ekologizacją sektorów i branż w krajowej gospodarce oraz społeczną świadomością w zakresie ochrony środowiska wzrośnie zapotrzebowanie na produkty i usługi w sektorze zielonej gospodarki. Na obszarach wiejskich wzrośnie również zapotrzebowanie na świadczenie usług społecznych (opiekuńczych, terapeutycznych, integracyjnych) w efekcie starzejącego się społeczeństwa, co pozwoli na urzeczywistnienie w praktyce idei rolnictwa społecznego oraz zwiększenie i dywersyfikację dochodów gospodarstw. Dużą rolę w realizacji tych celów odgrywać będzie zwiększenie dostępności transportowej obszarów wiejskich oraz likwidowanie deficytów w infrastrukturze telekomunikacyjnej i dostępie do Internetu. Ze względu na nowe możliwości tworzenia miejsc pracy oraz konieczność poprawy jakości życia na wsi istotne będzie wdrażanie koncepcji Inteligentnych wsi (Smart Villages) – tj. nowej koncepcji w zakresie kształtowania polityki UE. **Idea Smart Villages** dotyczy różnych obszarów życia wsi i stwarza nowe możliwości, np. poprawy mobilności, rozwoju przedsiębiorczości, innowacyjnych rozwiązań w zakresie ochrony środowiska, korzystania z szans, jakie daje biogospodarka i gospodarka o obiegu zamkniętym

(w tym krótkie łańcuchy dostaw żywności, energia odnawialna, Rolnictwo 4.0), zapewnienia wysokiej jakości edukacji i usług zdrowotnych lub zapobiegania wykluczeniu społecznemu⁵”.

Pod względem rozwoju przestrzennego Gmina Radomsko stanowi atrakcyjne miejsce zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej dla osób, które mając zatrudnienie na terenie Miasta Radomska, postanowiły osiedlić się na terenie Gminy Radomsko ze względu m.in. na jej bliskie sąsiedztwo z miastem. Jednocześnie duża część obszaru Gminy Radomsko nadal stanowi tereny użytkowane rolniczo oraz związaną z nim zabudowę zagrodową na działkach siedliskowych w rodzinnych gospodarstwach rolnych.

Założenia planistyczne Gminy

Wizja i misja rozwoju

Pod pojęciem wizji w kontekście rozwoju gminy rozumiemy oczekiwany obraz we wskazanym horyzoncie czasowym. Można to odnieść do opisu wizerunku Gminy Radomsko w ustalonej przestrzeni oczywiście przy założeniu występowania sprzyjających uwarunkowań w otoczeniu społeczno – gospodarczym. Wizja jest zatem zapisem stanu i sytuacji Gminy w danym punkcie w przyszłości.

⁵ [SRWL-2030_6.05.2021_uchwalona.pdf \(lodzkie.pl\)](#).

Wizja Gminy Radomsko:

„Gmina Radomsko w 2030 r. jest miejscem przyjaznym do życia i prowadzenia biznesu. Gmina z sukcesem wykorzystwała i efektywnie zagospodarowała środki krajowe oraz unijne dzięki czemu poprawił się stan infrastruktury technicznej, warunki życia mieszkańców. Gmina dba o rozwój przedsiębiorczości, przy zachowaniu dbałości o stan środowiska naturalnego i dobrobyt mieszkańców”.

Misja Gminy Radomsko:

„Misją Gminy Radomsko jest zrównoważony rozwój poprzez zapewnienie swoim mieszkańcom, przedsiębiorcom, inwestorom optymalnych warunków dla życia, inwestowania, prowadzenia działalności gospodarczej. Będzie to możliwe do osiągnięcia poprzez modernizację infrastruktury publicznej, projekty prospołeczne, oraz stymulowanie rozwoju gospodarki”.

Cele strategiczne rozwoju Gminy

Na podstawie przeprowadzonej diagnozy społeczno - gospodarczej, podsumowania spotkań i wywiadów z władzami gminy, członkami zespołu ds. opracowania Strategii Rozwoju Gminy zostały zdefiniowane główne wyzwania.

Wyzwania:

- I. Dostępna Gmina - poprawa i uzupełnienie braków w infrastrukturze technicznej w Gminie;**
- II. Przedsiębiorcza Gmina – stworzenie warunków do inwestowania i prowadzenie biznesu;**
- III. Przyjazna Gmina - dobra jakość życia mieszkańców gminy.**

Rozwój Gminy Radomsko do 2030 roku ukierunkowany został na zrównoważony rozwój w obszarze technicznym, społecznym i gospodarczym.

W celu ukazania hierarchii i powiązań łączących poszczególne poziomy planów operacyjnych, opisano je w następującym układzie:

- I. Wyzwania (odpowiadające na pytanie: co chcemy osiągnąć?),
- II. Cele strategiczne i operacyjne (w jaki sposób to osiągniemy?),
- III. Zadania (co zrobimy, żeby to osiągnąć ?).

Strategia Rozwoju Gminy określa najważniejsze kierunki rozwoju gminy, będące odpowiedzią na wytypowane główne wyzwania rozwojowe. Do tego zdefiniowanych zostało 24 cele, którym przypisano do realizacji 15 zadań o charakterze inwestycyjnym i 8 zadań o charakterze „miękkim”.

Wyzwanie 1. I. Dostępna Gmina - poprawa i uzupełnienie braków w infrastrukturze technicznej w Gminie:

Cel strategiczny: Poprawa i rozwój infrastruktury technicznej w Gminie:

- Cel 1.1. Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej na terenie gminy;
- Cel 1.2. Budowa i modernizacja dróg lokalnych;
- Cel 1.3. Budowa ścieżek pieszych i rowerowych;
- Cel 1.4. Wsparcie ochotniczych straży pożarnych;
- Cel 1.5. Poprawa efektywności energetycznej w gminie - stosowanie ekologicznych

i odnawialnych źródeł energii - OZE (tj. fotowoltaika, energia wiatrowa, geotermalna, ekologiczne źródła ciepła);

Cel 1.6. Modernizacja infrastruktury sportowej - stworzenie oferty w zakresie aktywnych form spędzania wolnego czasu;

Cel 1.7. Modernizacja oświetlenia ulicznego w gminie;

Cel 1.8. Rewitalizacja przestrzeni publicznej: budowa tężni solankowych, zagospodarowanie terenów niewykorzystanych poprzez nasadzenia roślinności, wolnych przestrzeni na miejsca rekreacji dla różnych grup wiekowych mieszkańców m.in. rewitalizacja zbiorników wodnych, alejki spacerowe, ławeczki, nasadzenia, oświetlenia led, Wi-Fi, mini molo, fontanna);

Cel 1.9. Wdrożenie programu mieszkaniowego budownictwa wielorodzinnego;

Cel 1.10 Rozwój infrastruktury o charakterze kulturalnym poprzez budowę świetlic wiejskich;

Cel 1.11. Zagospodarowanie turystyczne nadbrzeża rzeki Warty.

Wyzwanie 2. Przedsiębiorcza Gmina – stworzenie warunków do inwestowania i prowadzenie biznesu:

Cel strategiczny: Wsparcie dla rozwoju konkurencyjnej gospodarki lokalnej:

Cel 2.1. Stworzenie korzystnych warunków dla przedsiębiorców poprzez utworzenie stanowiska obsługi przedsiębiorcy;

Cel 2.2. Wsparcie mieszkańców gminy w kwestiach formalno – administracyjnych w zakresie: komasacji gruntów, zagospodarowania przestrzennego.

Cel 2.3. Promocja gospodarcza gminy - wyznaczenie terenów inwestycyjnych oraz pod działalność gospodarczą.

Wyzwanie 3. Przyjazna Gmina - dobra jakość życia mieszkańców gminy.

Cel strategiczny: Poprawa jakości życia mieszkańców poprzez realizację projektów inwestycyjnych i społecznych:

Cel 3.1. Uporządkowanie gospodarki wodno – ściekowej poprzez budowę, rozbudowę sieci wodno – kanalizacyjnej

Cel 3.2. Poprawa jakości powietrza – wymiana nieekologicznych źródeł ciepła w budynkach prywatnych;

Cel 3.3. Zwiększenie efektywności energetycznej w budynkach użyteczności publicznej;

Cel 3.4. Mikroinstalacje prosumenckie (fotowoltaika) w budynkach prywatnych;

Cel 3.5 Mała retencja, zagospodarowanie wody deszczowej;

Cel 3.6. Wsparcie rozwoju organizacji pozarządowych, stworzenie oferty spędzania wolnego czasu;

Cel 3.7. Edukacja społeczna i promowanie zachowań chroniących środowisko i przestrzeń gminy - podnoszenie świadomości mieszkańców gminy w obszarze ekologii, dbania o środowisko naturalne np. poprzez kampanie informacyjne, warsztaty, wykonanie nasadzeń, uporządkowanie terenów;

Cel 3.8. Promocja kompetencji cyfrowych wśród mieszkańców gminy.

Cel 3.9. Organizacja cyklicznych imprez kulturalnych, rozrywkowych i sportowych promujących gminę;

Cel 3.10. Wsparcie kapitału ludzkiego - aktywizacja osób biernych zawodowo, bezrobotnych, przeciwdziałanie ubóstwu.

Plan zadań inwestycyjnych

Zadania inwestycyjne:

I.

<u>Nazwa zadania: Budowa tężni solankowej w miejscowości Kietlin</u>	
Uzasadnienie	Idea budowy tężni solankowej to chęć zmiany naszego otoczenia na bardziej przyjazne. W dobie zanieczyszczeń powietrza (smog) i coraz większej liczby dni w wysokimi temperaturami takie miejsca są na wagę złota. Tężnie są miejscem spotkań, integracji lokalnej społeczności, pozytywnie wpływa na nasze zdrowie i samopoczucie. Wokół tężni powstaje aerozol bogaty w sole, który ma właściwości lecznicze. Dlatego dość szybko tężnie zaczęto wykorzystywać w profilaktyce i leczeniu chorób górnych dróg oddechowych, zapalenia zatok, rozedmy płuc, nadciśnienia tętniczego, alergii i wielu innych.
Opis	Planowana jest budowa tężni solankowej. Tężnia to drewniana konstrukcja, zazwyczaj licząca kilka metrów wysokości i kilkadziesiąt, a nawet kilkaset długości, wypełniona gałęziami tarniny, brzozy lub drzew iglastych, pod którymi znajduje się basen z solnym roztworem.
Źródła finansowania	Budżet gminy, fundusze strukturalne z perspektywy na lata 2021 – 2027.

II.

Nazwa zadania: Budowa, przebudowa i rozbudowa infrastruktury komunikacyjnej (tj. drogi, parkingi, mosty, chodniki i ścieżki rowerowe)

Uzasadnienie	Gmina planuje inwestycje związane z infrastrukturą drogową, w tym także obejmująca ścieżki rowerowe, parkingi, ciągi piesze. Układ drogowy na terenie gminy jest przeciążony poprzez zwiększające się z roku na rok natężenie ruchu, co sprawia, że stan nawierzchni dróg lokalnych wymaga ciągłych modernizacji i remontów. Ponadto ważnym aspektem jest poprawa bezpieczeństwa w ruchu pieszym i rowerowym.
Opis	Planowane są bieżące prace modernizacyjne obejmujące poprawę nawierzchni dróg lokalnych, w zależności od potrzeb. Ponadto przedmiotem planowanych do przygotowania projektów technicznych są parkingi oraz ciągi pieszo – rowerowe.
Źródła finansowania	Budżet gminy, Budżet Samorządu Województwa Łódzkiego, Budżet Państwa w ramach planowanych dotacji, fundusze strukturalne z perspektywy na lata 2021 – 2027.

III.

<u>Nazwa zadania: Budowa i rozbudowa sieci wodno – kanalizacyjnej</u>	
Uzasadnienie	Gmina sukcesywnie rozbudowuje sieć kanalizacji zbiorczej oraz sieć wodociągową. Na terenie gminy istnieje potrzeba dalszej budowy sieci wodociągowej, gdyż jeszcze nie wszystkie miejscowości w 100 % są zaopatrywane w wodę z sieci. W przypadku kanalizacji sanitarnej jest ona ważna z punktu widzenia ochrony środowiska oraz spełnienia przez Polskę dyrektywy z 21 maja 1991 r. dotyczącej oczyszczania ścieków komunalnych (91/271/EWG). Nakłada ona na gminy obowiązek zapewnienia zbiorczego odbioru nieczystości zgodnie z normami UE, np. przez założenie kanalizacji. Część obszaru gminy Radomsko będzie objęta Planem aglomeracji dla Miasta Radomska i Gminy Radomsko. ⁶
Opis	W gminie planuje się rozbudowę systemu kanalizacji sanitarnej w formie sieci zbiorczej, ale przy zabudowie rozproszonej rozważana będzie budowa przydomowych oczyszczalni ścieków. Ponadto planowane jest dalsza rozbudowa sieci wodociągowej w celu poprawy stopnia zwodociągowania gminy.
Źródła finansowania	Budżet Gminy, Budżet Samorządu Województwa Łódzkiego, Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi, fundusze strukturalne z perspektywy na lata 2021 – 2027.

IV.

<u>Nazwa zadania: Tworzenie ekologicznych i odnawialnych źródeł energii - OZE (tj. fotowoltaika, energia wiatrowa, geotermalna, ekologiczne źródła ciepła)</u>	
Uzasadnienie	Poprawa jakości powietrza, ochrona atmosfery to kluczowe obszary wymagające szybkiej interwencji w naszym kraju. Na poziomie gminy tym ważniejsze jest promowanie ekologicznych źródeł ciepła, stosowanie odnawialnych źródeł energii. Jest to konieczne do przeciwdziałania mającemu bardzo negatywny wpływ na nasze zdrowie zjawisku niskiej emisji. Ponadto Unia Europejska

⁶ Stosowna Uchwała w sprawie wyznaczenia obszaru i granic aglomeracji Radomsko jest przygotowywana przez Miasto Radomsko.

	<p>w ramach tzw. polityki klimatyczno-energetycznej do roku 2030 wskazała istotne postulaty: Najważniejsze cele na 2030 r.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ograniczenie o co najmniej 40% emisji gazów cieplarnianych (w stosunku do poziomu z 1990 r.) - zapewnienie co najmniej 32% udziału energii ze źródeł odnawialnych w całkowitym zużyciu energii - poprawa efektywności energetycznej o co najmniej 32,5%
Opis	Planowane są działania w stosunku do budynków gminnych oraz budynków prywatnych. Planuje się projekty polegające na wymianie nieekologicznych kotłów na ekologiczne, a także instalacje prosumenckie fotowoltaiczne, kolektory słoneczne.
Źródła finansowania	Budżet Gminy, Budżet Samorządu Województwa Łódzkiego, Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi, Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, fundusze strukturalne z perspektywy na lata 2021 – 2027.

V.

<u>Nazwa zadania: Wymiana i budowa oświetlenia ulicznego na energooszczędne</u>	
Uzasadnienie	Zastosowanie energooszczędnego oświetlenia ledowego przyczyni się do ochrony powietrza oraz mniejszych kosztów związanych z eksploatacją.
Opis	Planowane prace obejmą budowę nowych punktów świetlnych oraz wymianę starych opraw. Planowana jest modernizacja oświetlenia w miejscowościach: Klekotowe, Bobry, Klekowiec. Rozbudowa sieci oświetlenia ulicznego lub montaż oświetlenia zasilanego energią słoneczną jest planowany w miejscowościach, w których go nie ma m.in. miejscowość Strzałków – łącznik pomiędzy ul. Kochanowskiego, ul. Ks. S. Korala, ul. Polna, ul. Moniuszki, miejscowości Płoszów, Dąbrówka.
Źródła finansowania	Budżet Gminy, Budżet Samorządu Województwa Łódzkiego, Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi, Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, fundusze strukturalne z perspektywy na lata 2021 – 2027.

VI.

<u>Nazwa zadania: Budowa, rozbudowa i modernizacja strażnic OSP</u>	
Uzasadnienie	Na terenie Gminy Radomsko działa 6 jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej, z czego jedna OSP Strzałków jest włączona do Krajowego Systemu Ratownictwa – Gaśniczego. Mając na uwadze bezpieczeństwo publiczne zasadne jest ich doposażenie oraz tam, gdzie budynki tego wymagają modernizację,
Opis	Planowane prace obejmą roboty budowlane w zależności od aktualnych potrzeb remonty, modernizacja, rozbudowy, przebudowy strażnic: OSP Kietlin, OSP Szczepocice, OSP Dąbrówka, OSP Strzałków, OSP Dziepółć, OSP Płoszów.
Źródła finansowania	Budżet Gminy, Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi, Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, dotacje ZOSP RP, fundusze strukturalne z perspektywy na lata 2021 – 2027.

VII.

<u>Nazwa zadania: Budowa świetlicy wiejskiej w m. Bobry</u>	
Uzasadnienie	Świetlice wiejskie pełnią funkcję centrów kultury lokalnej, organizują czas wolny, integrują społeczność. Służą nie tylko dzieciom, ale także dorosłym.
Opis	Planuje się budowę budynku gminnego, który będzie pełnił funkcję świetlicy wiejskiej dla sołectwa Bobry.
Źródła finansowania	Budżet Gminy, Budżet Samorządu Województwa Łódzkiego, Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi, Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, fundusze strukturalne z perspektywy na lata 2021 – 2027.

VIII.

<u>Nazwa zadania: Zagospodarowanie centrum Strzałkowa z przeznaczeniem na teren rekreacyjno – wypoczynkowy (tj. rewitalizacja zbiorników wodnych, alejki spacerowe, ławeczki, nasadzenia, oświetlenie led, Wi-Fi, mini moło, fontanna)</u>	
Uzasadnienie	Na terenie gminy brakuje miejsc przeznaczonych na rekreację, wypoczynek, gdzie zarówno dzieci, młodzież oraz dorośli będą mogli spędzać wolny czas.
Opis	W ramach projektu planuje się rewitalizację centrum miejscowości Strzałków, która będzie polegać m.in. na odnowieniu zbiorników wodnych, zagospodarowanie terenu na cele rekreacyjno-wypoczynkowe polegające na: budowie alejek spacerowych, budowie małej architektury, dodatkowo planuje się nowe nasadzenie zieleni, montaż nowego oświetlenia energooszczędne, budowa mini moła oraz fontanny.
Źródła finansowania	Budżet Gminy, Budżet Samorządu Województwa Łódzkiego, Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi, Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, fundusze strukturalne z perspektywy na lata 2021 – 2027.

IX.

<u>Nazwa zadania: Modernizacja boisk sportowych w Kietlinie i Dziepółci</u>	
Uzasadnienie	Obiekty znajdują się w stanie wymagającym modernizacji. Jest to ważne i potrzebne, aby mogły być bezpiecznie użytkowane, ale także aby dzieci, młodzież mogły korzystać z dobrej infrastruktury i mały gdzie spędzać czas na świeżym powietrzu.
Opis	Planowana jest wymiana nawierzchni, remonty, budowy zaplecza socjalnego.
Źródła finansowania	Budżet Gminy, Budżet Samorządu Województwa Łódzkiego, Dotacje celowe z budżetu państwa, fundusze strukturalne z perspektywy na lata 2021 – 2027.

X.

<u>Nazwa zadania: Budowa mieszkań wielorodzinnych</u>	
Uzasadnienie	Celem zwiększenia oferty mieszkaniowej na terenie Gminy Radomsko utworzona została spółka Społeczna Inicjatywa Mieszkaniowa Łódzkie spółka z. o. o, której celem jest m.in. budowa mieszkań na wynajem. Zgodnie z założeniami programu, SIM ma poprawić sytuację deficytu lokali przez dofinansowanie budowy mieszkań na wynajem. Mieszkania m.in. będą mogły wynajmować osoby spełniające kryteria dochodowe określone ustawowo, nieposiadające tytułu prawnego do innego lokalu w tej samej miejscowości.
Opis	Projekt będzie wdrażany w oparciu o Społeczne Inicjatywy Mieszkaniowe ⁷ – spółki, które w porozumieniu z samorządem lokalnym będą budować i wynajmować mieszkania z przystępnym czynszem. Mieszkania zgodnie z założeniami mogą powstać w miejscowości Strzałków.
Źródła finansowania	Budżet Państwa.

XI.

<u>Nazwa zadania: Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków</u>	
Uzasadnienie	W sytuacji, gdy budowa systemu kanalizacji zbiorczej nie ma uzasadnienia ekonomicznego, innym ekologicznym rozwiązaniem będzie budowa przydomowych oczyszczalni ścieków.
Opis	W pierwszej kolejności przydomowe oczyszczalnie ścieków będą realizowane w miejscowościach, w których brak jest możliwości budowy lub rozbudowy sieci kanalizacyjnej.
Źródła finansowania	Budżet Gminy, Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi, fundusze strukturalne z perspektywy na lata 2021 – 2027.

XII.

<u>Nazwa zadania: Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej oraz hydroforni</u>	
Uzasadnienie	Zgodnie z realizacją pakietu klimatycznego Polska i gminy są zobowiązane do redukcji emisji CO ₂ , likwidacji źródeł niskiej emisji, przechodzenia z paliwa konwencjonalnego na odnawialnego źródła energii, termomodernizację obiektów - docieplenia ścian, dachów, wymianę instalacji wewnętrznych. Poprawa jakości powietrza, ochrona atmosfery to kluczowe obszary wymagające szybkiej interwencji w naszym kraju. Na poziomie gminy tym ważniejsze jest promowanie ekologicznych źródeł ciepła, stosowanie odnawialnych źródeł energii. Jest to konieczne do przeciwdziałania mającemu bardzo negatywny wpływ na nasze zdrowie zjawisku niskiej emisji. Ponadto Unia Europejska w ramach tzw. polityki klimatyczno-energetycznej do roku 2030 wskazała istotne postulaty: Najważniejsze cele na 2030 r.: - ograniczenie o co najmniej 40% emisji gazów cieplarnianych (w stosunku do poziomu z 1990 r.)

⁷ [Społeczna inicjatywa mieszkaniowa - Ministerstwo Rozwoju, Pracy i Technologii - Portal Gov.pl \(www.gov.pl\)](http://www.gov.pl)

	<ul style="list-style-type: none"> - zapewnienie co najmniej 32% udziału energii ze źródeł odnawialnych w całkowitym zużyciu energii - poprawa efektywności energetycznej o co najmniej 32,5%
Opis	<p>Planowane projekty obejmować będzie głęboką termomodernizację - docieplenia, wymianę stolarki okiennej, drzwiowej, wymianę źródeł ciepła na ekologiczne, zgodnie z zaleceniami wynikającymi z audytów energetycznych. Planowane prace będą dotyczyły w szczególności:</p> <ul style="list-style-type: none"> - termomodernizację budynków hydroforni w miejscowościach Dąbrówka, Dziepółć, Strzałków, Kietlin - termomodernizacja budynków użyteczności publicznej tzw. głęboka termomodernizacja Publiczna Szkoła Podstawowa w Kietlinie, Publiczna Szkoła Podstawowa w Dziepółci, Gminna Biblioteka Publiczna w Strzałkowie, budynek Koła Gospodyń Wiejskich w Kietlinie. - montaż instalacji OZE panele fotowoltaiczne: budynki publicznych szkół podstawowych w Płoszowie, Szczepocicach, Kietlinie, Dziepółci.
Źródła finansowania	Budżet Gminy, Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi, fundusze strukturalne z perspektywy na lata 2021 – 2027.

XIII.

<u>Nazwa zadania: Zagospodarowanie turystyczne nadbrzeża rzeki Warty</u>	
Uzasadnienie	Na terenie gminy nie ma aktualnie zagospodarowania turystycznego, które służyłoby mieszkańcom gminy, ale także docelowo odwiedzającym spoza gminy.
Opis	Planowane jest ożywienie rejonu nadbrzeża Warty poprzez budowę zagospodarowanie turystycznego nadbrzeża rzeki Warty – przewiduje się budowę infrastruktury turystyczno - rekreacyjnej (przystań kajakowa, trasy pieszo-rowerowe z punktami odpoczynku). Projekt będzie realizowany w miejscowościach: Bobry, Klekotowe, Szczepocice.
Źródła finansowania	Budżet Gminy, Budżet Samorządu Województwa Łódzkiego, Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi, Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, fundusze strukturalne z perspektywy na lata 2021 – 2027.

XIV.

<u>Nazwa zadania: E – urząd – cyfryzacja urzędu gminy i jednostek podległych</u>	
Uzasadnienie	Realizacja projektu dotyczącego cyfryzacji usług publicznych w gminie jest konieczna z punktu widzenia dostosowania do wymogów prawa. Głównym celem planowanych działań jest zwiększenie wykorzystania e-usług publicznych przez mieszkańców gminy poprzez wdrożenie nowych technologii informacyjno-komunikacyjnych w Urzędzie Gminy i jednostkach podległych.
Opis	Planowane są poniższe działania: budowa i wdrożenie systemu elektronicznego obiegu dokumentów (EOD) wraz z integracją z BIP-

	em, systemem dziedzicznym (Podatki lokalne i opłaty) oraz planowaną nową stroną internetową Urzędu Gminy, zakup infrastruktury teleinformatycznej, wprowadzenie pełnego elektronicznego obiegu dokumentów, wprowadzenie systemu kontroli i ewidencji czasu pracy pracowników, poszerzenie ofert spraw załatwianych elektronicznie, powiadamianie SMS, zakup systemu zapewniającego bezpieczeństwo przechowywania danych cyfrowych oraz szkolenia dla pracowników Urzędu Gminy w zakresie obsługi wdrażanego systemu i oprogramowania.
Źródła finansowania	Budżet Gminy, fundusze strukturalne z perspektywy na lata 2021 – 2027.

XV.

<u>Nazwa zadania: Opracowanie dokumentów planistycznych, strategicznych i przestrzennych</u>	
Uzasadnienie	Zgodnie z przepisami prawa gmina ma obowiązek przygotowywania niektórych dokumentów o charakterze planistycznym. Niektóre nie mają charakteru obligatoryjnego, ale ułatwiają i uzasadniają ubieganie się o środki unijne.
Opis	Wśród dokumentów, które w najbliższych latach będą musiałyby być przygotowane przez gminę można wymienić: Miejscowe Plany Zagospodarowania Przestrzennego, Plan Gospodarki Niskoemisyjnej, Założenia do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe, Program ochrony środowiska.
Źródła finansowania	Budżet Gminy, Budżet Samorządu Województwa Łódzkiego, Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi, Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Projekty społeczne (miękkie)

I.

<u>Nazwa zadania: Przeciwdziałanie wykluczeniu cyfrowemu</u>	
Uzasadnienie	Realizacja takich działań przyczyni się do zapobiegania wykluczeniu cyfrowemu mieszkańców gminy. Uczestnicy projektu – poprzez umożliwienie korzystania z nowych technologii oraz rozwój kompetencji w tym zakresie – będą mogli w pełni uczestniczyć w społeczeństwie informacyjnym. Efekty realizacji projektu będą miały wymiar długofalowy, jak również mogą wpływać na kształt aktywnych postaw społeczno-ekonomicznych.
Opis	Planowane działania będą dotyczyły szkoleń z zakresie kompetencji cyfrowych m.in. dla seniorów, osób niepełnosprawnych, innych chętnych, którzy będą potrzebowali podniesienia kompetencji.
Źródła finansowania	Budżet Gminy, fundusze strukturalne z perspektywy na lata 2021 – 2027.

II.

<u>Nazwa zadania: Kompetentne kadry</u>	
Uzasadnienie	Zgodnie z ideą uczenia się przez całe życie, w związku z licznymi zmianami przepisów prawa istnieje potrzeba aktualizacji wiedzy oraz zdobywania nowych kompetencji.
Opis	Szkolenia będą organizowane dla pracowników urzędu i jednostek podległych na podstawie bieżących potrzeb po analizie i rozpoznaniu potrzeb szkoleniowych. Szkolenia będą dotyczyć zarówno aspektów miękkich, kompetencyjnych oraz tych związanych z wykonywaniem obowiązków służbowych w zakresie zadań własnych gminy.
Źródła finansowania	Budżet Gminy, fundusze strukturalne z perspektywy na lata 2021 – 2027.

III.

<u>Nazwa zadania: Wsparcie szkół na terenie gminy poprzez doposażenie, organizację zajęć dodatkowych</u>	
Uzasadnienie	Poprawa jakości kształcenia ogólnego w zakresie wsparcia kompetencji kluczowych na rynku pracy oraz nauczania eksperymentalnego. Nauczanie eksperymentalne jest obecnie szczególnie istotne, ponieważ pozwala na wykształcenie się u uczniów cech, które nie są pobudzane za pomocą kształcenia teoretycznego, tj. kreatywność, ciekawość poznania nowych zagadnień. W ramach projektu zwiększy się dostęp do usług edukacji, zwłaszcza w zakresie dostępu do sprzętu mającego na celu wsparcie kompetencji ogólnych, stanowiących fundament do nauczania eksperymentalnego. Zakupione środki trwałe będą odpowiadać na potrzeby nauczania w dziedzinach kluczowych, dzięki temu uczniowie będą mogli w łatwiejszy i efektywniejszy sposób zrozumieć i zapamiętać otrzymywaną wiedzę. Wzrost aktywności fizycznej u dzieci i młodzieży jest bardzo ważny, ponieważ z badań UNICEFU wynika, że polskie dzieci tyją najszybciej w Europie i w ciągu ostatniej dekady liczba osób z nadwagą podwoiła się.
Opis	Planowane jest doposażenie placówek edukacyjnych w sprzęt komputerowych, sprzęt do nauczania eksperymentalnego, doświadczalnego. Ponadto planuje się organizację dodatkowych zajęć z zakresu kształtowania kompetencji kluczowych wśród uczniów. W ramach działań planowane jest także podnoszenie kwalifikacji przez kadrę pedagogiczną poprzez udział w kursach, szkoleniach. Kompetencja jest kombinacją wiedzy, umiejętności i przyjmowanej postawy. Kompetencje kluczowe to kompetencje, które wspierają rozwój osobisty, włączanie w życie społeczne, aktywne obywatelstwo i możliwość znalezienia zatrudnienia: <ul style="list-style-type: none"> ▪ porozumiewanie się w języku ojczystym ▪ porozumiewanie się w językach obcych ▪ kompetencje matematyczne i podstawowe kompetencje naukowo-techniczne ▪ kompetencje informatyczne ▪ umiejętność uczenia się ▪ kompetencje społeczne i obywatelskie ▪ inicjatywność i przedsiębiorczość

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ świadomość i ekspresja kulturalna.
Źródła finansowania	Budżet Gminy, fundusze strukturalne z perspektywy na lata 2021 – 2027.

IV.

<u>Nazwa zadania: Wsparcie powrotu na rynek pracy osób sprawujących opiekę nad dziećmi do lat 3</u>	
Uzasadnienie	Z punktu widzenia rozwoju społeczno – gospodarczego, ważną rolę odgrywa aktywizacja zawodowa osób opiekujących się dziećmi w wieku do lat 3 poprzez tworzenie i rozwijanie miejsc opieki nad dziećmi do lat 3 zgodnie z ustawą o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3.
Opis	Gmina będzie wspierała inicjatywy związane z uruchamianiem na jej terenie żłobków, klubów dziecięcych oraz wsparciu opiekunów w powrocie do pracy.
Źródła finansowania	Budżet Gminy, fundusze strukturalne z perspektywy na lata 2021 – 2027.

V.

<u>Nazwa zadania: Wsparcie dla rozwoju sportu amatorskiego i pozaszkolnego na terenie gminy</u>	
Uzasadnienie	Sport amatorski lub w formie rekreacyjnej jest obecny w życiu niemal każdego człowieka. O zaletach zdrowotnych wynikających z uprawiania sportu nikogo nie trzeba przekonywać. Ważne jest jednak, aby od dziecka zaszczepiać pozytywne podejście do sportu. Na terenie gminy znajduje się dość dobra szkolna i pozaszkolna infrastruktura sportowa. Tym niemniej istnieje potrzeba wsparcia rozwoju sportu poprzez pomoc w jego organizacji, koordynacji, zapewnieniu odpowiedniego zaplecza.
Opis	Wśród potrzeb należy wymienić tworzenie warunków do powstawania lokalnych drużyn sportowych, promocję sportu, organizację lub współorganizację rozgrywek i zawodów sportowych.
Źródła finansowania	Budżet Gminy, środki zewnętrzne.

VI.

<u>Nazwa zadania: Wsparcie na rzecz osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym⁸</u>
--

⁸ Zgodnie z definicją zawartą w Wytycznych Ministra Infrastruktury i Rozwoju w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków Europejskiego Funduszu Społecznego i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego na lata 2014-2020 - osoby zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym: osoby lub rodziny zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym korzystające ze świadczeń pomocy społecznej lub kwalifikujące się do objęcia wsparciem pomocy społecznej zgodnie z w/w ustawą, tj. spełniające co najmniej jeden z warunków określonych w art. 7 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. 2013 r. poz.182 tj.), osoby przebywające w pieczy zastępczej lub opuszczające pieczę zastępczą, rodziny przeżywające trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz osoby sprawujące rodzinną pieczę zastępczą, o których mowa w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2013 r. poz. 135, z późn. zm.), osoby nieletnie, wobec których

Uzasadnienie	W każdym środowisku są osoby nieradzące sobie z różnych przyczyn w codziennym życiu. Należy do nich zaliczyć przede wszystkim osoby korzystające z pomocy społecznej, osoby bezrobotne, chore, niepełnosprawne.
Opis	Wsparcie będzie realizowane przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w zależności po bieżących potrzeb będzie obejmować wsparcie i pomoc dla osób potrzebujących.
Źródła finansowania	Budżet Gminy, fundusze strukturalne z perspektywy na lata 2021 – 2027.

VII.

<u>Nazwa zadania: Podnoszenie świadomości ekologicznej mieszkańców gminy</u>	
Uzasadnienie	W dobie zmian klimatycznych, zwiększającego się zanieczyszczenia środowiska, zjawiska niskiej emisji, rosnących ilości odpadów ważne jest edukowanie społeczności lokalnych w zakresie potrzeby ochrony środowiska.
Opis	Planowane są działania podnoszące świadomość ekologiczną dotyczącą odnawianych źródeł energii, segregacji odpadów, smogu. Przewiduje się prelekcje, warsztaty, zajęcia, inne wydarzenia ekologiczne dla dzieci np. rajdy piesze, rowerowe, wędrowki, młodzieży oraz wszystkich zainteresowanych.
Źródła finansowania	Budżet Gminy, Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi, Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, fundusze strukturalne z perspektywy na lata 2021 – 2027.

VIII.

<u>Nazwa zadania: Działania promocyjne, informacyjne i integracyjne na terenie gminy</u>	
Uzasadnienie	Istnieje potrzeba realizacji działań w zakresie promocji i informacji na terenie gminy. Działania związane z marketingiem terytorialnym są ważnym elementem dbania o pozytywny wizerunek gminy. Ponadto istotne są także działania integrujące lokalną społeczność poprzez organizację sprzyjających terminu wydarzeń.
Opis	Planowane działania obejmą zwiększenie aktywności Gminy w zakresie udostępniania informacji (strona internetowa), prowadzenia działań promocyjnych, organizacji wydarzeń np. imprezy plenerowe, warsztaty zajęciowe.
Źródła finansowania	Budżet Gminy, Budżet Samorządu Województwa, Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi.

zastosowano środki zapobiegania i zwalczania demoralizacji i przestępczości zgodnie z ustawą z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (Dz. U. z 2014 r. poz. 382), osoby przebywające w młodzieżowych ośrodkach wychowawczych i młodzieżowych ośrodkach socjoterapii, o których mowa w ustawie z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.), osoby lub rodziny należące do mniejszości narodowych lub etnicznych, o których mowa w ustawie z dnia 6 stycznia 2005 r. o mniejszościach narodowych i etnicznych oraz o języku regionalnym (Dz. U. Nr 117, poz. 141, z późn. zm.), kwalifikujące się do objęcia wsparciem pomocy społecznej, tj. spełniające co najmniej jeden z warunków określonych w art. 7 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej⁷⁶, osoby z zaburzeniami psychicznymi, o których mowa w ustawie z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. 2011 r. Nr 231, poz. 1375),

Zmiany klimatu następują z coraz większą intensywnością. Na przestrzeni ostatnich lat mamy do czynienia z uciążliwymi zjawiskami pogodowymi: deszcze nawalne (relatywnie krótkie opady o dużej i bardzo dużej intensywności), długotrwałe upały i okresy bezwietrzne, burze śnieżne w okresie wiosennym, trąby powietrzne i huragany latem. Negatywne skutki tych zjawisk niszczą infrastrukturę i powodują straty w różnych sektorach gospodarki, w tym przede wszystkim w transporcie i w energetyce. Badania naukowe potwierdzają, że zmiany klimatu następują i będą się pogłębiać, a ich objawy intensyfikować⁹. W celu prewencji gminy powinny podejmować działania adaptacyjne, o różnym charakterze i w różnej formie, których celem jest zwiększenie odporności przed skutkami zmian klimatu. Dlatego też gmina Radomsko mając na uwadze zachodzące zmiany klimatyczne zamierza dołożyć należytej staranności w zakresie planowania i wdrażania projektów inwestycyjnych, uwzględniając możliwości związane z:

- stosowaniem powierzchni przepuszczalnych ze żwiru/pospółki, powierzchni ażurowych zamiast szczelnych powierzchni betonowych;
- zagospodarowaniem wód opadowych i roztopowych w sposób minimalizujący utratę naturalnej retencji lub spowalniający odpływ odprowadzanych wód (np. poprzez zbiorniki retencyjno–infiltracyjne; zastosowanie drenaży lub skrzynek rozsączających itp.);
- zakładanie oczek wodnych.

Z drugiej strony ważnym aspektem będzie edukacja ekologiczna i informowanie mieszkańców o kwestiach związanych ze zmianami klimatu i możliwościami zapobiegania niebezpiecznym zjawiskom atmosferycznym. Gmina przewiduje przywiązanie uwagi do standardów ochrony zieleni w procesie inwestycyjnym, obejmujących m.in. ograniczenie likwidacji terenów zieleni i wycinki drzew przy realizacji nowych inwestycji, unikanie „betonowania” przestrzeni - stosowanie powierzchni przepuszczalnych, powierzchni ażurowych zamiast szczelnych powierzchni betonowych. Powyższe aspekty będą przedmiotem analiz w planowaniu przestrzennym oraz przy wydawaniu decyzji administracyjnych, w celu ochrony terenów zieleni przed presją zabudowy i „betonowaniem” nieruchomości.

⁹ [Zrozumieć adaptację do zmian klimatu. Mini poradnik | Zielona Infrastruktura](#)

Rezultaty i efekty planowanych działań

Rezultaty przewidzianych zadań zostały uporządkowane w formie otwartego katalogu, który będzie mógł być uzupełniony w zależności do ustalonych wskaźników w ramach programów operacyjnych wdrażanych w nowej perspektywie. Weryfikacja wskaźników pozwoli na ocenę skuteczności podejmowanych działań i zostanie poddana analizie w ramach monitoringu.

Wartość bazowa 2021 określa się do stanu sprzed realizacji, dlatego też przyjęto, że wartość ta dla potrzeb strategii jest równa zero. Z uwagi na okres przygotowywania dokumentu i fakt, że część projektów jest w fazie koncepcyjnej lub projektowej nie jest możliwe precyzyjne wpisanie wartości docelowej. Dlatego też wartość docelowa wskaźnika nie może zostać skwantyfikowana w wyrażony liczbowo stan danego wskaźnika na moment zakończenia rzeczowej realizacji projektu. Posłużono się opcją opisową. Wartości liczbowe będą uzupełnione już na etapie docelowym opracowywania wniosków o dofinansowanie i projektów technicznych.

L.p. zadania	Nazwa zadania	Wskaźnik	Wartość bazowa 2021	Wartość docelowa 2030	Źródła weryfikacji
1.	Budowa, przebudowa i rozbudowa infrastruktury komunikacyjnej (tj. drogi, parkingi, mosty, chodniki i ścieżki rowerowe)	<ul style="list-style-type: none"> – Długość wspartej infrastruktury rowerowej – Liczba wybudowanych miejsc parkingowych – Długość wybudowanych, przebudowanych dróg – Liczba zmodernizowanych obiektów mostowych 	0	Wzrost	Dokumentacja techniczna, dane Urzędu Gminy

2.	Budowa i rozbudowa sieci wodno – kanalizacyjnej	<ul style="list-style-type: none"> – Długość wybudowanej kanalizacji sanitarnej – Długość wybudowanej sieci wodociągowej – Liczba nowych przydomowych oczyszczalni ścieków – Liczba dodatkowych osób korzystających z ulepszonych oczyszczania ścieków 	0	Wzrost	Dokumentacja techniczna, dane Urzędu Gminy
3.	Tworzenie ekologicznych i odnawialnych źródeł energii - OZE (tj. fotowoltaika, energia wiatrowa, geotermalna, ekologiczne źródła ciepła)	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba wybudowanych jednostek wytwarzania energii elektrycznej z OZE – Liczba wybudowanych jednostek wytwarzania energii cieplnej z OZE – Liczba wybudowanych jednostek wytwarzania energii elektrycznej z biomasy – Liczba wybudowanych jednostek 	0	Wzrost	Dokumentacja techniczna, dane Urzędu Gminy

		<p>wytwarzania energii elektrycznej z wiatru</p> <ul style="list-style-type: none"> – Liczba przebudowanych jednostek wytwarzania energii cieplnej z energii geotermicznej 			
3.	Wymiana i budowa oświetlenia ulicznego na energooszczędne	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba nowych/zmodernizowanych punktów świetlnych 	0	Wzrost	Dokumentacja techniczna, audyty energetyczne, dane Urzędu Gminy
4.	Budowa świetlicy wiejskiej w m. Bobry	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba instytucji o charakterze kulturalnym objętych wsparciem 	0	Wzrost	Dokumentacja techniczna, dane Urzędu Gminy
5.	Zagospodarowanie centrum Strzałkowa z przeznaczeniem na teren rekreacyjno – wypoczynkowy (tj. rewitalizacja zbiorników wodnych, alejki spacerowe, ławeczki, nasadzenia, oświet. led, Wi-	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba wybudowanej infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej – Liczba istniejących obiektów przystosowanych do pełnienia funkcji turystycznych 	0	Wzrost	Dokumentacja techniczna, dane Urzędu Gminy

	Fi, mini molo, fontanna.)				
6.	Modernizacja boisk sportowych w Kietlinie i Dziepółci	– Liczba wspartych obiektów infrastruktury sportowej	0	Wzrost	Dokumentacja techniczna, dane Urzędu Gminy
7.	Budowa budynków wielorodzinnych	– Liczba oddanych do użytku budynków wielorodzinnych	0	Wzrost	Dokumentacja techniczna, dane Urzędu Gminy
8.	Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków	– Liczba wybudowanych przydomowych oczyszczalni ścieków	0	Wzrost	Dokumentacja techniczna, dane Urzędu Gminy
9.	Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej oraz hydroforni	– Liczba zmodernizowanych energetycznie budynków – Powierzchnia użytkowa budynków poddanych termomodernizacji	0	Wzrost	Dokumentacja techniczna, audyty energetyczne, dane Urzędu Gminy
10.	Zagospodarowanie turystyczne nadbrzeża rzeki Warty	– Liczba wybudowanej infrastruktury turystycznej – Liczba istniejących obiektów przystosowanych do pełnienia funkcji turystycznych	0	Wzrost	Dokumentacja techniczna, dane Urzędu Gminy

Zgodność Strategii Rozwoju Gminy Radomsko do 2030 roku z aktualnymi dokumentami strategicznymi na poziomie lokalnym, regionalnym, krajowym oraz europejskim

Strategia Rozwoju Gminy jest dokumentem, który musi być spójny z założeniami i celami dokumentów strategicznych wyższego rzędu na poziomie regionalnym, krajowym i unijnym. Zaproponowane cele strategiczne i szczegółowe dla Gminy Radomsko wpisują się w założenia dokumentów programowych będących podstawą przygotowania nowego programowania Unii Europejskiej. Z punktu widzenia celów lokalnych kluczowa jest zgodność ze Strategią Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030.

Niniejszy dokument jest zgodny z celami zawartymi w poniższych opracowaniach:

I. Agenda 2030 na rzecz zrównoważonego rozwoju:

Dokument *Przekształcamy nasz świat: Agenda 2030 na rzecz zrównoważonego rozwoju (Transforming our world: the 2030 Agenda for Sustainable Development)* przyjęty przez Organizację Narodów Zjednoczonych (ONZ) to program działań o bezprecedensowym zakresie i znaczeniu, definiujący model zrównoważonego rozwoju na poziomie globalnym. Jego ramy wykraczają daleko poza, realizowane do tej pory, Milenijne Cele Rozwoju przyjęte w 2000 r. Zgodnie z Agendą 2030 współczesny wysiłek modernizacyjny powinien koncentrować się na wyeliminowaniu ubóstwa we wszystkich jego przejawach, przy równoczesnej realizacji szeregu celów gospodarczych, społecznych i środowiskowych. Nowa wizja rozwoju nakreślona w Agendzie koncentruje się na pięciu wielkich zmianach transformacyjnych określonych, jako zasada 5P (*People, Planet, Prosperity, Peace, Partnership*):

Ludzie (*People*)

Nie pomijanie nikogo, czyli docieranie do grup wykluczonych, tworzenie warunków i możliwości korzystania z powszechnych praw człowieka i osiągnięć gospodarczych przez wszystkich ludzi, zagwarantowania równego dostępu do

zasobów ekonomicznych, podstawowych usług, ziemi, zasobów naturalnych, technologii i finansów.

Planeta (*Planet*)

Tworzenie trwałych podstaw zrównoważonego rozwoju poprzez zintegrowanie społecznych, gospodarczych i środowiskowych aspektów rozwoju, zbudowanie modelu rozwoju, który będzie sprzyjał wzrostowi gospodarczemu i większemu włączeniu społecznemu oraz racjonalnie wykorzystywał zasoby środowiska naturalnego, a poprzez to osiągnięcie lepszej jakości życia oraz rozwiązywanie problemu ubóstwa.

Dobrobyt (*Prosperity*)

Przekształcanie gospodarek sprzyjające tworzeniu miejsc pracy i zapewnieniu inkluzywnego rozwoju, w tym przestawienie się na zrównoważone modele konsumpcji i produkcji, przy wykorzystaniu nowych technologii i potencjału biznesu, zapewnienie dostępu do dobrej edukacji, opieki zdrowotnej, czystej wody, elektryczności, transportu, telekomunikacji, ułatwianie podejmowania działalności gospodarczej, inwestowania, wymiany handlowej; zintensyfikowanie zrównoważonego rozwoju miast.

Pokój (*Peace*)

Budowanie pokoju oraz skutecznych, sprawiedliwych, otwartych i odpowiedzialnych instytucji gwarantujących wzmocnienie roli prawa, włączenie społeczne i współdecydowanie, wzmocnienie roli i odpowiedzialności instytucji, które powinny wspierać rządy prawa, prawo własności, wolność słowa i mediów, wolność polityczną, dostęp do sprawiedliwości, niedyskryminowanie kogokolwiek.

Partnerstwo (*Partnership*)

Nowe globalne partnerstwo polegające na solidarności, współpracy, odpowiedzialności i przejrzystości podejmowanych działań, dotyczy to zarówno partnerstwa pomiędzy rządami, jak i administracją lokalną, regionalną, środowiskami naukowymi, biznesem i wszystkimi zainteresowanymi stronami i grupami.

II. Polityka Spójności Unii Europejskiej na lata 2021-2027:

Cele polityki spójności na lata 2021 – 2027:

1. Inteligentniejsza Europa (innovacyjna i inteligentna transformacja gospodarcza)
2. Bardziej ekologiczna, niskoemisyjna Europa (w tym transformacja sektora energetycznego, przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym, dostosowanie do zmian klimatu i zarządzanie ryzykiem)
3. Bardziej połączona Europa (mobilność i łączność TIK)
4. Bardziej prospołeczna Europa (europejski filar praw socjalnych)
5. Europa bliższa obywatelom (zrównoważony rozwój obszarów miejskich, wiejskich i przybrzeżnych oraz inicjatywy lokalne).

2 cele horyzontalne:

- ♣ Budowanie potencjału administracyjnego
- ♣ Współpraca między regionami i ponad granicami (osadzenie współpracy w głównym nurcie).

III. Europejski Zielony Ład (EU Green Deal):

Europejski Zielony Ład (EU Green Deal) to kompleksowa strategia Unii Europejskiej dotycząca ochrony środowiska oraz przeciwdziałaniu zmianom klimatycznym. Tym samym Europa do 2050 r. aspiruje do bycia pierwszym kontynentem neutralnym dla klimatu. Plan ambitny, ale możliwy do zrealizowania, biorąc pod uwagę pełne zaangażowanie wszystkich państw członkowskich w jego realizację. Głównym celem, obok neutralności klimatycznej, jest przede wszystkim ochrona życia ludzkiego oraz zwierząt i roślin, przy jednoczesnym wsparciu transformacji energetycznej na rzecz czystej technologii.

Europejski Zielony Ład składa się z 10 założeń:

1. Europa bez zanieczyszczeń - zanieczyszczenie powietrza, wody oraz rozwiązanie problemu zanieczyszczenia przemysłowego;
2. Przejście na gospodarkę cyrkulacyjną - przyjęcie nowego planu działania na rzecz gospodarki o obiegu zamkniętym do marca 2020 r.;
3. Program "Farm to Fork" - cele dotyczące redukcji chemicznych pestycydów (50% do 2030 r.), nawozów i zwiększenie powierzchni upraw organicznych;
4. Zielona Wspólna Polityka Rolna - wysokie ambicje środowiskowe i klimatyczne w ramach reformy Wspólnej Polityki Rolnej;

5. Mechanizm JUST Transition - wsparcie finansowe dla regionalnych planów transformacji energetycznej;
6. Finansowanie transformacji - fundusze na zielone innowacje i inwestycje publiczne;
7. Czysta, przystępna cenowo i bezpieczna energia - ocena ambicji państw członkowskich ujętych w ramach krajowych planów w zakresie energii i klimatu;
8. Osiągnięcie neutralności klimatycznej - propozycja pierwszej ustawy klimatycznej zapisującej cel neutralności klimatycznej do 2050r.;
9. Zrównoważony transport - przyjęcie strategii na rzecz zrównoważonej i inteligentnej mobilności, a także przegląd dyrektywy w sprawie infrastruktury paliw alternatywnych i rozporządzenia TEN-T;
10. Ochrona europejskiego kapitału naturalnego - propozycja strategii UE na rzecz różnorodności biologicznej do 2030 r .

IV. Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.):

Strategia określa podstawowe uwarunkowania, cele i kierunki rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym, regionalnym i przestrzennym w perspektywie roku 2020 i 2030. SOR przedstawia nowy model rozwoju – rozwój odpowiedzialny oraz społecznie i terytorialnie zrównoważony. Jest on oparty o indywidualny potencjał terytorialny, inwestycje, innowacje, rozwój, eksport oraz wysoko przetworzone produkty. Nowy model rozwoju zakłada odchodzić od dotychczasowego wspierania wszystkich sektorów/branż na rzecz wspierania sektorów strategicznych, mogących stać się motorami polskiej gospodarki. Jego fundamentalnym wyzwaniem jest przebudowanie modelu gospodarczego tak, żeby służył on całemu społeczeństwu.

Cele szczegółowe:

- I. Trwały wzrost gospodarczy oparty coraz silniej o wiedzę, dane i doskonałość organizacyjną (obszary: Reindustrializacja, Rozwój innowacyjnych firm, Małe i średnie przedsiębiorstwa, Kapitał dla rozwoju, Ekspansja zagraniczna);
- II. Rozwój społecznie wrażliwy i terytorialnie zrównoważony (obszary: Spójność społeczna, Rozwój zrównoważony terytorialnie);

III. Skuteczne państwo i instytucje służące wzrostowi oraz włączeniu społecznemu i gospodarczemu (obszary: Prawo w służbie obywatelom i gospodarce, Instytucje prorozwojowe i strategiczne zarządzanie rozwojem, E-państwo, Finanse publiczne, Efektywność wykorzystania środków UE) oraz obszary wpływające na osiągnięcie celów Strategii: Kapitał ludzki i społeczny, Cyfryzacja, Transport, Energia, Środowisko, Bezpieczeństwo Narodowe.

V. Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030 (KSRR 2030):

KSRR 2030 jest podstawowym dokumentem strategicznym polityki regionalnej państwa w perspektywie do 2030 r. Strategia ta jest zbiorem wspólnych wartości, zasad współpracy rządu i samorządów oraz partnerów społeczno-gospodarczych na rzecz rozwoju kraju i województw. Dokument określa systemowe ramy prowadzenia polityki regionalnej zarówno przez rząd wobec regionów, jak i wewnątrzregionalne. Odegra on w nadchodzących latach ważną rolę w procesie programowania środków publicznych, w tym funduszy UE.

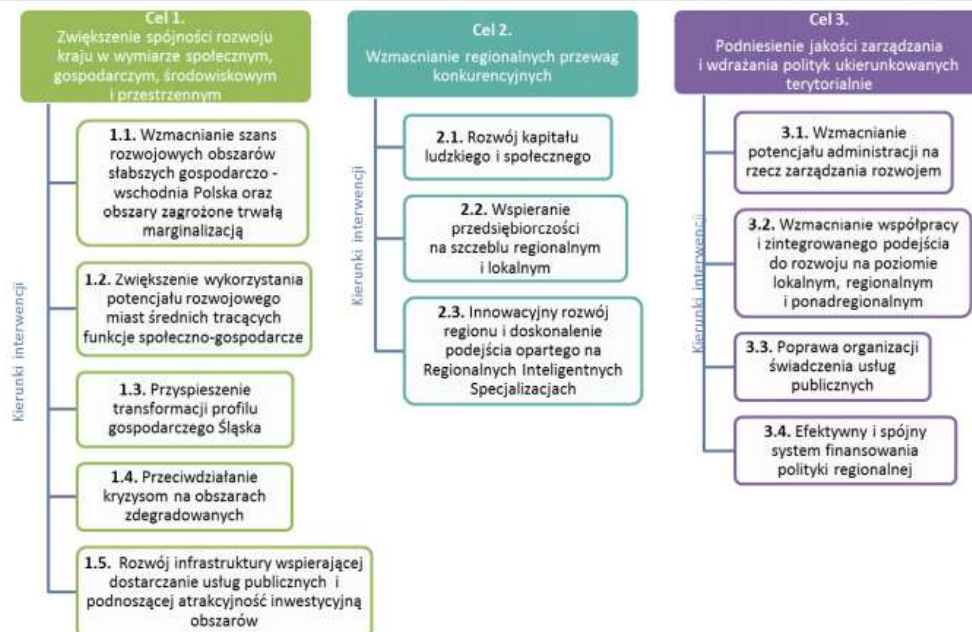
1. Adaptacja do zmian klimatu oraz ograniczanie zagrożeń dla środowiska.
2. Przeciwdziałanie negatywnym skutkom procesów demograficznych.
3. Rozwój i wsparcie kapitału ludzkiego i społecznego.
4. Wzrost produktywności i innowacyjności regionalnych gospodarek.
5. Rozwój infrastruktury podnoszącej konkurencyjność, atrakcyjność inwestycyjną i warunki życia w regionach.
6. Zwiększenie efektywności zarządzania rozwojem (w tym finansowania działań rozwojowych) oraz współpracy między samorządami terytorialnymi i między sektorami.
7. Przeciwdziałanie nierównościom terytorialnym i przestrzennej koncentracji problemów rozwojowych oraz niwelowanie sytuacji kryzysowych na obszarach zdegradowanych.

Cele główny i cele szczegółowe polityki regionalnej¹⁰

¹⁰ [Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego - Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej - Portal Gov.pl \(www.gov.pl\)](http://www.gov.pl).

Cel główny KSRR:

Głównym celem polityki regionalnej jest efektywne wykorzystanie endogenicznych potencjałów terytoriów i ich specjalizacji dla osiągnięcia zrównoważonego rozwoju kraju, co tworzyć będzie warunki do wzrostu dochodów mieszkańców Polski przy jednoczesnym osiągnięciu spójności w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym

VI. Strategia Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2030 r.:

Głównym celem krajowej polityki transportowej przedstawionej w strategii jest zwiększenie dostępności transportowej kraju oraz poprawa bezpieczeństwa uczestników ruchu i efektywności sektora transportowego przez utworzenie spójnego, zrównoważonego, innowacyjnego i przyjaznego użytkownikom systemu transportowego na poziomie krajowym, europejskim i globalnym. Osiągnięcie tego celu pozwoli na rozwijanie dogodnych warunków, sprzyjających stabilnemu rozwojowi gospodarczemu kraju.

Realizacja celu głównego w perspektywie do 2030 r. wymaga podjęcia następujących działań:

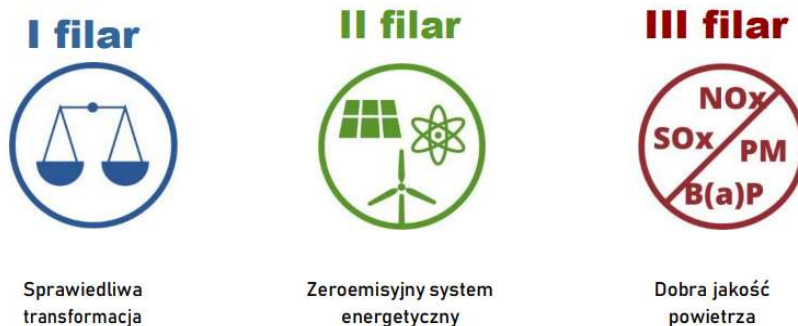
- budowy zintegrowanej i wzajemnie powiązanej sieci transportowej służącej konkurencyjnej gospodarce;
- poprawy sposobu organizacji i zarządzania systemem transportowym;
- zmiany w indywidualnej i zbiorowej mobilności (chodzi m.in. o promocję transportu zbiorowego);

- poprawy bezpieczeństwa uczestników ruchu oraz przewożonych towarów;
- ograniczania negatywnego wpływu transportu na środowisko;
- poprawy efektywności wykorzystania publicznych środków na przedsięwzięcia transportowe.

VII. Polityka energetyczna Polski do 2040 r.:

W PEP2040 podejmowane są strategiczne decyzje inwestycyjne, mające na celu wykorzystanie krajowego potencjału gospodarczego, surowcowego, technologicznego i kadrowego oraz stworzenie poprzez sektor energii dźwigni rozwoju gospodarki, sprzyjającej sprawiedliwej transformacji.

Główne filary strategii¹¹

VIII. Strategia Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030:

Strategia rozwoju województwa jest najważniejszym dokumentem samorządu województwa określającym wizję i cele polityki regionalnej w wymiarze gospodarczym, społecznym i przestrzennym oraz działania niezbędne do ich osiągnięcia.¹²

W Strategii wskazano trzy cele strategiczne w ramach trzech sfer: gospodarczej, społecznej i przestrzennej:

- Nowoczesna i konkurencyjna gospodarka,

¹¹ [Polityka energetyczna Polski do 2040 r.: Biuletyn Informacji Publicznej Ministerstwa Klimatu i Środowiska \(mos.gov.pl\)](https://mos.gov.pl).

¹² [Projekt SRWŁ - strategia.lodzkie.pl](https://strategia.lodzkie.pl).

- Obywatelskie społeczeństwo równych szans,
- Atrakcyjna i dostępna przestrzeń.

CELE STRATEGICZNE	CELE OPERACYJNE	KIERUNKI DZIAŁAŃ
 <p>1. sfery GOSPODARCZA</p> <p>NOWOCZESNA I KONKURENCYJNA GOSPODARKA</p>	1.1. ZWIĘKSZENIE POTENCJAŁU BADAWCZEGO I INNOWACYJNEGO	1.1.1. Rozwój sfery B+R, szczególnie na rzecz inteligentnych specjalizacji 1.1.2. Intensyfikacja współpracy między sferą B+R a przedsiębiorcami 1.1.3. Rozwój regionalnych inteligentnych specjalizacji
	1.2. PODNOSZENIE JAKOŚCI KAPITAŁU LUDZKIEGO	1.1.4. Wykorzystanie istniejących i kształtujących się potencjałów stymulujących rozwój gospodarczy 1.2.1. Zwiększenie atrakcyjności uczelni w województwie łódzkim 1.2.2. Upowszechnienie kształcenia zawodowego i ustawicznego 1.2.3. Aktywizacja osób nieaktywnych zawodowo i bezrobotnych 1.2.4. Rozwój kompetencji kluczowych
	1.3. WSPARCIE ROZWOJU MŚP	1.3.1. Zwiększenie konkurencyjności przedsiębiorstw 1.3.2. Wspieranie usieciowienia MŚP 1.3.3. Poprawa efektywności i sprawności działania IOB
	1.4. ROZWÓJ SEKTORA ROLNEGO I ZWIĘKSZENIE JEGO KONKURENCYJNOŚCI	1.4.1. Zwiększenie efektywności i opłacalności produkcji rolnej 1.4.2. Utrzymanie wysokiego poziomu jakości produktów rolno-spożywczych
 <p>2. sfery SPOŁECZNA</p> <p>OBYWATELSKIE SPOŁECZEŃSTWO RÓWNYCH SZANS</p>	2.1. ROZWÓJ KAPITAŁU SPOŁECZNEGO	2.1.1. Budowa zaufania społecznego, rozwijanie postaw społecznych i obywatelskich, promowanie wartości rodzinnych 2.1.2. Zwiększenie uczestnictwa w kulturze i rozwój usług kultury 2.1.3. Rozwój sektora sportu, turystyki i rekreacji 2.1.4. Wzmacnianie tożsamości regionalnej i lokalnej
	2.2. POPRAWA STANU ZDROWIA MIESZKAŃCÓW	2.2.1. Podniesienie świadomości prozdrowotnej i wzmocnienie działań profilaktycznych 2.2.2. Poprawa dostępności i jakości usług ochrony zdrowia 2.2.3. Poprawa dostępności w zakresie opieki długoterminowej i psychiatrycznej
	2.3. OGRANICZENIE SKALI UBÓSTWA I WYKLUCZENIA SPOŁECZNEGO	2.3.1. Wsparcie dla rodzin i osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem 2.3.2. Rozwój placówek i usług świadczonych przez lokalne środowiska (deinstytucjonalizacja usług) 2.3.3. Rozwój ekonomii społecznej i solidarnej
 <p>3. sfery PRZESTRZENNA</p> <p>ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEŃ</p>	3.1. ADAPTACJA DO ZMIAN KLIMATU I POPRAWA JAKOŚCI ZASOBÓW ŚRODOWISKA	3.1.1. Poprawa jakości powietrza 3.1.2. Ochrona zasobów wód oraz poprawa ich jakości 3.1.3. Przeciwdziałanie skutkom suszy i zmniejszanie niedoborów wody 3.1.4. Ograniczanie skutków zjawisk ekstremalnych
	3.2. OCHRONA I KSZTAŁTOWANIE KRAJOBRAZU	3.2.1. Ochrona wartości i kształtowanie dziedzictwa kulturowego 3.2.2. Ochrona i wykorzystanie walorów przyrodniczych i krajobrazowych 3.2.3. Rewaloryzowanie, poszerzanie i wzbogacanie przestrzeni o atrakcyjnie zaaranżowane tereny zieleni
	3.3. ZWIĘKSZENIE DOSTĘPNOŚCI TRANSPORTOWEJ	3.3.1. Zwiększenie dostępności drogowej województwa 3.3.2. Włączenie w system szybkich połączeń kolejowych 3.3.3. Zwiększenie dostępności lotniczej województwa 3.3.4. Stworzenie atrakcyjnej i konkurencyjnej oferty przewozowej publicznym transportem zbiorowym 3.3.5. Zwiększenie intermodalności transportu towarowego i rozwój usług logistycznych
	3.4. NOWOCZESNA ENERGETYKA W WOJEWÓDZTWIE	3.4.1. Rozwój strategicznego systemu elektroenergetycznego 3.4.2. Rozwój strategicznego systemu gazowego
	3.5. RACJONALIZACJA GOSPODARKI ODPADAMI	3.5.1. Rozwój infrastruktury w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym 3.5.2. Zmniejszanie negatywnego wpływu odpadów na środowisko 3.5.3. Poprawa skuteczności oczyszczania województwa z azbestu
	3.6. ZWIĘKSZENIE DOSTĘPNOŚCI DO USŁUG TELEINFORMATYCZNYCH	3.6.1. Rozwój przewodowej i bezprzewodowej infrastruktury teleinformatycznej 3.6.2. Rozwój, wdrażanie i upowszechnianie nowoczesnych e-usług

Zgodność celów Strategii Rozwoju Gminy Radomsko do 2030 r. z celami Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030

CELE STRATEGII ROZWOJU GMINY RADOMSKO

CELE STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO

Cel strategiczny: poprawa i rozwój infrastruktury technicznej w gminie

Cel strategiczny: Atrakcyjna i dostępna przestrzeń:

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Adaptacja do zmian klimatu i poprawa jakości zasobów środowiska ▪ Ochrona i kształtowanie krajobrazu ▪ Zwiększenie dostępności transportowej ▪ Nowoczesna energetyka w województwie
Cel strategiczny: wsparcie dla rozwoju konkurencyjnej gospodarki lokalnej	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zwiększenie potencjału badawczego i innowacyjnego ▪ Wsparcie rozwoju MŚP ▪ Wsparcie sektora rolnego i jego konkurencyjności
Cel strategiczny: poprawa jakości życia mieszkańców poprzez realizację projektów inwestycyjnych i społecznych	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Podnoszenie jakości kapitału ludzkiego ▪ Rozwój kapitału społecznego ▪ Poprawa stanu zdrowia mieszkańców ▪ Ograniczenie skali ubóstwa i wykluczenia społecznego

System wdrażania strategii

Realizacja, monitoring i ewaluacja

Strategia jest dokumentem, który należy monitorować i w miarę potrzeb aktualizować, tak żeby przez cały okres w kontekście celów i zadań opracowanie nie traciło swojej aktualności. System monitorowania i ewaluacji jest istotnym wymogiem, stawianym dokumentom szczebla strategicznego i ma koncentrować się na weryfikacji postępów we wdrażaniu oraz osiąganiu założonych celów. Gromadzenie i interpretacja danych dotyczących strategii pozwala na bieżące korekty działań

komórek organizacyjnych i osób wdrażających strategię w razie wystąpienia nieprawidłowości.

Monitoring wdrażania strategii służy:

- kontroli postępu realizacji poszczególnych projektów wyznaczonych w ramach poszczególnych celów strategicznych;
- obserwacji i ocenie stanu zaawansowania konkretnych projektów umożliwiającej bieżącą identyfikację trudności w ich realizacji;
- ocenie zaangażowania komórek organizacyjnych i osób odpowiedzialnych za ich wdrażanie;
- weryfikacji zgodności z założonymi celami;
- efektywności wykorzystania przeznaczonych na ich realizację środków.

Celem przeprowadzania monitoringu jest weryfikacja danych odnośnie realizacji celów operacyjnych i dokonywanie bieżących korekt w procesie wdrażania zadań, podczas gdy w przypadku ewaluacji chodzi o formułowanie wniosków i rekomendacji mogących posłużyć udoskonalaniu założeń, jak i innych działań, które będą prowadzone w przyszłości. Natomiast ewaluacja dostarcza informacji potrzebnych do rozwiązywania problemów, które nie mogą zostać zdiagnozowane jedynie w oparciu o monitoring¹³. Ewaluacja to obiektywna ocena rezultatu wdrażania strategii, której celem jest dostarczenie rzetelnych i przydatnych informacji, służących wsparciu procesu decyzyjnego. Celem systemu monitorowania i ewaluacji jest:

- ocenianie skuteczności strategii;
- wczesne ostrzeganie przed zagrożeniami;
- wykrywanie zbliżania się do momentów, w których następuje konieczność zmiany drogi rozwoju gminy;
- dostarczenie informacji niezbędnych do ewaluacji i w konsekwencji podjęcia decyzji o aktualizacji całej strategii lub niektórych jej części.

Zakres monitorowania i ewaluacji obejmuje:

- realizację strategii,
- ocena stopnia osiągnięcia celów operacyjnych,

¹³ Ewaluacja. Poradnik dla pracowników administracji publicznej.

– czynniki rozwojowe wewnętrzne i w otoczeniu, które w istotny sposób oddziaływały na dotychczasową realizację strategii i wpływają na ewentualną potrzebę jej aktualizacji.

System składa się z dwóch części składowych tj.:

1) Monitoringu obejmującego zbieranie i selekcjonowanie informacji, wskazanie jednostek odpowiedzialnych za pozyskiwanie, gromadzenie, przechowywanie i przetwarzanie informacji niezbędnych do wyliczania wskaźników monitoringu. Ważne jest, aby informacje były zawsze aktualne, uporządkowane i dostępne dla zainteresowanych. Monitoring realizacji poszczególnych celów operacyjnych odbywać się będzie w oparciu o przypisane do nich mierzalne wskaźniki.

2) Ewaluacji obejmującego ocenę i interpretację zgromadzonych w podsystemie monitoringu danych. Podstawę ewaluacji stanowią będą dane pochodzące z monitoringu, tj. systematycznego badania procesu wdrażania strategii oraz efektów podejmowanych działań. Sprawnie funkcjonujący i odpowiednio zaplanowany system monitoringu jest podstawowym warunkiem pozyskania rzetelnych danych umożliwiających dokonanie ewaluacji strategii.

Źródła finansowania

Nowa perspektywa finansowa Unii Europejskiej na lata 2021 - 2027 stwarza duże możliwości realizacji celów zawartych w strategii poprzez pozyskiwanie funduszy strukturalnych Unii Europejskiej. Poza budżetem własnym przewidzianym na inwestycje do dyspozycji gminy i pozostałych interesariuszy będą fundusze strukturalne, w tym Fundusze Europejskie dla Łódzkiego 2027, czyli program, który będzie stanowił podstawowy dokument, określający kierunki wykorzystania środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego Plus w Łódzkiem. Województwo planuje wspierać szeroki zakres działań przy wykorzystaniu Funduszy Europejskich, obejmujący m.in.:

- działalność B+R,
- inwestycje w MŚP,
- wykorzystanie odnawialnych źródeł energii,
- efektywność energetyczną,
- zrównoważony transport,
- adaptację do zmian klimatu,

- gospodarkę wodną,
- bioróżnorodność,
- gospodarkę o obiegu zamkniętym,
- zatrudnienie,
- dostęp do usług społecznych,
- włączenie społeczne,
- rozwój umiejętności i kompetencji,
- działania z zakresu turystyki, kultury i rewitalizacji.

Ponadto środki będą dostępne w ramach Wspólnej Polityki Rolnej. W jej ramach będzie wdrażany w nowym okresie Program Rozwoju Obszarów Wiejskich. Ponadto zrównoważony rozwój obszarów wiejskich będzie wspierany przez Krajową Sieć Obszarów Wiejskich (KSOW) oraz Lokalnych Grup Działania. Nowe działania w ramach WPR będą koncentrowały się na wspieraniu rozwoju sektora rolno-spożywczego oraz ocenie jego oddziaływania na klimat i środowisko, ze szczególnym uwzględnieniem ich ochrony. Dla Miejskich Obszarów Funkcjonalnych w nowej perspektywie finansowej 2021-2027 przewidziano wsparcie w postaci Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych (ZIT). Szczegółowy zakres wsparcia w ramach ZIT zostanie określony zgodnie z Umową Partnerstwa w programie regionalnym. W ramach instrumentu ZIT realizowane będą mogły być projekty o zintegrowanym charakterze pod względem tematycznym lub terytorialnym, koncentrujące się na wyzwaniach rozwojowych, które jednostki samorządu terytorialnego tworzące MOF zdecydują się adresować wspólnie, tak na etapie realizacji projektu jak i późniejszej eksploatacji.

Załącznik
do Strategii Rozwoju Gminy Radomsko do 2030 roku

Diagnoza społeczno – gospodarcza i przestrzenna Gminy Radomsko została przygotowana na potrzeby opracowania Strategii Rozwoju Gminy Radomsko do 2030 roku

MARZEC 2021 R.

SPIS TREŚCI

UWARUNKOWANIA PRZESTRZENNE	57
POŁOŻENIE ADMINISTRACYJNE I GEOGRAFICZNE	57
POŁOŻENIE KOMUNIKACYJNE	58
UWARUNKOWANIA SPOŁECZNO – GOSPODARCZE	59
DEMOGRAFIA	59
EDUKACJA	61
GOSPODARKA I PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ	69
ROLNICTWO	71
RYNEK PRACY I BEZROBOCIE	73
POMOC SPOŁECZNA	76
OCHRONA ZDROWIA	80
KULTURA, SPORT I REKREACJA	81
BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE	88
UWARUNKOWANIA NATURALNE I KULTUROWE	89
POTENCJAŁ PRZYRODNICZY	89
POTENCJAŁ KULTUROWY	94
INFRASTRUKTURA TECHNICZNA	95
INFRASTRUKTURA DROGOWA	95
INFRASTRUKTURA WODNO – KANALIZACYJNA	96
GOSPODARKA ODPADAMI	97
INFRASTRUKTURA ELEKTROENERGETYCZNA, ZAOPATRZENIE W CIEPŁO. W TYM ODNAWIALNE ŹRÓDŁA ENERGII	101
INFRASTRUKTURA TELEKOMUNIKACYJNA	102
ZARZĄDZANIE GMINĄ	102
SYTUACJA FINANSOWA	102
WYKAZ NAJWAŻNIEJSZYCH PROJEKTÓW INWESTYCYJNYCH ZREALIZOWANYCH W GMINIE	107
PRIORYTETY INWESTYCYJNE W GMINIE DO 2030 R.	112
SPIS TABEL	122
SPIS WYKRESÓW	123

Diagnoza sytuacji społeczno – gospodarczej i przestrzennej Gminy Radomsko będzie służyć zobrazowaniu sytuacji na obszarze Gminy poprzez analizę danych statystycznych, dzięki którym będzie możliwe dokonanie identyfikacji oraz ewaluacji stanu Gminy. Dane zebrane w tej części mają być także pomocne do ukazania uwarunkowań, jakie należy brać pod uwagę przy podejmowaniu strategicznych decyzji i planowaniu rozwoju Gminy Radomsko w perspektywie do 2030 r., w tym obejmującą nową perspektywę budżetową Unii Europejskiej na lata 2021 - 2027.

Przygotowana diagnoza będzie punktem wyjścia do prac nad **Strategią Rozwoju Gminy Radomsko do 2030 r.** Opracowany materiał posłuży do pogłębionej analizy i umożliwi zidentyfikowanie problemów i wskazanie celów oraz czynników rozwojowych, które tworzą potencjał dla dynamicznego rozwoju Gminy.

Gmina Radomsko zgodnie ze swoją polityką rozwojową chcąc spełnić oczekiwania mieszkańców, musi stawić czoła trudnemu wyzwaniu poprawy warunków życia. Temu ma służyć realizacja działań zgodnych z zasadami zrównoważonego rozwoju zmierzających do poprawy infrastruktury, dbałości o środowisko naturalne, ale także zapewnienia mieszkańcom warunków do wysokiej jakości edukacji, rekreacji, sportu.

Uwarunkowania przestrzenne

Położenie administracyjne i geograficzne

Gmina Radomsko położona jest w Powiecie Radomszczańskim w południowej części województwa łódzkiego. Powierzchnia gminy wynosi 86 km². Gmina Radomsko jest jedną z 177 Gmin województwa łódzkiego i jedną z 14 w Powiecie Radomszczańskim, stanowi 5,91% powierzchni Powiatu. Powierzchnia Gminy wynosi 8563 ha. W roku 2019 gęstość zaludnienia wynosiła 64 os/km². Sąsiednimi jednostkami administracyjnymi dla gminy Radomsko są:

- ❖ Miasto Radomsko – na północy, wschodzie;
- ❖ Kodrąb – na północnym wschodzie;
- ❖ Kobile Wielkie – na wschodzie;
- ❖ Gidle – na południowym wschodzie;
- ❖ Ładzice – na północnym zachodzie;
- ❖ Dobryczyce – na północnym zachodzie;
- ❖ Gomunice - na północy.

Na terenie Gminy jest wyznaczonych 9 sołectw: Bobry, Dąbrówka, Dziepółć, Grzebień, Kietlin, Okrajszów, Płoszów, Strzałków i Szczepocice.

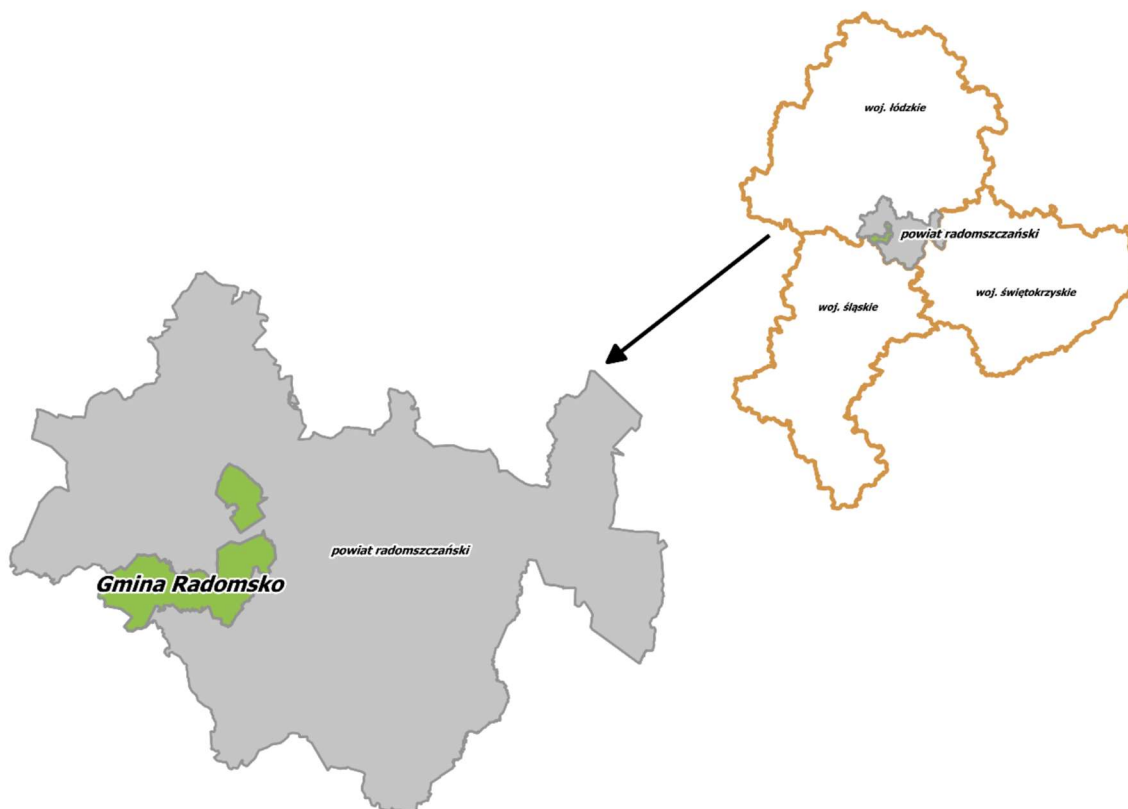

Położenie komunikacyjne

Gmina posiada dobry układ komunikacyjny, który tworzą: droga krajowa, drogi powiatowe, gminne oraz lokalne. Odległości między Gminą Radomsko, a największymi miastami regionu przedstawiają się następująco:

- 43 km od Częstochowy,
- 44 km od Piotrkowa Trybunalskiego,
- 92 km od Łodzi.

Główny układ drogowy Gminy tworzy autostrada A1 i drogi krajowe 42, 91.

Uwarunkowania społeczno – gospodarcze

Demografia

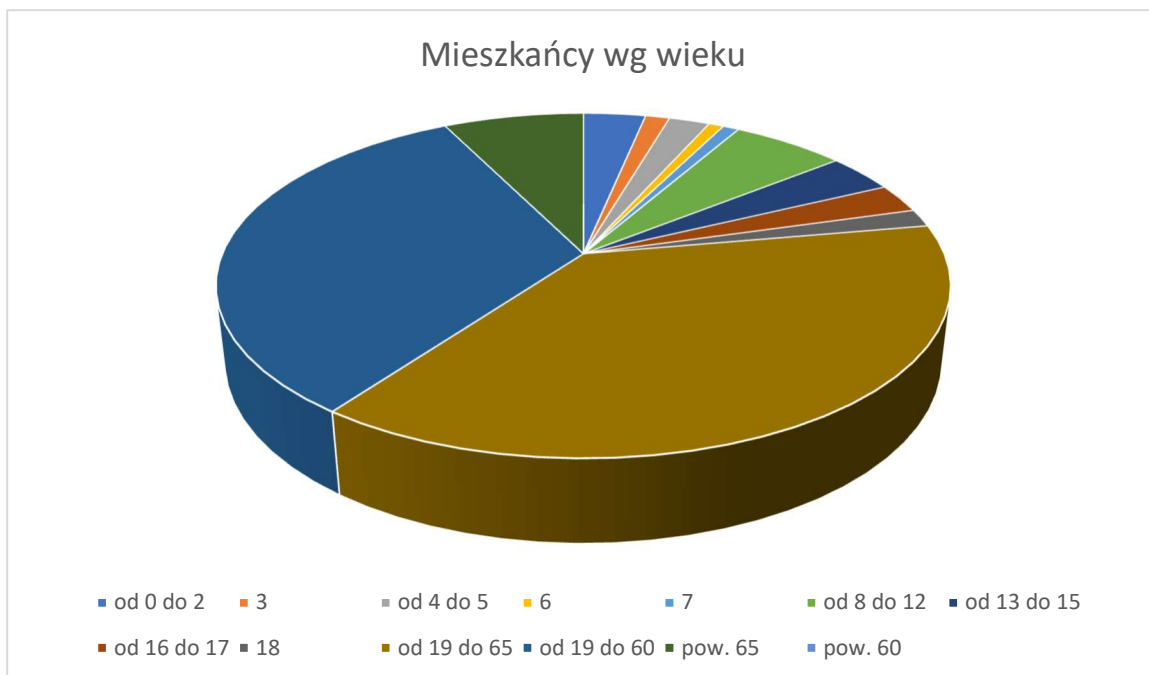
Gminę Radomsko według stanu luty 2021 r. zamieszkiwało 5449 osób. Szczegóły dotyczące statystyki według wieku i płci prezentuje poniższa tabela.

Tabela nr 1 – Statystyka mieszkańców wg wieku i płci

Wiek	Mężczyźni	Kobiety	Ogółem
0-2	82	72	154
3	36	24	60
4-5	44	57	101
6	23	14	37
7	16	24	40
8-12	150	132	282
13-15	84	86	170
16-17	68	60	128
18	39	39	78

19-65	1787	0	1787
19-60	0	1538	1538
>65	348	0	348
>60	0	726	726
Ogółem	2677	2772	5449

Wykres nr 1 - Mieszkańcy wg wieku

W porównaniu do 2019 r. liczba mieszkańców nieznacznie się zmniejszyła według stanu na 31 grudnia 2019 r. gminę zamieszkiwało 5488 mieszkańców, w tym 2777 kobiet i 2711 mężczyzn. Patrząc historycznie na dane z ostatnich 4 lat liczba mieszkańców gminy nieznacznie, ale jednak spada.

Tabela nr 2 - Liczba mieszkańców Gminy Radomsko ogółem w latach 2017-2020¹⁴

	2017	2018	2019	2020
Ogółem	5551	5507	5488	5449
Kobiety	2813	2784	2777	2772
Mężczyźni	2738	2723	2711	2677

¹⁴ Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Radomsko.

Wykres nr 2 - Liczba mieszkańców w latach 2017 – 2020

Tabela nr 3 - Liczba mieszkańców w podziale na sołectwa

Sołectwo	2017	2018	2019	2020
Bobry	231	227	227	223
Dąbrówka	559	564	573	567
Dziepółć	719	709	701	688
Grzebień	163	160	174	177
Kietlin	816	805	807	798
Okrajszów	183	182	184	191
Płoszów	677	668	666	669
Strzałków	1777	1754	1738	1719
Szczepocice	429	438	418	417

Edukacja

Na terenie Gminy Radomsko działa pięć publicznych szkół podstawowych, w każdej z nich działa oddział przedszkolny dla dzieci poniżej 7 roku życia. Na terenie gminy nie ma

przedszkoli niepublicznych, ani żłobków i klubów malucha. Opiekę nad dziećmi do lat 3 zapewniają placówki publiczne i niepubliczne na terenie miasta Radomsko.

Placówki oświatowe w gminie:

1. Publiczna Szkoła Podstawowa im. Janusza Korczaka w Dziepólcu;
2. Publiczna Szkoła Podstawowa im. Wincentego Witosa w Kietlinie;
3. Publiczna Szkoła Podstawowa im. Macieja Rataja w Płoszowie;
4. Publiczna Szkoła Podstawowa im. Józefa Wybickiego w Strzałkowie;
5. Publiczna Szkoła Podstawowa w Szczepocicach.

Wszystkie szkoły podstawowe posiadają nowoczesne eko-pracownie, pracownie komputerowe i dostęp do sieci Internet, a PSP w Szczepocicach, PSP w Dziepólcu i PSP w Kietlinie posiadają dodatkowo pracownie językowe. Budynki szkolne i otoczenie wokół zarządzane przez dyrektorów jednostek spełniają podstawowe wymogi bezpieczeństwa oraz higieny nauki i pracy. Wszystkie szkoły są bardzo dobrze wyposażone w pomoce dydaktyczne, uczniowie i nauczyciele wykorzystują pracownie komputerowe, tablice multimedialne. W 2019 roku w PSP w Płoszowie powstał punkt dydaktyczny pn. "Ekopracownia pod chmurką". Szkoły w Kietlinie, Strzałkowie i Płoszowie otrzymały po 2 tablice multimedialne zakupione w ramach Rządowego programu rozwijania szkolnej infrastruktury oraz kompetencji uczniów i nauczycieli w zakresie technologii informacyjno-komunikacyjnych „Aktywna tablica”. Wszystkie szkoły z terenu Gminy Radomsko biorą udział w „Programie dla szkół” polegającym na nieodpłatnym korzystaniu z owoców i warzyw lub mleka i przetworów mlecznych realizowanym przez Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa. Program jest finansowany ze środków Unii Europejskiej oraz budżetu krajowego. W roku 2019 każda ze szkół dołączyła do Ogólnopolskiej Sieci Edukacyjnej OSE, dzięki której otrzymały dostęp do szerokopasmowego Internetu. Wszystkie szkoły posiadają bardzo dobrą bazę sportową łącznie 5 sal gimnastycznych, w tym jedną dużą halę sportową w Strzałkowie oraz 4 boiska wielofunkcyjne przy PSP w Strzałkowie, Szczepocicach, Kietlinie i Płoszowie.

Tabela nr 4 – Nauczyciele rok szkolny 2020/2021

L.p.	Nazwa szkoły	Liczba nauczycieli	Etaty
1.	Publiczna Szkoła Podstawowa im. Janusza Korczaka w Dziepólcu	14	7,85
2.	Publiczna Szkoła Podstawowa im. Wincentego Witosa w Kietlinie	19	15,88
3.	Publiczna Szkoła Podstawowa im. Macieja Rataja w Płoszowie	23	14,86

4.	Publiczna Szkoła Podstawowa im. Józefa Wybickiego w Strzałkowie	22	18,58
5.	Publiczna Szkoła Podstawowa w Szczepolicach	21	15,22
6.	Ogółem:	99	72,39

Tabela nr 5 - Uczniowie rok szkolny 2020/2021

L.p.	Nazwa szkoły	Liczba uczniów w PSP	Liczba uczniów w OP (oddział przedszkolny)	Liczba uczniów Ogółem (3+4)
1	2	3	4	5
1.	Publiczna Szkoła Podstawowa im. Janusza Korczaka w Dziepólni	19	16	35
2.	Publiczna Szkoła Podstawowa im. Wincentego Witosa w Kietlinie	78	23	101
3.	Publiczna Szkoła Podstawowa im. Macieja Rataja w Płoszowie	57	16	73
4.	Publiczna Szkoła Podstawowa im. Józefa Wybickiego w Strzałkowie	164	47	211
5.	Publiczna Szkoła Podstawowa w Szczepolicach	60	8	68
6.	Ogółem:	378	110	488

**Tabela nr 6 - Liczba dzieci w szkołach
w roku szkolnym 2020/2021 (według SIO 30 września 2020r.)**

Szkoła	Oddział Przedszkolny					Publiczna Szkoła Podstawowa									Razem PSP+OP
	3- latki	4- latki	5- latki	6- latki	Razem OP	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	Razem PSP	
Dziewięć	3	7	4	2	16	-	4	3	-	6	-	5	1	19	35
Kietlin	4	5	6	8	23	6	16	10	6	5	9	12	14	78	101
Płoszów	1	7	5	3	16	3	8	7	4	9	8	11	7	57	73
Strzałków	6	10	15	16	25 22	18	17	18	22	11	17 16	23	22	164	211
Szczepocice	4	1	3	-	8	5	5	9	9	3	9	10	10	60	68
Razem	18	30	33	29	110	32	50	47	41	34	59	61	54	378	488

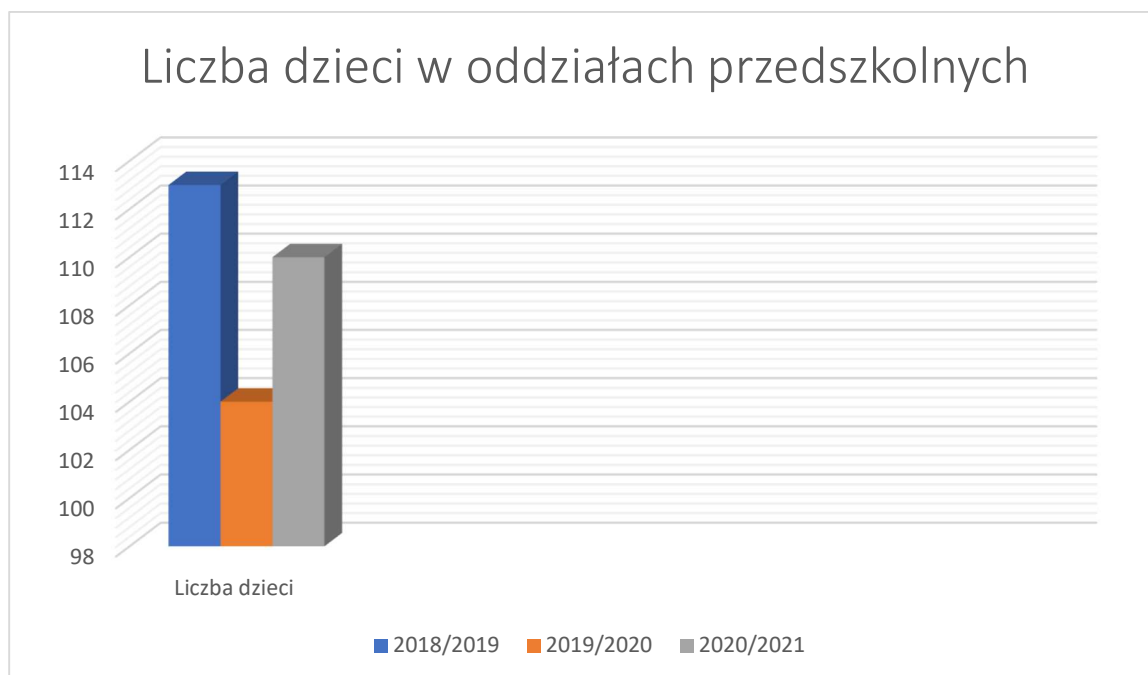
Wykres nr 3 – Liczba uczniów szkołach prowadzonych przez Gminę Radomsko

Tabela nr 7 - Liczba dzieci w oddziałach przedszkolnych

	2018/2019	2019/2020	2020/2021
Dzieci w oddziałach przedszkolnych	113	104	110

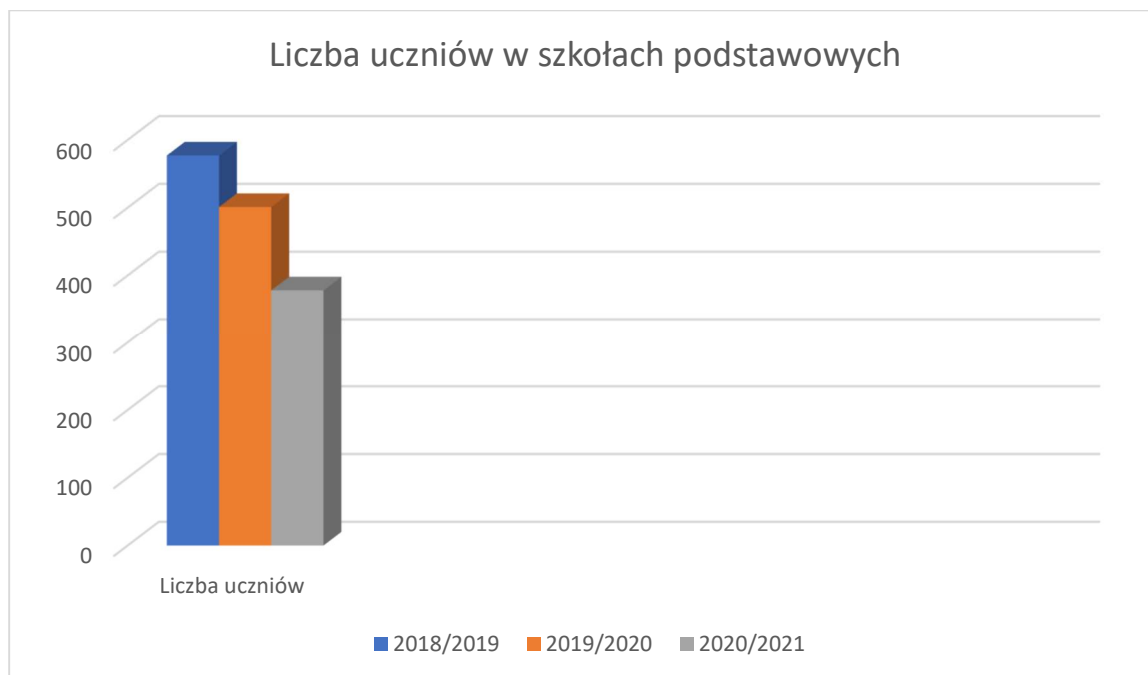
Wykres nr 4 - Liczba dzieci w wieku przedszkolnym uczęszczających do oddziałów przedszkolnych przy szkołach

Tabele nr 8 - Liczba dzieci w szkołach podstawowych

	2018/2019	2019/2020	2020/2021
Dzieci w szkołach podstawowych	577	501	378

Wykres nr 5 – Dzieci w szkołach podstawowych

W przypadku dzieci w wieku przedszkolnym na przestrzeni ostatnich trzech lat różnice nie są znaczne, zdecydowanie inaczej jest w przypadku szkół, w obecnym roku szkolnym jest 378 uczniów w roku szkolnym 2019/2020 było ich 501.

Gmina mimo trudności związanych z dużymi kosztami utrzymania placówek oświatowych dokłada wszelkich starań, aby zapewnić dzieciom i młodzieży jak najlepsze warunki pobierania nauki. W szkołach funkcjonują programy autorskie oraz innowacje pedagogiczne, które wprowadzają nowatorskie rozwiązania programowe, organizacyjne lub metodyczne mające na celu poprawę jakości nauczania. Gmina aktywnie i skutecznie aplikuje o dotacje i granty, których celem jest poprawa warunków w szkołach, dostęp do nowoczesnych materiałów i narzędzi dydaktycznych, w tym komputerów. Szkoły w nauczaniu stawiają na praktyczne aspekty nauczania wykorzystując elementy eksperymentowania i naukę przez doświadczenia.

Poniżej znajdują się przykłady prowadzonych w placówkach autorskich programów nauczania i innowacji edukacyjnych¹⁵:

Publiczna Szkoła Podstawowa w Szczepolicach:

¹⁵ Dane Urzędu Gminy Radomsko.

1. **„Mały mis i prawa dziecka”**. Innowacja prowadzona jest od 04.11.2019 r. w oddziale przedszkolnym i świetlicy. Jej głównym celem jest zapoznanie dzieci z ich prawami i obowiązkami poprzez udział w spotkaniach czytelniczych. Do działań są również zaangażowani rodzice, lokalna społeczność i pracownicy szkoły.

2. Integracyjne zajęcia plastyczne przy pracowni ceramicznej **„Gliniana przystań”**. Innowacja prowadzona w szkole od września 2019 roku do czerwca 2020 (kontynuacja od grudnia 2017), w której biorą udział uczniowie klasy I, V, Samorząd Uczniowski we współpracy z Środowiskowym Domem Samopomocy w Radomsku. Głównym celem innowacji jest wspomaganie wszechstronnego rozwoju uczestników poprzez działalność twórczą oraz wykształcenie w uczniach postaw tolerancji i szacunku dla odmienności drugiego człowieka, zwłaszcza chorego, niepełnosprawnego także intelektualnie.

3. **„Bezpieczeństwo w ruchu drogowym”** - autorski program do nauczania techniki w klasie VII.

4. **„Moja droga do przyszłości”** - program zajęć z doradztwa zawodowego w klasach VII i VIII.

Publiczna Szkoła Podstawowa w Kietlinie

1. **„CODE MASTER”** innowacja realizowana w klasach I, II i III Publicznej Szkoły Podstawowej w Kietlinie w roku szkolnym 2019/2020. Innowacja stanowi kontynuację działań podjętych przez nauczycieli w ramach ogólnopolskiego programu Mistrzowie Kodowania. Uczniowie w trakcie zajęć wykorzystywali elementy kodowania i programowania, oswajali się z nowoczesnymi technologiami informacyjno-komunikacyjnymi, odczytywali uproszczone rysunki, piktogramy, szyfry, znaki informacyjne. Ponadto następowało przenoszenie kompetencji cyfrowych na codzienność celem przygotowania do życia w społeczeństwie informatycznym oraz rozwijanie kompetencji społecznych, kształtowanie umiejętności pracy zespołowej. Uczniowie uczyli się bezpiecznie korzystać ze współczesnych rozwiązań technologii cyfrowej.

2. **„Matematyczne podróże”** - Innowacja realizowana była w czterech etapach:

I. Gra terenowa - **„Z matematyką po Kietlinie”**.

II. Warsztaty dla dzieci i rodziców - **„Matematyka po japońsku”**.

III. Wewnątrzszkolny konkurs o tytuł Najlepszego Matematyka kl. IV, V i VI

IV. Międzyszkolny Konkurs Matematyczny - **„Z matematyką przez świat”** dla uczniów klas

IV. Odbiorcy bezpośredni to uczniowie klas IV - VI oraz ich rodzice biorący udział w grze terenowej oraz warsztatach. W bezpośredni udział w projekcie została również włączona społeczność lokalna, OSP w Kietlinie oraz Stowarzyszenie Kobiet Kietlina. celem innowacji jest rozwijanie zainteresowań matematycznych, zdolności poznawczych i kształcących, rozwijanie sprawności rachunkowej, rozwijanie i wzmacnianie kompetencji matematycznych takich jak planowanie, przewidywanie, budowanie strategii, logiczne myślenie, rozwijanie

umiejętności współdziałania w grupie, ukazanie praktycznego zastosowania matematyki, rozwijanie technologii informacyjno – komunikacyjnej.

3. Innowacja organizacyjno - metodyczna **"Popołudnie TRZYNASTEGO z dobrą książką"**. Celami innowacji są: szerzenie zainteresowań czytelniczych, poprawa czytelnictwa w szkole, zachęcanie uczniów do poszukiwania różnych informacji w książkach, kształtowanie u uczniów umiejętności głośnego czytania i aktywnego słuchania tekstów, przygotowanie uczniów do prezentowania swoich umiejętności na forum społeczności szkolnej, motywowanie uczniów do poszukiwania ciekawych książek.

Gmina Radomsko, jak można zauważyć z powyższego zestawienia przywiązuje duże znaczenie do wysokiej jakości oferty edukacyjnej na poziomie przedszkolnym i szkolnym. Szkoły oferują swoim uczniom dodatkowe zajęcia pozalekcyjne wspierające ich rozwój intelektualny i ruchowy. Placówki wspierają także rodziców i opiekunów poprzez organizację różnego rodzaju warsztatów uświadamiających m.in. dotyczących problematyki bezpieczeństwa w Internecie, uzależnień itp.

Gospodarka i przedsiębiorczość

Liczba podmiotów gospodarczych działających na terenie gminy Radomsko w ostatnich latach utrzymuje się na podobnym poziomie. Do wiodących branż w Gminie zaliczyć należy: produkcja mebli, usługi ogólnobudowlane, handel i naprawy pojazdów samochodowych, transport drogowy. Przedsiębiorczość mieszkańców Gminy Radomsko pod względem liczby podmiotów gospodarki narodowej w rejestrze REGON na 10 tys. mieszkańców w wieku produkcyjnym plasuje gminę w czwartym miejscu w Powiecie Radomszczańskim, zatem na 14 gmin wchodzących w jego skład. Prym w powiecie wiedzie w tym Miasto Radomsko, Gmina Przedbórz oraz Gmina Dobryczyce.

Tabela nr 9 - Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON na 10 tys. mieszkańców w wieku produkcyjnym

	2017	2018	2019
Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON na 10 tys. mieszkańców w wieku produkcyjnym	1273	1303	1382

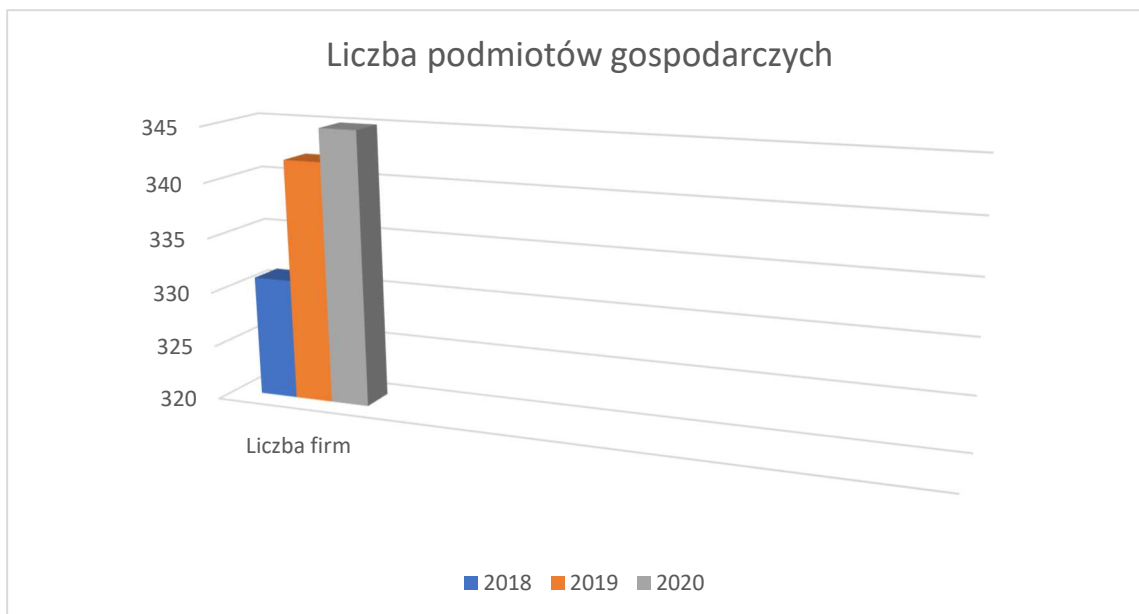
Wykres nr 6 - Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON na 10 tys. mieszkańców w wieku produkcyjnym

Tabela nr 10 - Liczba podmiotów gospodarczych

	2018	2019	2020
Liczba podmiotów gospodarczych	331	342	345

Wykres nr 7 – Liczba podmiotów gospodarczych

Rolnictwo

Powierzchnia gminy Radomsko wynosi 8563 ha. W strukturze użytkowania Gminy dominują użytki rolne – 51,67% ogólnej powierzchni. Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione zajmują obszar 3 682 ha, co stanowi 42,81 % powierzchni Gminy. Powierzchnia zajmowana przez grunty zabudowane i zurbanizowane to 310 ha, gdzie 65 ha zostało zakwalifikowanych do terenów mieszkaniowych. Z kolei tereny zajmowane przez drogi to 165 ha co stanowi 1,92 % powierzchni Gminy. Gmina Radomsko charakteryzuje się glebami słabymi jakościowo. Na terenie Gminy przeważają gleby bielcowe wytworzone z różnych piasków, glin i utworów pyłowych. Charakteryzują się niskim procentowym udziałem próchnicy w poziomie orno-próchnicznym. Wykazują niekorzystne właściwości rolnicze.

Na terenie gminy funkcjonuje blisko 1,5 tys. gospodarstw rolnych. Większość gospodarstw (88,7%) nie przekracza powierzchni 5 ha użytków rolnych.

Udział gospodarstw o powierzchni mniejszej niż 10 ha kształtował się w gminie Radomsko na poziomie 98,1%, a więc wyraźnie wyższym, niż w całym województwie (84,9%). Tak więc struktura gospodarstw według grup obszarowych użytków rolnych jest tu mniej korzystna od obserwowanej w całym województwie.

Gospodarstwa rolne posiadają przeciętną wielkość 3,81 ha i są mniejsze niż w powiecie (5,66 ha). Są również wyraźnie mniejsze niż w województwie (6,17 ha).

Wiele gospodarstw prowadzi działalność rolniczą (wyłącznie lub razem z działalnością pozarolniczą), ale znaczny jest także udział gospodarstw, w których nie jest prowadzona ani działalność rolnicza ani pozarolnicza. Większość gospodarstw zajmuje się produkcją roślinną

i zwierzęcą jednocześnie. Najczęściej uprawianymi roślinami są zboża oraz ziemniaki, natomiast hodowla zwierząt dotyczy trzody chlewnej i bydła.

Struktura zasiewów jest zbliżona do poziomu wojewódzkiego, a udział powierzchni ziemniaków wyższy niż przeciętnie w regionie łódzkim.

Poprzednio przeprowadzony spis powszechny wykazał, że 27,8% gospodarstw rolnych było wyposażonych w sprzęt rolniczy, podczas gdy w województwie łódzkim 46,6%.

Na 100 gospodarstw przypadało przeciętnie 34,5 szt. ciągników i 5,4 szt. samochodów ciężarowych. W województwie wskaźniki te kształtowały się odpowiednio: 56,5 szt. i 8,7 szt.

Tabele nr 11 - Struktura gruntów w gminie¹⁶

Użytki rolne	Rodzaj gruntu	Powierzchnia w ha	Łącznie
	Grunty orne	2947	4480
	Sady	93	
	Łąki trwałe	879	
	Pastwiska trwałe	302	
	Grunty orne zabudowane	162	
	Grunty pod stawami	3	
	Grunty pod rowami	35	
	Grunty zadrzewione i zakrzewione na użytkach rolnych	4	
	Nieużytki	55	
Lasy	Lasy	3683	3683
Grunty zabudowane i zurbanizowane	Rodzaj gruntu	Powierzchnia w ha	331
	Tereny mieszkaniowe	68	
	Tereny przemysłowe	19	
	Inne tereny zabudowane	17	
	Zurbanizowane tereny	1	

¹⁶ Raport o stanie Gminy za 2019 r.

	niezabudowane lub w trakcie budowy		
	Tereny rekreacyjno – wypoczynkowe	6	
	Drogi	164	
	Tereny kolejowe	39	
	Inne tereny komunikacyjne	0	
	Grunty przeznaczone pod budowę dróg publicznych lub linii kolejowych	17	
Grunty pod wodami	Powierzchniowymi płynącymi	34	
	Powierzchniowymi stojącymi	1	
Inne	Użytki ekologiczne	29	34
	Tereny różne	5	

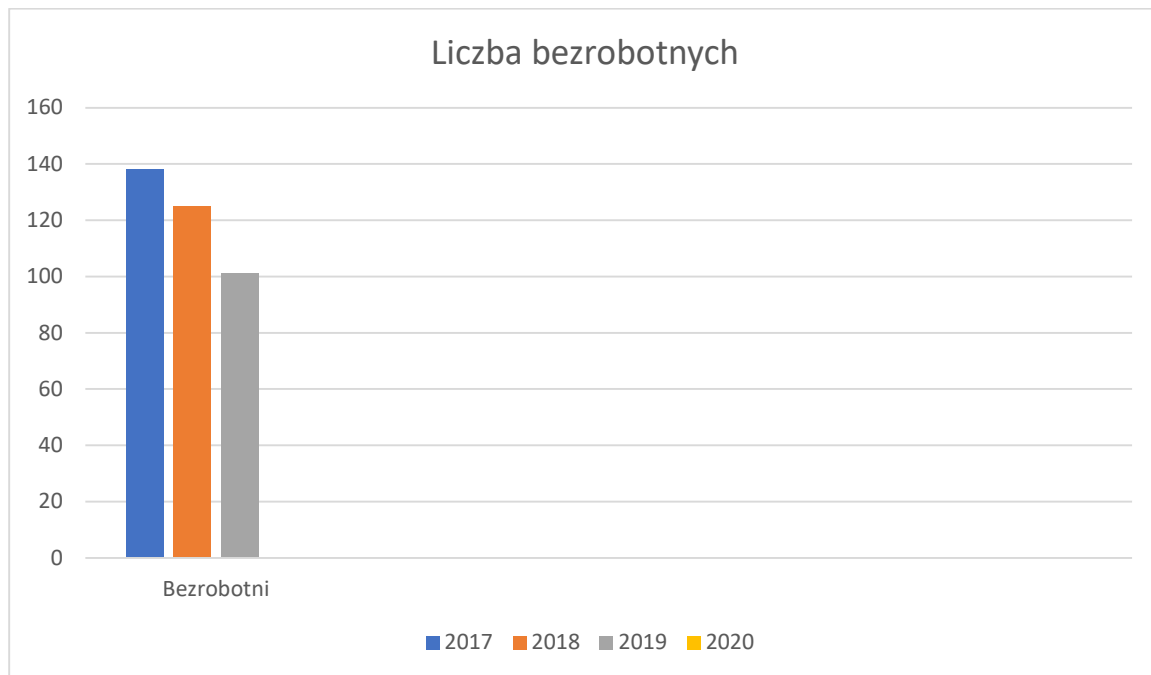
Rynek pracy i bezrobocie

Rynek pracy w gminie Radomsko z uwagi na bezpośrednie położenie w sąsiedztwie miasta Radomsko jest z nim bezpośrednio związane. Sytuacja na rynku pracy w Radomsku oddziałuje na gminę. Analizując dane statystyczne Powiatowego Urzędu Pracy w Radomsku można zauważyć, że liczba bezrobotnych na przestrzeni ostatnich 4 lat jest zbliżona, nie ma tutaj znacznych zmian. Szczegóły pokazuje poniższa tabela oraz wykres.

Tabela nr 12 - Stopa i poziom bezrobocia w latach 2017 – 2020 w Gminie Radomsko

	2017	2018	2019	2020
Ogółem	138	125	101	112
Kobiety	91	72	63	64

Wykres nr 8 – Liczba bezrobotnych na terenie Gminy Radomsko

Wykres nr 9 - Stopa bezrobocia na terenie Gminy Radomsko

Wykres nr 10 - Stopa i poziom bezrobocia w latach 2017 – 2020 w Powiecie Radomszczańskim

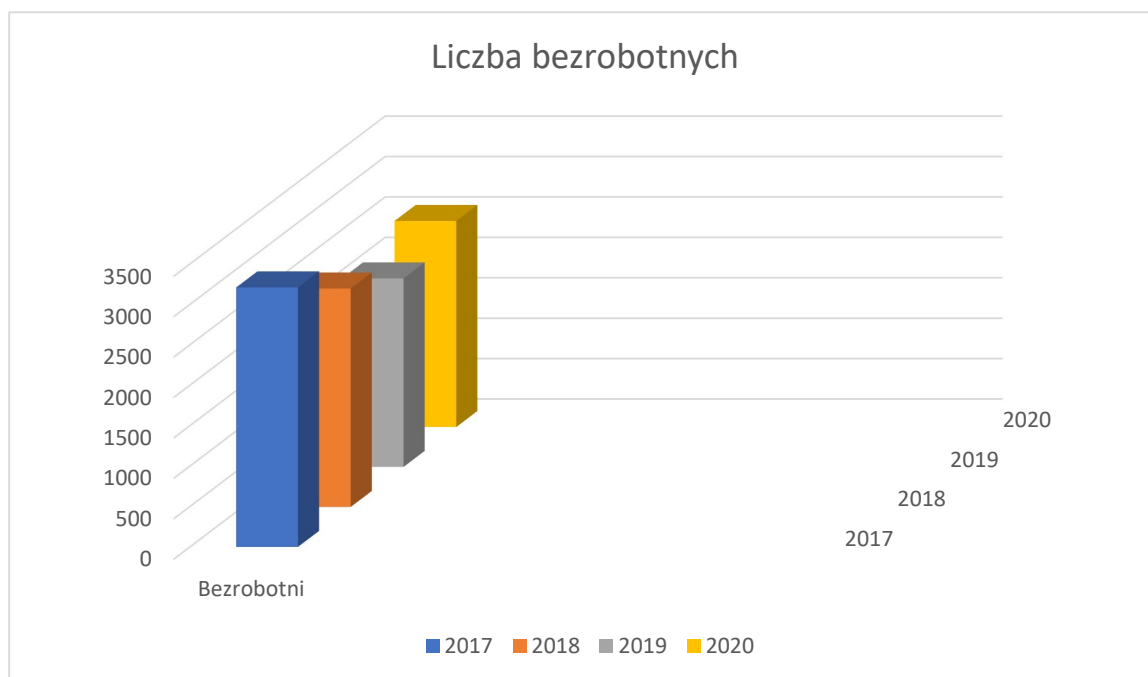

Tabela nr 13 – Poziom i stopa bezrobocia

	Poziom bezrobocia	Kraj	Województwo	Powiat
2017	3210	6,60%	6,80%	7,20%
2018	2702	5,80%	6,10%	6,00%
2019	2332	5,20%	5,40%	5,30%
2020	2549	6,20%	6,20%	5,60%

Na podstawie danych statystycznych Powiatowego Urzędu Pracy w Radomsku na obszarze Gminy Radomsko odnotowano deficyt w poniższych zawodach: dekarze i blacharze budowlani, fizjoterapeuci i masażyści, fryzjerzy, kierowcy samochodów ciężarowych i ciągników siodłowych, kierownicy budowy, kosmetyczki, krawcy i pracownicy produkcji odzieży, lekarze, magazynierzy, murarze i tynkarze, nauczyciele praktycznej nauki zawodu, nauczyciele przedmiotów zawodowych, operatorzy i mechanicy sprzętu do robót ziemnych, piekarze, pielęgniarki i położne, pracownicy ds. rachunkowości i księgowości.

Pomoc społeczna

Pomoc społeczna stanowi ważny system wsparcia osób i grup społecznych znajdujących się w trudnych sytuacjach życiowych, których nie są oni w stanie przezwyciężyć i rozwiązać samodzielnie. Polityka pomocy społecznej w Gminie Radomsko ukierunkowana jest na podejmowanie różnorodnych działań na rzecz osób zagrożonych wykluczeniem społecznym i ma na celu udzielenie im zarówno świadczeń jak i usług, które spowodują zmianę sytuacji społecznej i materialnej tych osób/grup.

Podejmowane przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Radomsku działania dowodzą, że duże znaczenie w podejściu do rozwiązywania problemów osób i rodzin pozostających w systemie pomocy społecznej ma udzielanie wsparcia odpowiadającego na zróżnicowane potrzeby podopiecznych.

Pomoc społeczna ma na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwycięzenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać wykorzystując własne środki, możliwości i uprawnienia. Podstawowymi przesłankami do uzyskania przez osoby i rodziny wsparcia w ramach pomocy społecznej jest znalezienie się w trudnej sytuacji życiowej i niemożliwość jej pokonania mimo uprzedniego wykorzystania własnych środków, możliwości i uprawnień. Trudna sytuacja życiowa to w szczególności zaistnienie jednej z okoliczności wymienionych w art. 7 ustawy przy uwzględnieniu kryterium dochodowego określonego w art. 8 ustawy, który mówi, że dochód na osobę w rodzinie nie może przekroczyć - **528 zł**, w przypadku osoby samotnie gospodarującej - **701 zł**. Kryteria dochodowe podlegają weryfikacji co trzy lata z uwzględnieniem wyniku badań prognozy interwencji socjalnej. Ostatnią weryfikację wprowadzono w październiku 2018 roku.

Pomocy na zasadach określonych w art. 7 ustawy o pomocy społecznej udziela się w szczególności z powodu:

- bezrobocia;
- sieroctwa;
- bezdomności;
- potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności;
- bezrobocia;
- niepełnosprawności;
- długotrwałej lub ciężkiej choroby;
- bezradność w sprawach opiekuńczo- wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego zwłaszcza w rodzinach niepełnych i wielodzietnych;
- alkoholizmu lub narkomanii;
- trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego;

- braku umiejętności w przystosowaniu do życia młodzieży opuszczającej placówki opiekuńczo-wychowawcze;
- trudności w integracji cudzoziemców, którzy uzyskali Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy;
- przemocy w rodzinie;
- zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej;
- klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Zgodnie z danymi GOP w 2019 r. pomocą społeczną objęto 189 rodzin, w których były 393 osoby. Analizując ilość osób objętych wsparciem systemu pomocy społecznej w stosunku do liczby mieszkańców gminy Radomsko, przyjąć należy, iż pomocą zostało objętych ponad 7,2% terenu. W 2019 r. dominującym powodem przyznawania świadczeń pomocy społecznej, podobnie jak w latach poprzednich, pozostawało ubóstwo. Z tej przyczyny wsparciem objęto 121 rodzin, w których było 267 osób. Kolejnymi, najczęściej występującymi powodami udzielania świadczeń były m.in.: długotrwała lub ciężka choroba (80 rodzin), niepełnosprawność (78 rodzin) i bezrobocie (63 rodziny).

Tabela nr 14 - Powody przyznawania pomocy

Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie
Ubóstwo	121	267
Bezdomność	5	5
Potrzeba ochrony macierzyństwa, w tym: wielodzietność	23	115
	18	101
Bezrobocie	63	143
Niepełnosprawność	78	130
Długotrwała lub ciężka choroba	80	121
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa, w tym:	45	108
- rodziny niepełne,	12	41
- rodziny wielodzietne	1	5

Alkoholizm	11	19
Trudności w przystosowaniu po opuszczeniu zakładu karnego	4	4

Tabela nr 15 - Rzeczywista liczba rodzin i osób objętych pomocą społeczną w 2019 r.

Rodzaj świadczenia	Liczba osób, w którym przyznano decyzją świadczenie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych i zadań własnych/bez względu na ich rodzaj, formę, liczbę oraz źródło finansowania, w tym:	231	176	375
- świadczenia pieniężne	155	149	315
- świadczenia niepieniężne	113	73	197
Świadczenia przyznane w ramach zadań bez względu na ich rodzaj, formę, liczbę	0	0	0
Świadczenia przyznane w ramach zadań zadań własnych bez względu na ich	231	176	375

rodzaj, formę, liczbę oraz źródło finansowania			
Pomoc udzielana w postaci pracy socjalnej ogółem	x	180	380

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Radomsku realizuje zadania z zakresu ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Stworzony system pomocy zakłada, że wsparcie skierowane jest dla całej rodziny, a nie wyłącznie dla wybranego jej członka. Tylko taki rodzaj pomocy może zapewnić trwałe zmiany w rodzinie i przeciwdziała wyuczonej bezradności. Podstawą rozwiązywania problemów społecznych jest wsparcie rodziny w odbudowie prawidłowych relacji w rodzinie. Pomoc rodzinie powinna być zapewniona w miarę wcześniej i najlepiej powinna mieć charakter profilaktyczny, a priorytetem wspierania rodziny powinno być stworzenie jej odpowiednich warunków rozwoju przy wykorzystaniu jej własnych możliwości i zasobów, a nie wyręczanie w pełnieniu podstawowych funkcji¹⁷.

I. DZIAŁANIA NA RZECZ RODZIN

1. Dążenie do poprawy funkcjonowania rodziny oraz warunków socjalnych i bytowych poprzez rozpoznawanie środowiska lokalnego w formie diagnozowania potrzeb socjalnych przez pracowników socjalnych celem zabezpieczenia podstawowych potrzeb bytowych dziecka i rodziny. Z udzielonej pomocy w 2019 r. skorzystało 49 rodzin z dziećmi (w tym 16 rodzin niepełnych). 19 rodzin z 1 dzieckiem, 17 rodzin z 2 dziećmi, 8 rodzin z 3 dziećmi i 5 rodzin z 4 dziećmi. Rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji materialno-bytowej udzielano wsparcia w formie pomocy materialnej i rzeczowej w tym objęcie pomocą w dożywianiu wszystkie dzieci, które tego wymagały.

2. Wspieranie i monitorowanie sytuacji rodzin zagrożonych kryzysem, przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez asystenta rodziny i pracowników socjalnych.

W ramach tych działań GOPS w Radomsku w 2019 r. zatrudnił jednego asystenta rodziny, który na wniosek pracownika socjalnego, prowadził pracę z rodziną. W 2019 r. asystent swoim działaniem objął 6 rodzin, w których było 9 dzieci. Asystent rodziny z członkami rodzin i w konsultacji z pracownikami socjalnymi opracowywał plan pracy dla tych rodzin, który

¹⁷ „Roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny wraz z uwzględnionymi potrzebami w tym zakresie”.

zawierał wymagania określone w art. 15 ust. 3 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej – mających na celu przewyciężenie trudnych sytuacji życiowych, a także zawierał terminy ich realizacji i przewidywane efekty. Asystent współpracował z instytucjami działającymi na rzecz dziecka i rodziny: Kuratorami Sądowymi, Policją, Gminnym Zespołem Interdyscyplinarnym, Gminna Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, pedagogami szkolnymi, służbą zdrowia, szkołami, Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną.

3. Organizowanie wypoczynku letniego dla dzieci z rodzin znajdujących się z trudnej sytuacji materialno-bytowej, dysfunkcyjnych, wieloproblemowych we współpracy z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Z wypoczynku w Darłótku Wschodnim w okresie od 1 do 10 sierpnia skorzystało 29 dzieci z terenu Gminy Radomsko w wieku od 8 do 17 lat.

4. Podnoszenie kwalifikacji i kompetencji pracowników instytucji wspierających rodzinę poprzez uczestnictwo w szkoleniach, prelekcjach i konferencjach z zakresu problematyki rodzinnej. W ramach tego typu działań szczególny nacisk położono na udoskonalenie warsztatu pracy asystenta rodziny.

5. Prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka w rodzinie zagrożonej kryzysem oraz ścisła współpraca z instytucjami i organizacjami społecznymi działającymi na rzecz dziecka i rodziny, mające na celu zapobieganie powstawaniu sytuacji kryzysowych środowisk rodzinnych przeżywających trudności w wypełnianiu swoich funkcji.

Pracownicy socjalni we współpracy z asystentem rodziny na bieżąco monitorują sytuację dzieci w rodzinach zagrożonych kryzysem lub przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. W zakresie tym m.in. współpracują z pedagogami szkolnymi, policją, kuratorami sądowymi i przedstawicielami innych instytucji, które mają kontakt z rodziną.

6. Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych rodzin.

a. Zapewnienie pomocy finansowej i niefinansowej rodzinom potrzebującym wsparcia.

b. Dystrybucja artykułów żywnościowych dla mieszkańców Gminy Radomsko.

Ochrona zdrowia

Na terenie Gminy Radomsko nie ma przychodni lekarskich. Podstawową opiekę zdrowotną dla mieszkańców gminy zapewniają publiczne i niepubliczne zakłady opieki zdrowotnej działające na terenie miasta Radomsko oraz Gminy Kodrąb. Z ośrodka w Dmeninie, z którego korzystają mieszkańcy Kietlina i Dzipóci.

Specjalistyczną opiekę lekarską dla mieszkańców gminy zapewniają:

- Szpital Powiatowy w Radomsku przy ul. Jagiellońskiej 36,

- specjaliści zatrudnieni przez publiczne i niepubliczne zakłady opieki zdrowotnej działające na terenie miasta Radomsko.
- SP ZOZ w Gminie Kodrąb Gminny Ośrodek Zdrowia w Dmeninie. Dmenin 139

Kultura, sport i rekreacja

Gmina prowadzi działalność kulturalną poprzez Gminną Bibliotekę Publiczną w Strzałkowie, która jest samorządową instytucją kultury wpisaną do rejestru instytucji prowadzonego przez Gminę Radomsko. Biblioteka w Strzałkowie wraz z Filią w Płoszowie wchodzi w skład ogólnopolskiej sieci bibliotecznej. Biblioteka jest zlokalizowana przy ul. Kopernika 2a.

Tabela nr 16 - Czytelnicy, wypożyczanie i udostępnianie zbiorów¹⁸

Nazwa biblioteki, filii	Czytelnicy ogółem		
	2019	2020	Różnica
Gminna Biblioteka Publiczna w Strzałkowie	276	256	-20
Filia w Płoszowie	141	118	-23
Razem	417	374	-43

Tabela nr 17 - Struktura czytelników wg wieku – GBP w Strzałkowie

	Liczba czytelników			Struktura procentowa		
	2019	2020	Różnica	2019	2020	Różnica
Do 5 lat	28	20	-8	10	8	-2
6-12 lat	69	68	-1	25	26	1
13-15 lat	29	34	5	11	13	2
16-19 lat	26	22	-4	9	9	0
20-24 lata	9	8	-1	3	3	0
25-44 lata	43	43	0	16	17	1
45-60 lat	36	31	-5	13	12	-1
Powyżej 60 lat	36	30	-6	13	12	-1
OGÓŁEM	276	256	-20	100 %	100 %	x

¹⁸ Sprawozdanie z działalności Gminnej Biblioteki Publicznej w Strzałkowie oraz jej filii w Płoszowie za 2020 rok.

Tabela nr 18 - Struktura czytelników wg wieku – Filia w Płoszowie

	Liczba czytelników			Struktura procentowa		
	2019	2020	Różnica	2019	2020	Różnica
Do 5 lat	9	9	0	7	8	1
6-12 lat	31	18	-13	21	15	-6
13-15 lat	14	9	-5	10	8	-2
16-19 lat	7	6	-1	5	5	0
20-24 lata	9	10	1	7	8	1
25-44 lata	33	29	-4	23	25	2
45-60 lat	23	23	0	16	19	3
Powyżej 60 lat	15	14	-1	11	12	1
OGÓŁEM	141	118	-23	100 %	100 %	x

Tabela nr 19 - Odwiedziny w bibliotece

Nazwa biblioteki, filii	Odwiedziny ogółem	Wypożyczalnia	Czytelnia		Imprezy w bibliotece
			ogółem	w tym ilość osób korzystających z Internetu	
Gminna Biblioteka Publiczna w Strzałkowie	2245	1490	294	32	461
Filia w Płoszowie	615	392	125	-	98
Razem	2860	1882	419	32	559

Biblioteka jako samorządowa instytucja kultury pełni także ważną funkcję w prowadzeniu działalności kulturalnej i oświatowej. Rok 2020 r. przyniósł nieoczekiwane zmiany związane z rozprzestrzeniającą się pandemią. Działalność biblioteki musiała zostać ograniczona w zakresie organizacji spotkań, wydarzeń. Tym niemniej udało się mimo wszystko ciekawe działania, które zostały wymienione poniżej.

W roku 2020 roku miały miejsce następujące formy promocji książki oraz inne rodzaje działalności biblioteki:

- 26 małych wystaw książek związanych z rocznicami literackimi,
- FERIE W BIBLIOTECE – spektakl teatralny dla dzieci i rodziców w wykonaniu aktorów Teatru „MASKA” z Krakowa - „Prastara księżnica – skarb i tajemnica” – styczeń,
- FERIE W BIBLIOTECE – warsztaty literacko – ilustratorskie prowadzone przez pisarkę z Radomska – Ewę Kaczmarczyk – styczeń,
- Spotkanie z Anetą Borutą, autorką książki „Oswoić swojego raka” oraz występ instrumentalny uczennic PSP w Strzałkowie i uczennicy PSP nr 9 w Radomsku, zorganizowane z okazji Światowego Dnia Walki z Rakiem – luty,
- „Bajkowo w bibliotece” – lekcja dla przedszkolaków z PSP w Strzałkowie – luty,

- Warsztaty historyczne dla dzieci, pn „Śladami wielkich Polaków”, przeprowadzone przez pisarkę Elżbietę Stępień w PSP w Strzałkowie – luty,
- Warsztaty komiksowe dla dzieci ze szkół z terenu Gminy Radomsko, przeprowadzone przez autora komiksów i scenariuszy filmowych, Zbigniewa Masternaka, w PSP w Płoszowie – marzec,
- Spotkanie autorskie z pisarką Elżbietą Stępień, zorganizowane wspólnie z Filią biblioteki w Płoszowie, Stowarzyszeniem „Aktywni dla Płoszowa” i PSP w Płoszowie z okazji Dnia Kobiet – marzec,
- Wzmoczone działania w Internecie na stronie GBP w Strzałkowie na facebooku, od marca do końca roku z uwagi na ograniczony dostęp do biblioteki spowodowany trwaniem epidemii koronawirusa, szczególnie w okresach: od 17.03.2020 r. do 6.05.2020 r. i od 7.11. 2020 r. do 28.11.2020 r., kiedy to biblioteki zamknięte były dla użytkowników:
 - udostępnianie linków do darmowych audiobooków dla dzieci,
 - udostępnianie linków do organizowanych online różnych spotkań z pisarzami, np. z Jolantą Marią Kaletą, Agnieszką Lingas – Łoniewską, Katarzyną Bereniką Miszczuk,
 - prezentowanie fragmentów książek podczas Ogólnopolskiego Tygodnia Czytania Dzieciom w dniach od 30 maja do 7 czerwca,
 - wystawy zbiorów biblioteki – książek o Janie Pawle II, Józefie Piłsudskim, litografii Leopolda Gootlieba, zdjęć, materiałów o Henryku Siemiradzkim,
 - nawiązywanie do ważnych rocznic w historii Polski,
 - informowanie o realizowanych przez bibliotekę projektach,
 - ogłoszenie konkursu plastycznego z okazji Światowego Dnia Pluszowego Misia - 25 listopada,
- Rozstrzygnięcie konkursu na najaktywniejszego czytelnika z indywidualnym wręczaniem nagród za czytelnictwo w roku szkolnym 2019/2020 dla uczniów PSP w Strzałkowie i PSP w Dziepółci,
- Spotkanie z pisarką, Elżbietą Stępień, połączone z muzycznym występem wokalnym Marii Markiewicz - sierpień
- Projekt „Dyskusyjne Kluby Książki” (realizowany wspólnie z Instytutem Książki i Wojewódzką Biblioteką Publiczną w Łodzi) – w roku 2020 odbyło się sześć spotkań Klubu, na których omówionych zostało sześć książek dla dorosłych,
- Realizacja projektu dla dzieci: „Mała książka – wielki człowiek”,
- Przystąpienie do akcji „Kinder. Przerwa na wspólne czytanie. Podziel się książką”.
- Wystawy prac plastycznych dzieci,
- Wystawy nowości wydawniczych

Filia w Płoszowie

W I połowie 2020 roku miały miejsce następujące formy promocji książki oraz inne rodzaje działalności biblioteki:

- 18 małych wystaw książek, związanych z rocznicami literackimi,
- Lekcja biblioteczna dla kl. O – styczeń,
- Lekcja biblioteczna dla kl. III – styczeń,
- Lekcja biblioteczna dla kl. O – luty,
- Spotkanie z baśnią – luty,
- Warsztaty plastyczne – marzec,
- Spotkanie autorskie z pisarką, Elżbietą Stępień, zorganizowane wspólnie ze Stowarzyszeniem „Aktywni dla Płoszowa” i PSP w Płoszowie z okazji Dnia Kobiet,
- Rozstrzygnięcie konkursu na najaktywniejszego czytelnika z indywidualnym wręczaniem nagród za czytelnictwo w roku szkolnym 2019/2020 dla uczniów PSP w Płoszowie,
- Realizacja projektu dla dzieci: „Mała książka – wielki człowiek”,
- Przystąpienie do akcji „Kinder. Przerwa na wspólne czytanie. Podziel się książką”.
- Wystawy prac plastycznych dzieci,
- Wystawy nowości wydawniczych

Ponadto ważnym uzupełnieniem aktywności społecznej i kulturalnej na terenie gminy są działające na jej terenie organizacje pozarządowe. Ich członkowie angażują się w życie gminy, uczestniczą w organizacji różnych wydarzeń, ponadto same stowarzyszenia i koła m.in. koła gospodyń wiejskich aktywnie i chętnie dbają o lokalną kulturę i dziedzictwo.

Na terenie Gminy Radomsko działają poniższe stowarzyszenia oraz koła gospodyń wiejskich:

1. **Stowarzyszenie Kobiet Kietlina**, siedziba: Kietlin, ul. Południowa 78, 97-500 Radomsko.
2. **Stowarzyszenie Przyjaciół Szkoły w Dziepółci**, siedziba: Dziepółć 97, 97-500 Radomsko.
3. **Stowarzyszenie Rozwoju Lokalnego „Nasze miejsce”**, siedziba: Szczepocice Rządowe 12c, 97-500 Radomsko.
4. **Koło Gospodyń Wiejskich w Strzałkowie**, siedziba: Strzałków ul. Kopernika 69a, 97-500 Radomsko.
5. **Koło Gospodyń Wiejskich w Dziepółci**, siedziba: Dziepółć 97, 97-500 Radomsko.
6. **Zespół Ludowy „Dziepółlanki”**, siedziba: Dziepółć 37a, 97-500 Radomsko.
7. **Lokalna Organizacja Turystyczna „Między Wartą i Pilicą”**, siedziba: Szczepocice Rządowe 11, 97-500 Radomsko.

8. **Stowarzyszenie Rozwoju Sołectwa Strzałków i Sołectwa Grzebień**, siedziba: Strzałków, ul. Kopernika 59, 97-500 Radomsko.
9. **Stowarzyszenie „Aktywni dla Płoszowa”**, siedziba: Płoszów, ul. Radomszczańska 59, 97-500 Radomsko.
10. **Koło Gospodyń Wiejskich „Szczepocice Rządowe nad Wartą”**, siedziba: Szczepocice Rządowe 11B, 97-500 Radomsko.
11. **Koło Gospodyń Wiejskich „Makowe Panienci” w Kietlinie**, siedziba: Kietlin, ul. Radomszczańska 63, 97-500 Radomsko.

W zakresie relacji w organizacjami pozarządowymi współpracę corocznie określa przygotowywany przez Urząd Gminy Programu współpracy Gminy Radomsko z organizacjami pozarządowymi. Wśród priorytetowych celów na 2021 r. można wymienić wsparcie dla:

1) kultury i ochrony dziedzictwa narodowego:

- a) wspieranie edukacji kulturalnej i artystycznej mieszkańców Gminy,
- b) wzbogacanie życia kulturalnego Gminy poprzez organizację imprez o charakterze lokalnym i środowiskowym,

2) przeciwdziałanie uzależnieniom i patologiom społecznym:

- a) zajęcia sportowe z elementami programu profilaktycznego i zakupem sprzętu sportowego w ramach realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Radomsko,

3) turystyki i krajoznawstwa:

- a) upowszechnianie turystyki i krajoznawstwa poprzez organizowanie zajęć, konkursów i imprez turystycznych popularyzujących rozwój turystyki i zdrowego stylu życia,

4) wspierania i upowszechniania kultury fizycznej:

- a) szkolenie sportowe zawodników i drużyn oraz umożliwienie udziału we współzawodnictwie sportowym w różnych dyscyplinach sportowych, b) organizowanie i uczestniczenie w lokalnych, regionalnych i ponadregionalnych imprezach sportowych, w tym fundowanie nagród.

Sport i rekreacja

Na terenie Gminy działają poniższe kluby sportowe. W zakresie sportu i rekreacji na terenie gminy znajduje się ogólnodostępna mała infrastruktura. Szczegóły znajdują się w poniższej tabeli. Wszystkie wymienione obiekty są dostępne dla mieszkańców.

Na terenie gminy działają w formie organizacji pozarządowych poniższe kluby sportowe.

Kluby sportowe

Wykaz klubów sportowych działających na terenie Gminy Radomsko

1. Ludowy Klub Sportowy „KIETLIN”, siedziba: Kietlin, ul. Szkolna 14, 97-500 Radomsko.
2. Ludowy Uczniowski Klub Sportowy „STRZAŁKÓW”, siedziba: Strzałków, ul. Kolumba 2, 97-500 Radomsko.

**Tabela nr 20 - Wykaz obiektów małej infrastruktury sportowo-rekreacyjnej
(obiekty przyszkolne i szkolne są ogólnodostępne dla mieszkańców Gminy
Radomsko)**

Lp.	Miejscowość/lokalizacja/adres	Rodzaj infrastruktury
1.	Osiedle Leśne Dąbrówka	plac zabaw
2.	Dąbrówka	plac zabaw
3.	Dziewóć	-boisko trawiaste do piłki nożnej
4.	Publiczna Szkoła Podstawowa w Dziewóćci Dziewóć 97 97-500 Radomsko	-plac zabaw -siłownia plenerowa -boisko trawiaste do piłki nożnej - sala gimnastyczna
5.	Publiczna Szkoła Podstawowa w Kietlinie Kietlin ul. Radomszczańska 61 97-500 Radomsko	-plac zabaw -siłownia plenerowa -boisko trawiaste do piłki nożnej -boisko z nawierzchnią bezpieczną do koszykówki -sala gimnastyczna -boisko do piłki plażowej
6.	Okrajiszów	-plac zabaw -siłownia plenerowa -boisko trawiaste do piłki nożnej -boisko trawiaste do siatkówki
7.	Publiczna Szkoła Podstawowa w Płoszowie Płoszów ul. Radomszczańska 41 97-500 Radomsko	-plac zabaw -boisko trawiaste do piłki nożnej -boisko z nawierzchnią bezpieczną do koszykówki -sala gimnastyczna

8.	Publiczna Szkoła Podstawowa w Strzałkowie Strzałków ul. Kolumba 2 97-500 Radomsko	-plac zabaw -siłownia plenerowa -boisko trawiaste do piłki nożnej z infrastrukturą lekkoatletyczną - boisko z nawierzchnią bezpieczną do koszykówki - boisko z nawierzchnią bezpieczną do koszykówki -hala sportowa
9.	Publiczna Szkoła Podstawowa w Szczepocicach Szczepocice Rządowe 19c 97-500 Radomsko	-plac zabaw -siłownia plenerowa - boisko trawiaste do piłki nożnej -boisko z nawierzchnią bezpieczną do koszykówki -sala gimnastyczna

Bezpieczeństwo publiczne

Teren Gminy Radomsko podlega pod Komendę Powiatową Policji w Radomsku. W granicach gminy nie jest zlokalizowany komisariat ani posterunek. Z informacji udzielonej przez KPP w Radomsku w 2019 r. policjanci na terenie gminy przeprowadzili łącznie 840 interwencji zgłoszonych służbie dyżurnej. W całym 2019 r. odnotowano łącznie 44 przestępstwa, w tym:

- Wypadki drogowe 11;
- Bójki i pobicia 1;
- Kradzieże z włamaniem 3;
- Kradzieże 4;
- Przestępstwa gospodarcze 2;
- Przestępstwa narkotykowe 1;
- Kradzieże w włamaniem do samochodów 1;
- Znęcanie 1;
- Uszkodzenie mienia 2;
- Niealimentacja 3.

W 2019 r. na terenie gminy doszło do 246 zdarzeń drogowych, w tym:

- Wypadki drogowe 11 - 2 osoby zabite, 26 osób rannych
- Kolidzja drogowe 235.

Na terenie Gminy Radomsko działa 6 jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej, z czego jedna OSP Strzałków jest włączona do Krajowego Systemu Ratownictwa – Gaśniczego.

Lista OSP:

- 1) OSP Strzałków;
- 2) OSP Dąbrówka;
- 3) OSP Szczepocice;
- 4) OSP Kietlin;
- 5) OSP Dziepółć;
- 6) OSP Płoszów.

Uwarunkowania naturalne i kulturowe

Potencjał przyrodniczy

Obszar Gminy dzieli się na kilka czytelnych struktur, z uwagi na rozczłonkowanie obszaru Gminy na dwie części, bez wspólnej granicy: północno - wschodnią i południowo - wschodnią.

Obszar pierwszy to monokultura rolno - osiedleńcza z wsiami podstawowymi: Płoszów, Okrajszów, Kietlin.

Obszar południowo - wschodni natomiast dzieli się na cztery makrostruktury przestrzenne :

- * monokulturę rolniczo - osiedleńczą wsi Strzałków, Dziepółć, Amelin i Grzebień,
- * monokulturę leśną przylegającą do południowych granic miasta Radomska,
- * strefę pradoliny rz. Warty z wsiami Szczepocice Rządowe, Szczepocice Prywatne, Lipie, Klekotowe, Klekowiec, Dąbrówka, Cerkawizna i Bobry,
- * las Pławiński.

Na terenie Gminy Radomsko, która jest położona w granicach regionu wodnego Warty znajduje się kilka jednolitych części wód rzecznych: Widawka do Kręcicy (RW600016182139), Radomka (RW6000161815529), Dopływ z Wymysłówka (RW600017181556), Warta od Widzówki do Liswarty (RW600019181599), Widzówka (RW600016181549), Warta od Wiercicy do Widzówki (RW60001918153, Mękwa (RW600017181529) oraz jednolite części wód podziemnych o kodzie GW600099 i GW600083.

Na terenie gminy nie występują jeziora będące jednolitymi częściami wód powierzchniowych. Zgodnie z obowiązującym planem gospodarowania wodami na obszarze Odry większość jednolitych części wód jest w stanie złym (Widawka do Kręcicy, Radomka, Warta od Widzówki do Liswarty, Widzówka, Dopływ spod Radziechowic i Kręcica), ale tylko Widawka do Kręcicy, Radomka, Dopływ spod Radziechowic i Kręcica są zagrożone nieosiągnięciem dobrego stanu i posiadają odstępstwa od osiągnięcia tego celu. Pozostałe jednolite części wód (Dopływ z Wymysłówka, Warta od Wiercicy do Widzówki oraz Mękwa) są w dobrym stanie wód, nie posiadają zagrożeń nieosiągnięcia celu środowiskowego i odstępstw. Jednolita część wód podziemna GW600099 jest w stanie dobrym zarówno pod względem stanu chemicznego jak i ilościowego, natomiast jednolita część wód GW600083 jest w słabym stanie ilościowym w związku z czym jest zagrożona z odstępstwem ustalenia celów mniej rygorystycznych - brak możliwości technicznych¹⁹.

¹⁹ W konsultowanym dokumencie jednolite części wód zmieniły kod na: Widawka do Kręcicy (RW600010182139), Radomka (RW6000151815529), Dopływ z Wymysłówka (RW600010181556), Warta od Widzówki do Liswarty

Ze względu na rosnące zagrożenie zjawiskami atmosferycznymi ważną kwestią związaną z prewencją są działania związane z ochroną przeciwpowodziową i przeciwdziałaniami skutkom suszy. Oba wskazane obszary są przedmiotem szczegółowych analiz w dokumentach planistycznych przygotowywanych na szczeblu centralnym.

Dla obszaru Gminy Radomsko obowiązuje Plan zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Odry, zawierający w treści Plan zarządzania ryzykiem powodziowym dla regionu wodnego Warty, przyjęty Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r., opublikowany w dniu 1 grudnia 2016 r. (Dz. U. poz. 1938). Najważniejszym celem zarządzania ryzykiem powodziowym jest ograniczenie potencjalnych negatywnych skutków powodzi dla życia i zdrowia ludzi, środowiska, dziedzictwa kulturowego oraz działalności gospodarczej.

W Planie wyznaczono 3 cele główne i przyporządkowano im 11 celów szczegółowych. Są to²⁰:

1. Zahamowanie wzrostu ryzyka powodziowego:
 - 1.1. Zapewnienie warunków ograniczających możliwość występowania powodzi
 - 1.2. Zapewnienie racjonalnego gospodarowania obszarami zagrożenia powodziowego
2. Obniżenie istniejącego ryzyka powodziowego:
 - 2.1. Zapewnienie warunków redukujących możliwość występowania powodzi
 - 2.2. Redukcja obszaru zagrożonego powodzią oraz zapewnienie racjonalnego gospodarowania obszarami zagrożenia powodziowego
 - 2.3. Redukcja wrażliwości społeczności i obiektów na obszarze zagrożenia powodzią
3. Poprawa systemu zarządzania ryzykiem powodziowym:
 - 3.1. Doskonalenie prognozowania i ostrzegania o zagrożeniach meteorologicznych i hydrologicznych
 - 3.2. Doskonalenie skuteczności reagowania ludzi, firm i instytucji publicznych
 - 3.3. Doskonalenie skuteczności odbudowy i powrotu do stanu sprzed powodzi
 - 3.4. Wdrażanie i zwiększanie skuteczności analiz popowodziowych
 - 3.5. Stymulowanie zachowań zwiększających bezpieczeństwo powodziowe poprzez instrumenty prawne i finansowe
 - 3.6. Zwiększenie świadomości i wiedzy na temat źródeł zagrożenia powodziowego i ryzyka powodziowego.

Do osiągnięcia przypisanych celów, w zakresie ograniczania występowania strat generowanych przez powódź, niezbędnie jest podjęcie właściwych działań. Każdemu z głównych celów aPZRP przypisano szereg typów działań zebranych w formie katalogu.

(RW600011181599), Widzówka (RW600009181549), Warta od Wiercicy do Widzówki (Warta od Rudniczanki do Widzówki) (RW60001118153), Mękwa (RW600010181529), Kręcica (RW600015182149). Projekt II aktualizacji Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (<https://apgw.gov.pl/pl/konsultacje-projekty-planow>).

²⁰ [Projekty aPZRP dla obszarów dorzeczy – Stop Powodzi](#)

Na obszarze dorzecza Odry do celu 1, czyli zahamowania wzrostu ryzyka powodziowego, zaliczono 14 typów działań tj.:

- Ochrona lub zwiększanie retencji zlewniowej na gruntach leśnych zadrzewionych i zakrzewionych,
- Ochrona lub zwiększanie retencji zlewniowej na użytkach rolnych,
- Ochrona lub zwiększanie retencji zlewniowej na gruntach zabudowanych i zurbanizowanych,
- Ochrona lub zwiększenie retencji dolin rzecznych,
- Zachowanie i poprawa funkcjonalności systemu zabezpieczenia obszarów depresyjnych, Odbudowa zniszczonej przez powódzie infrastruktury przeciwpowodziowej,
- Zapewnienie funkcjonalności istniejącej infrastruktury przeciwpowodziowej,
- Zapewnienie możliwości prowadzenia akcji lodołamania,
- Budowa mobilnych systemów ochrony przed powodzią,
- Budowa, przebudowa wałów przeciwpowodziowych,
- Dostosowanie przepustowości koryta cieków lub kanałów do racjonalnego przeprowadzania wód,
- Zmiany prawa dotyczące ochrony przed powodzią – 3 typy działania.

Do celu 2 na obszarze dorzecza Odry przyporządkowano 15 typów działań, służących obniżeniu zidentyfikowanego ryzyka powodziowego do poziomu akceptowalnego:

- Budowa hydrotechnicznych obiektów retencjonujących wodę,
- Budowa kanałów ulgi,
- Budowa mobilnych systemów ochrony przed powodzią,
- Budowa, przebudowa wałów przeciwpowodziowych,
- Dostosowanie przepustowości koryta cieków lub kanałów do racjonalnego przeprowadzania wód,
- Ochrona lub zwiększanie retencji zlewniowej na gruntach leśnych zadrzewionych i zakrzewionych,
- Ochrona lub zwiększanie retencji zlewniowej na gruntach zurbanizowanych,
- Ochrona lub zwiększanie retencji zlewniowej na użytkach rolnych,
- Ochrona lub zwiększenie retencji dolin rzecznych,
- Usprawnienie reguł sterowania obiektami i urządzeniami technicznej ochrony przed powodzią dla redukcji fali powodziowej,
- Zmiany prawa w zakresie ochrony przed powodzią – 5 typów działań.

Dla poprawy systemu zarządzania ryzykiem powodziowym – celu 3, na obszarze dorzecza Odry wyodrębniono 18 typów działań, wśród nich:

- Rozwój krajowego systemu prognoz, monitoringu i ostrzeżeń,
- Analizy skuteczności systemu zarządzania ryzykiem i rekomendacje zmian,

- Budowa i rozwój lokalnych systemów ostrzegania przed powodzią,
- Doskonalenie planów zarządzania kryzysowego (wszystkie poziomy zarządzania), z uwzględnieniem map zagrożenia powodziowego i map ryzyka powodziowego,
- Doskonalenie pomocy zdrowotnej (w tym wsparcie psychologiczne) i sanitarnej dla ludzi oraz opieki weterynaryjnej dla zwierząt,
- Doskonalenie wsparcia rzeczowego i finansowego dla poszkodowanych,
- Gromadzenie i udostępnianie danych i informacji o szkodach i ryzyku powodziowym w ujednocionej formie i zakresie na obszarze całego kraju,
- Inicjowanie badań naukowych i analiz eksperckich w zakresie zarządzania ryzykiem powodziowym w warunkach niepewności,
- Inicjowanie programów edukacyjnych dla różnych odbiorców, w tym również dostarczanie materiałów metodycznych i edukacyjnych w zakresie zarządzania ryzykiem powodziowym,
- Opracowanie dokumentów i podjęcie prac legislacyjnych pozwalających na relokację obiektów szczególnie zagrożonych lub utrudniających przepływ wód powodziowych w obszarze dolin rzecznych lub terenów zalewowych, w szczególności obszarów szczególnego zagrożenia powodzią,
Opracowanie dokumentów i podjęcie prac legislacyjnych pozwalających na uściślenie szczegółowych warunków kształtowania zagospodarowania przestrzennego dolin rzecznych lub terenów zalewowych, w szczególności obszarów szczególnego zagrożenia powodzią (art. 165 pkt.1.1. PW),
- Realizacja programów edukacyjno-promocyjnych dla różnych odbiorców w zakresie zarządzania ryzykiem powodziowym,
- Usprawnienie „systemu” przywracania funkcji infrastruktury po powodzi,
- Zmiany prawa w zakresie ochrony przed powodzią – 5 typów działań.

Dla potrzeb działań związanych z ochroną przed skutkami suszy powstaje - Plan przeciwdziałania skutkom suszy²¹. Jest to pierwszy w Polsce dokument planistyczny o zasięgu ogólnokrajowym, dotyczący zjawiska suszy. Zostanie on wprowadzony w formie rozporządzenia ministra ds. gospodarki wodnej, co wskazuje na powszechnie obowiązujący charakter zapisów PPSS. Do przygotowania projektu planu przeciwdziałania skutkom suszy Prezes Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie jest zobligowany przepisami ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne. PPSS służy przede wszystkim planowaniu działań mających na celu przeciwdziałanie skutkom suszy. Główny cel zawiera się już w samej

²¹ [wersja-niespecjalistyczna-PPSS_PL.pdf \(stopsuszy.pl\)](#)

nazwie Planu jako przeciwdziałanie skutkom suszy. Cel główny PPSS doprecyzowany jest przez 4 cele szczegółowe:

- skuteczne zarządzanie zasobami wodnymi dla zwiększenia dostępnych zasobów wodnych,
- zwiększanie retencjonowania (magazynowania) wód,
- edukacja w zakresie suszy i koordynacja działań powiązanych z suszą,
- stworzenie mechanizmów realizacji i finansowania działań służących przeciwdziałaniu skutkom suszy.

Plan przeciwdziałania skutkom suszy ma swoją strukturę określoną w ustawie Prawo wodne. Zgodnie z nią zawiera w sobie 4 główne bloki tematyczne:

- 1) analizę możliwości powiększenia dyspozycyjnych zasobów wodnych;
- 2) propozycje budowy lub przebudowy urządzeń wodnych;
- 3) propozycje niezbędnych zmian w zakresie korzystania z zasobów wodnych oraz zmian naturalnej i sztucznej retencji;
- 4) katalog działań służących przeciwdziałaniu skutkom suszy.

Susza jest zjawiskiem, które zachodzi powoli. Jej rozwój, przebieg i skutki są rozciągnięte w czasie i przestrzeni oraz przebiegają z różnym natężeniem. Skutki suszy dotyczą wielu aspektów funkcjonowania ludzi.

Skutki gospodarcze (inaczej skutki ekonomiczne) wiążą się ze stratami w produkcji rolnej, zwierzęcej lub rybołówstwie, to także zwiększone koszty produkcji w różnych gałęziach przemysłu, niższa produkcja energii oraz niższa wydajność procesów technologicznych wrażliwych na niedobory wody.

Skutki społeczne suszy wyrażają się przede wszystkim w negatywnym wpływie suszy na zdrowie i bezpieczeństwo ludzi. To również kłopoty z zaopatrzeniem ludności w wodę pitną, susza bowiem ogranicza do niej dostęp i powoduje wzrost jej zanieczyszczenia. W zakresie społecznych skutków suszy znajduje się także szereg ograniczeń np. w dostępie do usług turystycznych.

Skutki ekologiczne oznaczają wpływ suszy na środowisko i wywoływane są przez zakłócenie naturalnego obiegu wody. W efekcie skutki ekologiczne suszy przejawiają się w znacznym obniżeniu poziomu wody lub brakiem wody w rzekach, wysychaniu terenów podmokłych, utracie różnorodności biologicznej oraz zagrożeniu pożarowym np. w lasach.

Plan przeciwdziałania skutkom suszy został opracowany z uwzględnieniem podziału Polski na obszary dorzeczy. Obszar dorzecza to obszar, z którego wody odpływają do morza jedną główną rzeką. W gospodarce wodnej obszar dorzecza jest podstawową jednostką do planowania i realizacji zadań związanych z zarządzaniem zasobami wodnymi. Gmina Radomsko objęta jest obszarem dorzecza Odry.

Potencjał kulturowy

Na terenie Gminy znajdują się poniższe obiekty wpisane do rejestru zabytków zabytki²²:

Zabytki

Dziewięć

- ❖ Dwór, poł. XIX w., nr rej.: 332 z 31.08.1983,
- ❖ Park dworski, XVIII w., nr rej.: 332 z 31.08.1983,
- ❖ Kościół ewangelicki p.w. Miłosierdzia Bożego, ob. rzymsko-katolicki, 1913r., wraz z otoczeniem nr rej.: A/155 z 25.09.2014.

Strzałków

- ❖ Kościół par. p.w. Nawiedzenia NMP, 1550-1600 r., nr rej.: 228-I-28 z 28.03.1949 oraz 245 z 27.12.1967,
- ❖ Park pałacowy, XVII, nr rej.: 346 z 14.02.1985,
- ❖ Cmentarz rzymsko-katolicki, 1 poł. XX w. (informacja widnieje w rejestrze Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Łodzi)

Tabela nr 21 - Obiekty ujęte w rejestrze zabytków

L.p.	Miejscowość	Rodzaj obiektu	Adres
1.	Dziewięć	Kościół poewangelicki	Nr 96a
2.	Strzałków	Park pałacowy	Ul. Reymonta 54
3.	Dziewięć	Park dworski	Nr 39
4.	Dziewięć	Dwór	Nr 39
5.	Strzałków	Kościół rzymsko – katolicki	Ul. Reymonta

Tabela nr 22 - Obiekty ujęte w wojewódzkiej ewidencji zabytków

L.p.	Miejscowość	Rodzaj obiektu	Adres
1.	Kietlin	Szkoła	Ul. Radomszczańska 61
2.	Kietlin	Kaplica	Ul. Radomszczańska 75
3.	Kietlin	Kościół rzymsko – katolicki	Ul. Radomszczańska 75
4.	Strzałków	Obora	Ul. Reymonta 54
5.	Strzałków	Spichlerz	Ul. Reymonta 54

²² Zgodnie z Gminną Ewidencją Zabytków, ZARZĄDZENIE NR 22/2016 Wójta Gminy Radomsko z dnia 6 czerwca 2016 r. w sprawie przyjęcia Gminnej Ewidencji Zabytków Gminy Radomsko.

6.	Strzałków	Pałac	Ul Reymonta 54
7.	Strzałków	Stodoła	Ul Reymonta 54
8.	Strzałków	Budynek administracyjny	Ul Reymonta 54
9.	Dziepółc	Szkoła	Nr 97

Tabela nr 23 - Obiekty ujęte w gminnej ewidencji zabytków

L.p.	Miejscowość	Rodzaj obiektu	Adres
1.	Dziepółc	Układ przestrzenny – rzędówka	Przy drodze powiatowej
2.	Kietlin	Kapliczka rzymsko – katolicka	Przy drodze wojewódzkiej
3.	Dziepółc	Zespół dworski	Nr 39
4.	Płoszów	Chałupa	Ul. Radomszczańska 39
5.	Strzałków	Układ przestrzenny	Centrum wsi
6.	Strzałków	Zespół kościelny	Ul. Reymonta
7.	Strzałków	Zespół pałacowy	Ul. Reymonta 54
8.	Dziepółc	Kapliczka rzymsko – katolicka	Przy drodze powiatowej
9.	Okrajszów	Kapliczka rzymsko – katolicka	Przy drodze powiatowej
10.	Dziepółc	Kapliczka rzymsko – katolicka	Skrzyżowanie dróg powiatowych
11.	Grzebień	Kapliczka rzymsko – katolicka	Centrum wsi
12.	Strzałków	Cmentarz rzymsko – katolicki	Przy drodze powiatowej
13.	Strzałków	Cmentarz przykościelny	Ul. Reymonta
14.	Dziepółc	Dom	Nr 14

Infrastruktura techniczna

Infrastruktura drogowa

Sieć dróg w gminie obejmuje:

1. Drogi krajowe

- nowobudowana autostrada A1 relacji Piotrków Trybunalski – Katowice,
 - droga krajowa nr 91 relacji Piotrków Trybunalski – Częstochowa,
 - droga krajowa nr 42 relacji Działoszyn – Końskie.
2. Drogi wojewódzkie:
- droga wojewódzka nr 784 relacji Radomsko – Gidle.
3. Drogi powiatowe:
- droga powiatowa nr 3952E relacji Radomsko – Szczepocice Rządowe,
 - droga powiatowa nr 3934E relacji Radomsko – Kobbiele Wielkie,
 - droga powiatowa nr 3935E relacji Radomsko – Dmenin,
 - droga powiatowa nr 3933E relacji Dziepółć – Orzechówek,
 - droga powiatowa nr 3930E relacji Radomsko – Płoszów – Piaszczyce,
 - droga powiatowa nr 3509E relacji Dobryszyce – Kietlin.
4. Podstawowe drogi gminne:
- droga gminna nr 112501E relacji granica gminy Gomunice – Płoszów,
 - droga gminna nr 112501E relacji Płoszów – granica gminy Kodrąb,
 - droga gminna nr 112504E relacji droga krajowa nr 42 – Kietlin – granica gminy Kodrąb,
 - droga gminna nr 112502E relacji Dąbrówka – Bobry – Cerkawizna – Klekowiec – droga wojewódzka nr 784,
 - droga gminna nr 112503E relacji droga powiatowa nr 3952E – Lipie – Dąbrówka – Szczepocice Rządowe – Szczepocice Prywatne,
 - droga gminna relacji miasto Radomsko – Podcerkawizna – droga gminna nr 112674E
 - droga gminna 112505E relacji droga krajowa nr 741 – Bobry – Szczepocice Prywatne – granica województwa śląskiego,
 - droga gminna 112506E relacji Amelin – Strzałków – granica miasta Radomsko,
 - droga gminna 112507E relacji Strzałków – Grzebień,
 - droga gminna 112508E relacji Dziepółć – gr. gminy Kobbiele Wielkie,
 - droga gminna nr 112055E do granicy Gminy Gidle,
 - droga gminna nr 112205E do granicy Gminy Kobbiele Wik.

Infrastruktura wodno – kanalizacyjna

Infrastruktura wodno-kanalizacyjna

Sieć wodociągowa

Gmina Radomsko zwodociągowana jest w 98 %. Gmina posiada 4 ujęcia wody w miejscowości Strzałków, Kietlin, Dąbrówka i Dziepółć. Długość czynnej sieci wodociągowej na obszarze

z Gminy wynosi 78,0 km. Ilość budynków mieszkalnych podłączonych do zbiorczej sieci wodociągowej wynosi 1810. Sołectwa posiadające zbiorczą sieć wodociągową to: Strzałków, Kietlin, Dziepółć, Dąbrówka, Szczepocice, Grzebień, Bobry, Okrajszów i Płoszów. Stawka opłaty za wodę wynosi 3,08 zł brutto. Dobowa zdolność produkcyjna czynnych urządzeń całego wodociągu wynosi 432 m³/d.

Gospodarka ściekowa

Sieć kanalizacyjna

Ścieki komunalne z terenu Gminy Radomsko są wprowadzane do urządzeń kanalizacyjnych będących własnością Przedsiębiorstwa Gospodarki Komunalnej w Radomsku Sp. z o.o. Długość zbiorczej sieci kanalizacji sanitarnej wynosi 30,72 km. Ilość budynków mieszkalnych podłączonych do zbiorczej sieci kanalizacyjnej wynosi 755. Sołectwa posiadające zbiorczą sieć kanalizacyjną to: Strzałków, Kietlin, Dziepółć, Okrajszów i Płoszów.

Ścieki bytowe

Gospodarka ściekowa odbywa się również poprzez odprowadzanie ścieków do szamb przydomowych, które są opróżniane przez firmy wpisane do rejestru działalności regulowanej na terenie Gminy Radomsko. Liczba zbiorników bezodpływowych wynosi 744. Liczba przydomowych oczyszczalni ścieków wynosi 140.

Część obszaru gminy Radomsko była objęta Planem aglomeracji dla Miasta Radomska i Gminy Radomsko przyjętego uchwałą nr XLIV/826/14 z dnia 10.02.2014 r. Sejmiku Województwa Łódzkiego.

Sieć gazowa

Na terenie Gminy Radomsko liczba budynków z przyłączem sieci gazowej wynosi 478.

Gospodarka odpadami

Zgodnie ze znowelizowaną ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach od 1 lipca 2013 r. obowiązek odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych przejęła gmina. Pozostałe nieruchomości niezamieszkałe, w tym miejsca prowadzenia działalności gospodarczej oraz budynki użyteczności publicznej są zobowiązane do podpisania umowy na odbiór odpadów z firmą wpisaną do rejestru działalności regulowanej, prowadzonego przez Wójta Gminy Radomsko.

Na terenie Gminy Radomsko odpady komunalne powstają głównie w gospodarstwach domowych, a także na terenach nieruchomości niezamieszkałych tj. obiekty użyteczności publicznej oraz infrastruktury. Usługi w zakresie odbioru odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości na terenie Gminy Radomsko aktualnie prowadzi firma PGK Radomsko Sp. z o.o. , ul. Stara Droga 85, 97-500 Radomsko. Firma wyłoniona została w trybie przetargu

jako odbiorca odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości. Przedsiębiorcy są zobligowani do podpisania indywidualnych umów z odbiorcami odpadów.

Odpady komunalne z terenu Gminy Radomsko odbierane są w postaci niesegregowanej (zmieszanej) i segregowanej (selektywnej) system workowy. Zgodnie z Regulaminem utrzymania czystości i porządku w Gminie Radomsko prowadzona jest selektywna zbiórka następujących frakcji odpadów: szkło (białe i kolorowe), papier i tektura, tworzywa sztuczne i metale, opakowania wielomateriałowe, odpady komunalne ulegające biodegradacji, w tym odpadów opakowaniowych ulegających biodegradacji, odpadów zielonych, odpadów budowlanych i rozbiórkowych, zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, odpadów wielkogabarytowych. Dla Gminy prowadzony jest Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych, zlokalizowany przy - Zakładzie Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych w Płoszowie, ul. Jeżynowa 40 do których nieodpłatnie dostarczyć można m. in. : *opakowania po chemikaliach, meble i inne odpady wielkogabarytowe, zużyte baterie i akumulatory, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, zużyte opony, szkło, papier, makulaturę, tworzywa sztuczne i metale oraz opakowania wielomateriałowe, odpady budowlane i rozbiórkowe, odpady zielone oraz przeterminowane leki.*

Tabela nr 24 - Informacja o odebranych odpadach komunalnych z terenu Gminy Radomsko w 2019 r.

²³ Kod odebranych odpadów komunalnych	Rodzaj odebranych odpadów komunalnych	Masa odebranych odpadów komunalnych [Mg]
15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych	0,520
15 01 06	Zmieszane odpady opakowaniowe	292,620
15 01 07	Opakowania ze szkła	1,680
16 01 03	Zużyte opony	2,900
17 01 01	Odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów	10,160
17 01 07	Zmieszane odpady z betonu oraz gruzu betonowego, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia inne niż wymienione w 17 01 06	19,380
20 01 08	Odpady kuchenne ulegające biodegradacji	1,140

²³ Plan Gospodarki Niskoemisyjnej Gminy Radomsko.

20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	0,052
20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	107,500
20 02 03	Inne odpady nieulegające biodegradacji	26,840
20 03 01	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	1 185,180
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	64,720
	SUMA	1 712,692

Tabela nr 25 - Informacja o odpadach komunalnych zebranych w Punkcie Selektywnej Zbiórki Odpadów Gminy Radomsko

Kod odebranych odpadów komunalnych	Rodzaj odebranych odpadów komunalnych	Masa odebranych odpadów komunalnych [Mg]
15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	2,700
15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych	1,200
15 01 07	Opakowania ze szkła	0,400
16 01 03	Zużyte opony	0,760
17 01 01	Gruz betonowy z rozbiórki i remontów	15,240
17 01 02	Gruz ceglany	2,860
17 01 03	Odpady innych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia	2,600
17 01 07	Zmieszane odpady z betonu oraz gruzu betonowego, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia inne niż wymienione w 17 01 06	31,640
20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	0,300
20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	5,400

20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	16,220
SUMA		79,320

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 14 grudnia 2016 r. w sprawie recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych (Dz. U. z 2016 poz. 2167) gminy są zobowiązane do osiągnięcia w poszczególnych latach następujących poziomów:

Tabela nr 26 - Poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia (%)

Poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia (%)									
	2012r.	2013r	2014r	2015r	2016r	2017r	2018r	2019r	2020r
papier, metal, tworzywa sztuczne, szkło	10	12	14	16	18	20	30	40	50
W Gminie Radomsko poziom ten w roku 2019 wyniósł 44,27 %.Wymagany poziom został osiągnięty.									

Tabela nr 27 - Poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami (%)

Poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami (%)									
	2012r.	2013r	2014r	2015r	2016r	2017r	2018r	2019r	2020r
Inne niż niebezpieczne odpady budowlane i rozbiórkowe	20	36	38	40	42	45	50	60	70
W Gminie Radomsko poziom ten w roku 2019 wyniósł 100 %.Wymagany poziom został osiągnięty.									

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 15 grudnia 2017r. w sprawie w sprawie poziomów ograniczenia składowania masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowiska (Dz. U. z 2017 poz. 2412) , które Gmina jest obowiązana osiągnąć w poszczególnych latach.

Tabela nr 28 - Poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazanych do składowania (%)

Rok	2017r.	2018r.	2019r.	2020r. - do dnia 16 lipca.
Pr [%]	45	40	40	35
W Gminie Radomsko poziom ten w roku 2019 wyniósł 0%.Wymagany poziom został osiągnięty.				

Infrastruktura elektroenergetyczna, zaopatrzenie w ciepło. w tym odnawialne źródła energii

Gmina Radomsko zasilana jest energią ze stacji Gorzkowice i Wrzosowa (110 kV). Na terenie gminy przebiegają linie wysokiego napięcia Rogowiec – Joachimów tor 1 i 2 (220 kV) i dwie linie wysokiego napięcia Rogowiec – Joachimów i Rogowiec – Tucznawa (400 kV). Dystrybucja energii do odbiorców odbywa się za pośrednictwem sieci średniego i niskiego napięcia. Istniejący system zaspokaja zarówno bieżące, jak i perspektywiczne potrzeby Gminy.

Na terenie Gminy brakuje scentralizowanego systemu zaopatrzenia w ciepło. Energia cieplna na terenie Gminy pochodzi głównie z indywidualnych źródeł (piece). Głównym paliwem wykorzystywanym do ogrzewania jest węgiel, drewno, gaz oraz olej opałowy.

Najważniejszym czynnikiem mającym wpływ na emisję na terenie gminy jest ogrzewanie budynków mieszkańców (budynki mieszkalne). Emisja z tego źródła stanowi 72,90% sumarycznej emisji w roku bazowym. Na drugim miejscu pod względem wielkości emisji znalazła się emisja pochodząca z sektora transportu prywatnego i komercyjnego. Emisja z tego źródła stanowi 12,85% sumarycznej emisji w roku bazowym 2016. Kluczowym elementem realizacji strategii redukcji emisji gazów cieplarnianych jest etap wdrożenia Planu Gospodarki Niskoemisyjnej poprzez działania inwestycyjne zmierzające do redukcji szkodliwych substancji. Właściwe zaplanowanie działań umożliwi ich skuteczną realizację i pozwoli osiągnąć założone cele.

Na dominującym obszarze Gminy Radomsko emisja CO₂ pochodzi głównie z zabudowy jednorodzinnej zlokalizowanej we wszystkich miejscowościach Gminy. Większość budynków mieszkalnych, gdzie stosowane są paleniska indywidualne, jest opalana węglem o złych parametrach. Dodatkowo wysoka energochłonność tych budynków generuje nadmierne koszty ich utrzymania. Kolejnym obszarem problemowym jest transport prywatny na terenie Gminy funkcjonuje w oparciu o samochody indywidualne, których systematycznie przybywa. Są to w dużej mierze samochody stare, mało ekologiczne, które w znaczącym

stopniu przykładają się do emisji CO₂. Równie istotnym obszarem jest emisja ze zużytej energii elektrycznej na terenie Gminy. Głównym jej źródłem jest sektor mieszkaniowy²⁴.

Infrastruktura telekomunikacyjna

Istniejące na dzień dzisiejszy nadajniki operatorów komórkowych:

1. Telefonii komórkowej PTK Centertel (obecnie Orange Polska S.A.) – działka nr ewid. 484 obręb Szczepocice Rządowe;
2. Antena telefonii komórkowej PTC Sp. z o.o. (obecnie T-Mobile Polska S.A) na nadajniku (masztu antenowym NTL – obecnie grupa MWE Networks) – działka nr ewid. 44/1 obręb Dziepół.

Zarządzanie Gminą

Sytuacja finansowa

Zgodnie z rozdziałem VII art. 163 Konstytucji RP samorząd terytorialny wykonuje zadania publiczne nie zastrzeżone przez Konstytucję lub ustawy dla organów innych władz publicznych. W zakresie samodzielności obszarów finansowych JST można wyróżnić:

1. system dochodów;
2. system wydatków;
3. system gospodarki budżetowej.

Dochody Gminy można podzielić na 2 grupy:

Dochody własne

Dochody własne stanowią wpływy z tytułu podatków, m.in. podatku dochodowego od osób fizycznych, prawnych, rolnego, od nieruchomości, leśny, od środków transportowych, od czynności cywilno-prawnych, wpływy z opłat za korzystanie ze środowiska, za odpady komunalne, za zużycie wody, wpływy z tytułu opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.

W 2019 r. największy udział w dochodach własnych Gminy Radomsko stanowiły udziały we wpływach w podatku dochodowym od osób fizycznych- blisko 41% dochodów własnych. Kolejnym istotnym dla budżetu Gminy podatkiem jest podatek od nieruchomości, z którego wpływy w 2019 r. stanowiły ponad 23,44% dochodów własnych. Udział wpływów z podatku od nieruchomości pobranych w 2019 r. zmniejszył się o 3,56% w porównaniu do rok 2018.

²⁴ Plan Gospodarki Niskoemisyjnej Gminy Radomsko.

Niespełna 8% dochodów własnych Gminy Radomsko stanowią wpływy z opłat za korzystanie ze środowiska w związku z funkcjonowaniem na terenie Gminy składowiska odpadów „Jadwinówka”.

Pozostałe dochody

Źródłem pozostałych dochodów jest subwencja ogólna, dotacje celowe z budżetu państwa, przeznaczone na:

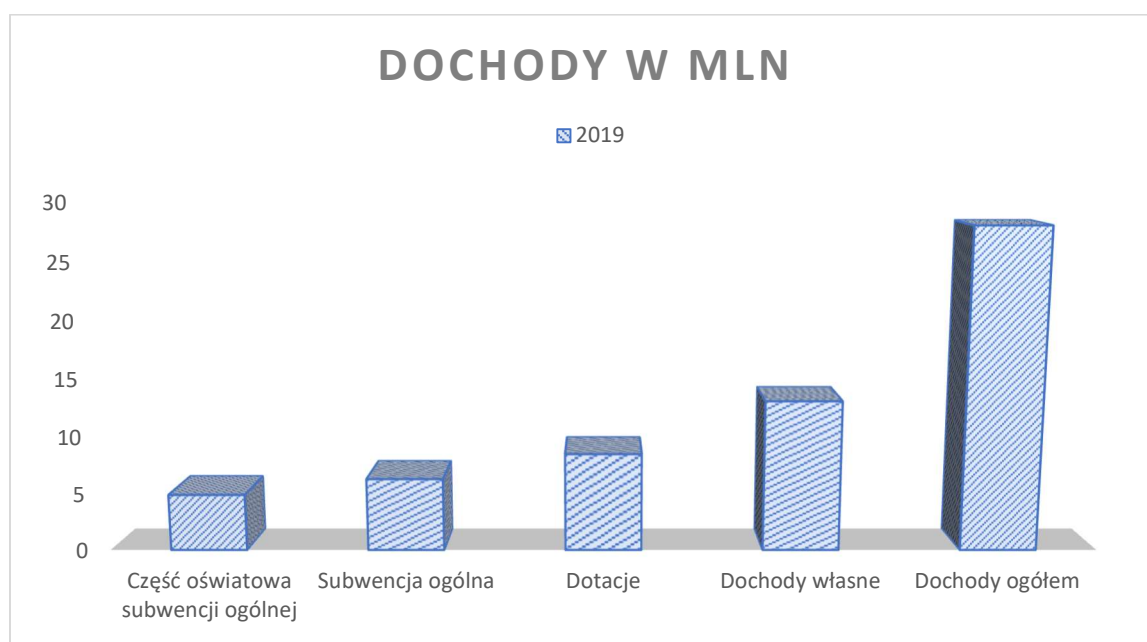
- zadania z zakresu administracji rządowej,
- zadania realizowane na mocy porozumień,
- dofinansowanie zadań własnych.

Zamieszczona poniżej tabela Wykonanie dochodów Gminy Radomsko w latach 2017-2019, prezentuje poziom wykonania dochodów na przestrzeni lat 2017-2019.

Analiza budżetu pokazuje tendencję wzrostową w dziale 756 „Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem”. Wysokość dochodu Gminy z podatku dochodowego od osób fizycznych i prawnych determinowany jest 3 wskaźnikami:

1. Ekonomicznym- wskazywany corocznie przez Ministra Finansów procentowy udział Gmin w podatku dochodowym od osób fizycznych (w roku 2019 wyniósł on 38,08%).
2. Dochodowym- poziom dochodów osiągany przez osoby fizyczne zamieszkujące na obszarze Gminy i prawne posiadające siedzibę w Gminie Radomsko.
3. Demograficznym- liczba mieszkańców zamieszkujących w Gminie Radomsko²⁵.

Wykres nr 11 – Dochody budżetu Gminy Radomsko wg rodzajów w 2019 r.²⁶

²⁵ Raport o stanie Gminy za 2019 r.

²⁶ Statystyczne Vademecum Samorządowca 2020 r.

Wykres nr 12 - Wydatki budżetu Gminy Radomsku wg rodzajów w 2019 r.²⁷

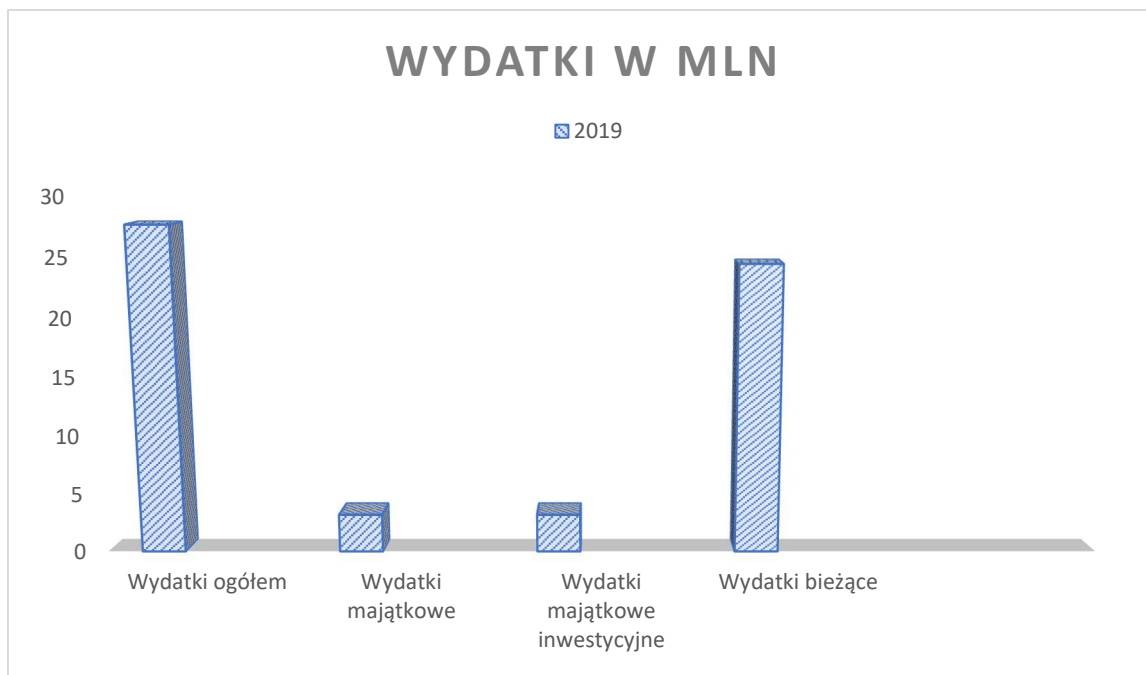

Tabela nr 29 – Struktura dochodów budżetu Gminy Radomsko wg działów²⁸

Struktura dochodów budżetu gminy wg działów	2017	2018	2019
Ogółem	100	100	100
Rolnictwo i łowiectwo	0,4	0,5	0,6
Transport i łączność	0,1	0,6	2
Gospodarka mieszkaniowa	0,3	0,3	0,3
Administracja publiczna	0,2	0,2	0,2
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	0,4	-	-
Różne rozliczenia	25,9	26,6	22,4
Oświata i wychowanie	1,1	1,1	1,2

²⁷ Tamże.

²⁸ Tamże.

Pomoc społeczna	2,6	2,6	2,1
Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	-	-	-
Edukacyjna polityka wychowawcza	0,3	0,3	0,2
Rodzina	26,4	25,3	25,9
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	7,5	6,8	10,8
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	0,0	0,0	-
Kultura fizyczna	0,0	0,0	0,0
Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej	32,7	33	31,4
Pozostałe	2,1	2,6	2,9

Tabela nr 30 – Struktura wydatków budżetu Gminy Radomsko wg działów²⁹

Struktura dochodów budżetu gminy wg działów	2017	2018	2019
Ogółem	100	100	100
Rolnictwo i łowiectwo	0,7	0,7	0,8
Transport i łączność	6,1	7,7	9,5
Gospodarka mieszkaniowa	0,2	0,0	0,1
Administracja publiczna	10,8	12,1	10
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	0,9	1,1	0,5
Różne rozliczenia	0,1	0,1	0,1

²⁹ Tamże.

Oświata i wychowanie	34,9	32,6	30,1
Pomoc społeczna	6,2	6,2	5,2
Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	-	-	-
Edukacyjna polityka wychowawcza	1,0	1,0	1,0
Rodzina	26,6	25,3	26,5
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	7,7	8,5	11,4
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	0,5	0,5	0,5
Kultura fizyczna	1,2	0,8	0,5
Działalność usługowa	0,1	0,1	0,2
Ochrona zdrowia	0,3	0,2	0,2
Pozostałe	2,7	3,1	3,4

Tabela nr 31 - Wykonanie dochodów Gminy Radomsko w latach 2017-2020³⁰

L. p.	Dział	Opis	2017	2018	2019	2020
1.	010	Rolnictwo i łowiectwo	106 108,71	116 290,89	153 915,59	147 515,90
2.	400	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, wodę i gaz	400 364,91	488 328,51	588 941,20	489 873,25
2.	600	Transport i łączność	34 473,98	137 255	546 789,69	25 690,00
3.	700	Gospodarka komunalna	74 401,86	74 401,86	78 534,54	93 233,29
4.	720	Informatyka	0,00	0,00	149 999,97	917 139,21
5.	750	Administracja publiczna	52 512,90	48 533,02	46 306,02	56 391,00
6.	751	Urzędy naczelnych organów władzy państwowej,	3 253,46	94 885,65	59 346,24	1 320,60

³⁰ Raport o stanie Gminy z 2019 r.

		kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa				
7.	756	Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej	7 735 015,29	7 967 353,65	8 786 017,65	8 939 843,16
8.	758	Różne rozliczenia	6 129 702,54	6 434 719,37	6 275 461,95	6 803 377,61
9.	801	Oświata i wychowanie	253 671,02	270 878,71	346 479,68	1 558 758,78
10.	851	Ochrona zdrowia	63 435,73	66 441,70	400	3 400,00
11.	852	Pomoc społeczna	620 009,42	620 779,54	599 637,73	533 499,12
12.	854	Edukacyjna opieka wychowawcza	75 165	63 445	57 000	32 200,00
13.	855	Rodzina	6 249 992,86	6 110 540,67	7 253 962,94	8 059 842,39
14.	900	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	1 766 688,79	1 649 572,91	3 021 483,18	2 124 804,86
15.	926	Kultura fizyczna	4000	22 500	358,04	2 507,79

W 2020 r. największy udział w dochodach własnych Gminy Radomsko stanowiły udziały we wpływach w podatku dochodowym od osób fizycznych- 30% dochodów własnych. W porównaniu z rokiem poprzednim udziały we wpływach w podatku dochodowym od osób fizycznych zmalały o ponad 10%, czego przyczyn można doszukiwać się w pandemii COVID-19. W porównaniu do roku 2019 o 38% zmalała wysokość wpływu z opłat za korzystanie ze środowiska w związku z funkcjonowaniem na terenie Gminy składowiska odpadów „Jadwinówka” i w roku 2020 wyniosła tylko 745 243,52 zł co znacznie obniżyło wysokość dochodów własnych gminy³¹.

Wykaz najważniejszych projektów inwestycyjnych zrealizowanych w Gminie

2017 r.

- 1) Wykonano przebudowę boiska przyszkolnego w Płoszowie

³¹ Raport o stanie gminy za 2020 r.

- Koszt: 534.621,78 zł brutto
- 2) Zrealizowano przebudowę boiska w Okrajszowie
Koszt: 248.558,49 zł brutto
 - 3) Przebudowano ulicę Konopnickiej w Strzałkowie
Koszt: 233.059,82 zł brutto
 - 4) Wykonano przebudowę ulicy Kochanowskiego w Strzałkowie
Koszt: 478.066,81 zł brutto
 - 5) Wybudowano chodnik przy ul. Radomszczańskiej w Płoszowie
Koszt: 128.000,00 zł brutto
 - 6) Przebudowano ulicę Wodną w Kietlinie
Koszt: 61.893,17 zł brutto
 - 7) Zrealizowano II etap chodnika na Dąbrówce
Koszt: 115.865,20 zł brutto
 - 8) Zakończono remont budynku komunalnego (Koła Gospodyń) w Kietlinie
Koszt: 28.532,03 zł brutto
 - 9) Zrealizowane zostało złącze awaryjne wodociągu Dąbrówka z miejskim.
Koszt: 59.655,00 zł brutto
 - 10) Wykonano siłownię zewnętrzną w Dziepółci
Koszt: 13.499,98 zł brutto
 - 11) Zrealizowano I etap przebudowy drogi w Strzałkowie ul. Kolberga
Koszt: 49.482,41 zł brutto
 - 12) Przeprowadzono konserwację rowu melioracyjnego w Szczepolicach Rządowych od granicy gminy za trasą A-1 do drogi powiatowej
Koszt: 34.995,03 zł brutto
 - 13) Wykonano termomodernizację części budynku szkolno-gimnazjalnego w Szczepolicach Rządowych
Koszt: 117.737,08 zł brutto

2018 r.

- 1) Wykonano „Przebudowę ulicy ks. Korala (dawna: ul. 22 Lipca) w miejscowości Strzałków”, o długości 990 mb, za kwotę: 204.263,39 zł.
- 2) Wykonano „Przebudowę drogi w Strzałkowie ul. Kolberga – etap II”, o długości 622 mb, za kwotę 119.501,76 zł brutto.
- 3) Wybudowano *plac zabaw w Okrajszowie*”, za kwotę 167.999,30 zł brutto.
- 4) Przeprowadzono „Przebudowę drogi przy boisku w miejscowości Okrajszów” o długości 136 mb (w tym miejsca postojowe) za kwotę 115.970,08 zł brutto.

- 5) Zrealizowano „Przebudowę ul. Szkolnej w miejscowości Kietlin”, o długości 625 mb, za kwotę 191.979,08 zł brutto.
- 6) Wykonano „Budowę chodnika w miejscowości Płoszów przy ul. Radomszczańskiej” na odcinku od ul. Miłej do przepompowni ścieków, o długości 477 mb, za kwotę 132.074,63 zł brutto.
- 7) Przeprowadzono *rozbudowę oświetlenia ulicznego na Dąbrówce* (droga w kierunku rzeki Radomki) za kwotę 34.922,07 zł brutto.
- 8) Przeprowadzono „Przebudowę ul. Kopernika w miejscowości Strzałków”, o długości 660 mb i plac manewrowy (zajezdnia) o powierzchni 1130 m², za kwotę 259.091,85 zł brutto.
- 9) Zorganizowano *trzy siłownie zewnętrzne*, zlokalizowane przy szkołach w: Kietlinie, Strzałkowie i Szczepocicach. Każda o wartości po około 20 tys. zł. Łączna wartość realizacji 60.230,32 zł.
- 10) Wykonano „Przebudowę drogi w Dziepółci na odcinku od ubojni zwierząt do krzyżówki na Klapaczu”, o długości 387 mb, za kwotę 90.801,92 zł brutto.
- 11) Zrealizowano „Przebudowę ulicy Brzozowej na Osiedlu Leśnym w miejscowości Dąbrówka”, o długości 168 mb, za kwotę 87.401,45 zł brutto.
- 12) Wykonano podbudowę kamieniem drogi łączącej Amelin z ul. Krańcową w Radomsku, o długości 800 mb za kwotę 147.681,64 zł brutto.
- 13) W Dziepółci zrealizowana została *przebudowa drogi do cmentarza* o długości 244 mb *wraz z dwoma parkingami* (przy kościele i cmentarzu) o powierzchni 623 m², za kwotę 89.075,54 zł brutto.
- 14) Przebudowano część ul. Spacerowej w Kietlinie (odcinek za stawem) o długości 684 m² w kwocie 79.950,00 zł brutto

2019 r.

- 1) Zrealizowana została *Przebudowa ul. Radomszczańskiej w miejscowości Płoszów*, na odcinku od ul. Ogrodowej i ul. Piaszczyckiej do przepompowni P-3, w zakresie wykonania odwodnienia i ułożenia nowej nawierzchni jezdnej na długości 999 mb.
- 2) Zakończono *Przebudowę ul. Leśnej w miejscowości Kietlin*, na odcinku od drogi krajowej do ostatniej zabudowy mieszkaniowej, w zakresie ułożenia nowej nawierzchni jezdnej o długości 361,40 mb oraz na budowę chodnika na odcinku o długości 354,68 mb i szerokości 1,3 mb.
- 3) Wybudowano *lewostronny odcinek chodnika w ul. Kochanowskiego w Strzałkowie* o długości 69,36 mb.

- 4) Wykonano oświetlenie uliczne przy ul. Słonecznej w Kietlinie o długości 600 mb. Wykonawcą jest Instalatorstwo Elektryczne Jacek Strzelecki z/s w Kamieńsku. Wartość umowna robót wynosi 67.650,00 zł brutto. Odbioru w dniu 20.11.2019 r.
- 5) Przeprowadzono konserwację rowu melioracyjnego w m. Bobry.
- 6) Przebudowa drogi – ulicy Ogrodowej w Płoszowie.
- 7) Wykonano przebudowę drogi wewnętrznej dojazdową do pól i zabudowy mieszkaniowej, w działce geod. nr 362 w obrębie Płoszów, o długości 258 mb, o szerokości 3,0 mb.
- 8) Przeprowadzono: prace przygotowawcze, roboty ziemne, wykonanie warstwy odsączającej, podbudowy z kruszywa łamanego – warstwa dolna (grubość po zagęszczeniu – 15 cm), wykonanie nawierzchni z kruszywa łamanego – warstwa górna (grubość po zagęszczeniu – 8 cm), nawierzchnia z mieszanek mineralno-bitumicznych grysowych – warstwa ścieralna asfaltowa o grubości 4 cm, a także roboty wykończeniowe wraz z obsługą geodezyjną i oznakowanie pionowe.
- 9) Przebudowa ulicy Świerkowej na Osiedlu Leśnym na Dąbrówce. Wykonano przebudowę drogi wewnętrznej, w działce geod. nr 1248 i 1201 (zjazd) w obrębie Dąbrówka, o długości 187,74 mb, o szerokości 5,50 mb. Przeprowadzono: prace przygotowawcze, roboty ziemne, wykonanie podbudowy nawierzchni z kruszywa łamanego – warstwa dolna (grubość po zagęszczeniu – 15 cm), wykonanie podbudowy z kruszywa łamanego – warstwa górna (grubość po zagęszczeniu – 8 cm), nawierzchnia z mieszanek mineralno-bitumicznych grysowych – warstwa ścieralna asfaltowa (grubość po zagęszczeniu 4 cm), a także wykonanie nawierzchni pobocza z tłucznia kamiennego – warstwa górna z tłucznia – grubość po zagęszczeniu 7 cm, roboty wykończeniowe wraz z obsługą geodezyjną.
- 10) Zrealizowano II etap przebudowy drogi łączącej ul. Krańcową w Radomsku z Amelinem. Przebudową objęta została droga wewnętrzna dojazdowa do pól, w działkach geod. nr 1, 7 i 9 w obrębie Dziepółć, o długości 800 mb, o szerokości 2,7 mb, w tym: prace przygotowawcze, wykonanie nawierzchni z kruszywa łamanego – warstwa górna (grubość docelowa – 5 cm), nawierzchnia z mieszanek mineralno-bitumicznych grysowych – warstwa ścieralna asfaltowa o grubości 5 cm, a także roboty wykończeniowe wraz z obsługą geodezyjną.
- 11) Zrealizowano I etap przebudowy ulicy Polnej w Strzałkowie. Zakres obejmował drogę o długości 439 mb, o szerokości jezdni 3,2 mb, w tym: prace przygotowawcze, poszerzenia, podbudowa z kruszywa łamanego – warstwa górna (po zagęszczeniu grubość 18 cm), wykonanie nawierzchni z kruszywa łamanego – warstwa górna (po zagęszczeniu grubość 8 cm).

- 12) Zamontowano 17 lamp solarnych w miejscowościach: Bobry, Klekowiec, Płoszów i Szczepocice, finansowanych z funduszu sołectkiego.
- 13) Zrealizowano budowę parkingu w pasie drogowym przy cmentarzu parafialnym w Strzałkowie o powierzchni 600 m².

2020 r.

- 1) Rozbudowa wodociągu w m. Klekotowe na odcinku od ostatniej starej zabudowy mieszkaniowej do przejazdu kolejowego przy przystanku kolejowym Bobry. Wartość robót wyniosła 183.270,00 zł brutto.
- 2) Budowa chodnika przy ul. Kochanowskiego w Strzałkowie. Wartość robót 283.014,93 zł brutto.
- 3) Wykonano remont dachu na budynku filii biblioteki w Płoszowie. Wartość robót 59.734,21 zł brutto.
- 4) Remont dachu budynku komunalnego OSP w Szczepocicach kwota 30.069,86 zł brutto.
- 5) Zrealizowano II etap przebudowy ul. Polnej w Strzałkowie. kwota 59.826,09 zł brutto.
- 6) Wykonano instalację do podłączenia agregatu prądotwórczego zasilania rezerwowego wraz z przebudową rozdzielni oraz wykonanie przeglądu instalacji elektrycznej w budynku Ochotniczej Straży Pożarnej w Strzałkowie. kwota 7.995,00 zł brutto.
- 7) W trybie zaprojektuj i wybuduj zrealizowany został Placu zabaw na Osiedlu Leśnym na Dąbrówce. kwota: 49.999,50 zł brutto.
- 8) Termomodernizacja budynku Publicznej Szkoły Podstawowej w Strzałkowie kwota 947.800,63 zł brutto.
- 9) Termomodernizacja budynku Urzędu Gminy Radomsko kwota 816.671,55 zł brutto.
- 10) Budowa chodnika w miejscowości Szczepocice Rządowe, w pasie drogi powiatowej, na odcinku od skrzyżowania ulic w rejonie przystanku autobusowego do szkoły. kwota 95.817,00 zł brutto.
- 11) Na terenie Gminy Radomsko, w miejscowościach: Grzebień, Dziepółć, Bobry, Kietlin i Strzałków zamontowano 27 lamp solarnych. Wartość robót wyniosła 68.250 zł brutto.

Zadania dotowane ze środków zewnętrznych

- 1) Przeprowadzono **odbiór odpadów azbestowych** z nieruchomości, za 34.509,76 zł brutto, dotowany w kwocie 23.636,00 zł przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi.

- 2) Wykonano „**Przebudowę ul. Kopernika w miejscowości Strzałków**” za kwotę 259.091,85 zł brutto. Zadanie zostało dofinansowane w ramach Rządowego Programu na Rzecz Rozwoju oraz Konkurencyjności Regionów poprzez Wsparcie Lokalnej Infrastruktury Drogowej w wysokości 129.855,00 zł.
- 3) Wykonano „**Przebudowę drogi w Strzałkowie ul. Kolberga – etap II**” za kwotę 119.501,76 zł brutto. Uzyskano dofinansowanie z budżetu Województwa Łódzkiego wysokości 7.400,00 zł.
- 4) Wykonano „**Przebudowę drogi Amelin - ul. Krańcowa (m. Radomsko) II etap-łącznik**” wartość: 128 455,45 zł brutto, dofinansowanie: budżet Województwa Łódzkiego wysokości 24 780,00 zł.
- 5) Wykonano „**Przebudowę ul. Polnej w Strzałkowie II etap**” wartość: 60 976,09 zł brutto, dofinansowanie: budżet Województwa Łódzkiego wysokości 25 690,00 zł.
- 6) Z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi w ramach *Programu ograniczenia niskiej emisji* otrzymano dotację **na wymianę pieców węglowych na inne źródła ciepła** w 78 gospodarstwach domowych. Wartość dotacji 732 tys. zł. Wartość całkowita 1,620 mln zł.
- 7) Gmina otrzymała z dofinansowanie z budżetu Województwa Łódzkiego na **4 siłownie zewnętrzne** zlokalizowane przy szkołach: w Kietlinie, Strzałkowie, Dziepóć i Szczepocicach. Wartość dotacji 19.998,37 zł.
- 8) W ramach **Programu Polska Cyfrowa** otrzymano dotację w kwocie 150 tys. złotych. W ramach tego programu dotowany jest zakup 24 komputerów dla szkół i przeprowadzenie szkolenia dla 300 mieszkańców.
- 9) Zakupiono **sprzęt ratownictwa medycznego dla Ochotniczych Straży Pożarnych** w: Dąbrówce, Kietlinie, Szczepocicach i Strzałkowie, w ramach Funduszu Pomocy Pokrzywdzonych oraz Pomocy Postpenitencjarnej Funduszu Sprawiedliwości, dotowanego z Ministerstwa Sprawiedliwości

Priorytety inwestycyjne w Gminie do 2030 r.

Gmina mając na uwadze nową unijną perspektywę na lata 2021 – 2027 oraz możliwości pozyskiwania dotacji ze środków krajowych przygotowała wykaz priorytetowych przedsięwzięć inwestycyjnych do 2030 roku, które będą przedmiotem dalszych analiz w kontekście przygotowania projektów inwestycyjnych oraz możliwości ich finansowania ze środków zewnętrznych. Lista ma charakter otwarty i będzie stanowiła punkt wyjścia do bardziej szczegółowych analiz. Wskazane zakresu i koszty mają charakter indykatorywny do uszczegółowienia już na etapach tworzenia dokumentacji technicznych.

Zadania inwestycyjne:

XVI.

<u>Nazwa zadania: Budowa tężni solankowej w miejscowości Kietlin</u>	
Uzasadnienie	Idea budowy tężni solankowej to chęć zmiany naszego otoczenia na bardziej przyjazne. W dobie zanieczyszczeń powietrza (smog) i coraz większej liczby dni w wysokimi temperaturami takie miejsca są na wagę złota. Tężnie są miejscem spotkań, integracji lokalnej społeczności, pozytywnie wpływa na nasze zdrowie i samopoczucie. Wokół tężni powstaje aerozol bogaty w sole, który ma właściwości lecznicze. Dlatego dość szybko tężnie zaczęto wykorzystywać w profilaktyce i leczeniu chorób górnych dróg oddechowych, zapalenia zatok, rozedmy płuc, nadciśnienia tętniczego, alergii i wielu innych.
Opis	Planowana jest budowa tężni solankowej. Tężnia to drewniana konstrukcja, zazwyczaj licząca kilka metrów wysokości i kilkadziesiąt, a nawet kilkaset długości, wypełniona gałęziami tarniny, brzozy lub drzew iglastych, pod którymi znajduje się basen z solnym roztworem.
Źródła finansowania	Budżet gminy, fundusze strukturalnie z perspektywy na lata 2021 – 2027

XVII.

<u>Nazwa zadania: Budowa, przebudowa i rozbudowa infrastruktury komunikacyjnej (tj. drogi, parkingi, mosty, chodniki i ścieżki rowerowe)</u>	
Uzasadnienie	Gmina planuje inwestycje związane z infrastrukturą drogową, w tym także obejmująca ścieżki rowerowe, parkingi, ciągi piesze. Układ drogowy na terenie gminy jest przeciążony poprzez zwiększające się z roku na rok natężenie ruchu, co sprawia, że stan nawierzchni dróg lokalnych wymaga ciągłych modernizacji i remontów. Ponadto ważnym aspektem jest poprawa bezpieczeństwa w ruchu pieszym i rowerowym.
Opis	Planowane są bieżące prace modernizacyjne obejmujące poprawę nawierzchni dróg lokalnych, w zależności od potrzeb. Ponadto przedmiotem planowanych do przygotowania projektów technicznych są parkingi oraz ciągi pieszo – rowerowe.
Źródła finansowania	Budżet gminy, Budżet Samorządu Województwa Łódzkiego, Budżet Państwa w ramach planowanych dotacji, fundusze strukturalnie z perspektywy na lata 2021 – 2027

XVIII.

<u>Nazwa zadania: Budowa i rozbudowa sieci wodno – kanalizacyjnej</u>	
Uzasadnienie	Gmina sukcesywnie rozbudowuje sieć kanalizacji zbiorczej oraz sieć wodociągową. Na terenie gminy istnieje potrzeba dalszej budowy sieci wodociągowej, gdyż nie wszystkie miejscowości są zaopatrywane w wodę z sieci. W przypadku kanalizacji sanitarnej

	jest ona ważna z punktu widzenia ochrony środowiska oraz spełnienia przez Polskę dyrektywy z 21 maja 1991 r. dotyczącej oczyszczania ścieków komunalnych (91/271/EWG). Nakłada ona na nie obowiązek zapewnienia zbiorczego odbioru nieczystości zgodnie z normami UE, np. przez założenie kanalizacji.
Opis	W gminie planuje się rozbudowę systemu kanalizacji sanitarnej w formie sieci zbiorczej, ale przy zabudowie rozproszonej rozważana będzie budowa przydomowych oczyszczalni ścieków. Ponadto planowane jest dalsza rozbudowa sieci wodociągowej w celu poprawy stopnia zwodociągowania gminy. Część obszaru gminy Radomsko będzie objęta Planem aglomeracji dla Miasta Radomska i Gminy Radomsko.
Źródła finansowania	Budżet Gminy, Budżet Samorządu Województwa Łódzkiego, Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi, fundusze strukturalnie z perspektywy na lata 2021 – 2027.

XIX.

<u>Nazwa zadania: Tworzenie ekologicznych i odnawialnych źródeł energii - OZE (tj. fotowoltaika, energia wiatrowa, geotermalna, ekologiczne źródła ciepła)</u>	
Uzasadnienie	Poprawa jakości powietrza, ochrona atmosfery to kluczowe obszary wymagające szybkiej interwencji w naszym kraju. Na poziomie gminy tym ważniejsze jest promowanie ekologicznych źródeł ciepła, stosowanie odnawialnych źródeł energii. Jest to konieczne do przeciwdziałania mającemu bardzo negatywny wpływ na nasze zdrowie zjawisku niskiej emisji. Ponadto Unia Europejska w ramach tzw. polityki klimatyczno-energetycznej do roku 2030 wskazała istotne postulaty: Najważniejsze cele na 2030 r.: - ograniczenie o co najmniej 40% emisji gazów cieplarnianych (w stosunku do poziomu z 1990 r.) - zapewnienie co najmniej 32% udziału energii ze źródeł odnawialnych w całkowitym zużyciu energii - poprawa efektywności energetycznej o co najmniej 32,5%
Opis	Planowane są działania w stosunku do budynków gminnych oraz budynków prywatnych. Planuje się projekty polegające na wymianie nieekologicznych kotłów na ekologiczne, a także instalacje prosumenckie fotowoltaiczne, kolektory słoneczne.
Źródła finansowania	Budżet Gminy, Budżet Samorządu Województwa Łódzkiego, Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi, Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, fundusze strukturalnie z perspektywy na lata 2021 – 2027.

XX.

<u>Nazwa zadania: Wymiana i budowa oświetlenia ulicznego na energooszczędne</u>	
Uzasadnienie	Zastosowanie energooszczędnego oświetlenia ledowego przyczyni się do ochrony powietrza oraz mniejszych kosztów związanych z eksploatacją.
Opis	Planowane prace obejmą budowę nowych punktów świetlnych oraz wymianę starych opraw. Planowana jest modernizacja oświetlenia w miejscowościach: Klekotowe, Bobry, Klekowiec. Rozbudowa

	sieci oświetlenia ulicznego lub montaż oświetlenia zasilanego energią słoneczną jest planowany w miejscowościach, w których go nie ma m.in. miejscowość Strzałków – łącznik pomiędzy ul. Kochanowskiego, ul. Ks. S. Korala, ul. Polna, ul. Moniuszki, miejscowości Płoszów, Dąbrówka.
Źródła finansowania	Budżet Gminy, Budżet Samorządu Województwa Łódzkiego, Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi, Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, fundusze strukturalnie z perspektywy na lata 2021 – 2027.

XXI.

<u>Nazwa zadania: Budowa, rozbudowa i modernizacja strażnic OSP</u>	
Uzasadnienie	Na terenie Gminy Radomsko działa 6 jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej, z czego jedna OSP Strzałków jest włączona do Krajowego Systemu Ratownictwa – Gaśniczego. Mając na uwadze bezpieczeństwo publiczne zasadne jest ich doposażenie oraz tam, gdzie budynki tego wymagają modernizację,
Opis	Planowane prace obejmą roboty budowlane w zależności od aktualnych potrzeb remonty, modernizacja, rozbudowy, przebudowy strażnic: OSP Kietlin, OSP Szczepocice, OSP Dąbrówka, OSP Strzałków, OSP Dziepółć, OSP Płoszów.
Źródła finansowania	Budżet Gminy, Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi, Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, dotacje ZOSP RP, fundusze strukturalnie z perspektywy na lata 2021 – 2027.

XXII.

<u>Nazwa zadania: Budowa świetlicy wiejskiej w m. Bobry</u>	
Uzasadnienie	Świetlice wiejskie pełnią funkcję centrów kultury lokalnej, organizują czas wolny, integrują społeczność. Służą nie tylko dzieciom, ale także dorosłym.
Opis	Planuje się budowę budynku gminnego, który będzie pełnił funkcję świetlicy wiejskiej dla sołectwa Bobry.
Źródła finansowania	Budżet Gminy, Budżet Samorządu Województwa Łódzkiego, Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi, Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, fundusze strukturalnie z perspektywy na lata 2021 – 2027.

XXIII.

<u>Nazwa zadania: Zagospodarowanie centrum Strzałkowa z przeznaczeniem na teren rekreacyjno – wypoczynkowy (tj. rewitalizacja zbiorników wodnych, alejki spacerowe, ławeczki, nasadzenia, oświet. led, Wi-Fi, mini moło, fontanna)</u>	
Uzasadnienie	Na terenie gminy brakuje miejsc przeznaczonych na rekreację, wypoczynek, gdzie zarówno dzieci, młodzież oraz dorośli będą mogli spędzać wolny czas.

Opis	W ramach projektu planuje się rewitalizację centrum miejscowości Strzałków, która będzie polegać m.in. na odnowieniu zbiorników wodnych, zagospodarowanie terenu na cele rekreacyjno-wypoczynkowe polegające na: budowie alejek spacerowych, budowie małej architektury, dodatkowo planuje się nowe nasadzenie zieleni, montaż nowego oświetlenia energooszczędnego, budowa mini mola oraz fontanny.
Źródła finansowania	Budżet Gminy, Budżet Samorządu Województwa Łódzkiego, Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi, Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, fundusze strukturalnie z perspektywy na lata 2021 – 2027.

XXIV.

<u>Nazwa zadania: Modernizacja boisk sportowych w Kietlinie i Dziepółci</u>	
Uzasadnienie	Obiekty znajdują się w stanie wymagającym modernizacji. Jest to ważne i potrzebne, aby mogły być bezpiecznie użytkowane, ale także aby dzieci, młodzież mogły korzystać z dobrej infrastruktury i mały gdzie spędzać czas na świeżym powietrzu.
Opis	Planowana jest wymiana nawierzchni, remonty, budowy zaplecza socjalnego.
Źródła finansowania	Budżet Gminy, Budżet Samorządu Województwa Łódzkiego, Dotacje celowe z budżetu państwa, fundusze strukturalnie z perspektywy na lata 2021 – 2027.

XXV.

<u>Nazwa zadania: Budowa mieszkań wielorodzinnych</u>	
Uzasadnienie	Ze względu na rosnące zainteresowanie zamieszkaniem na terenie gminy Radomsko i w związku z możliwością realizacji budownictwa wielorodzinnego w ramach rządowego programu Społecznej Inicjatywy Mieszkaniowej. Zgodnie z założeniami programu SIM ma poprawić sytuację deficytu lokali przez dofinansowanie budowy mieszkań na wynajem. Partycypanci będą mogli przejąć takie lokale na własność, o ile spełnią kilka warunków. Są nimi np. opłata partycypacyjna w wysokości 10 proc. wartości przyszłego mieszkania. Osoby, które wpłacą 20 proc. lub 25 proc. - po 25 latach, będą mogły otrzymać mieszkanie na własność lub skorzystać z wakacji kredytowych. Mieszkania SIM będą mogły wynajmować osoby spełniające kryteria dochodowe określone ustawowo, nieposiadające tytułu prawnego do innego lokalu w tej samej miejscowości.
Opis	Projekt będzie wdrażany w oparciu o Społeczne Inicjatywy Mieszkaniowe ³² – spółki, które w porozumieniu z samorządem lokalnym będą budować i wynajmować mieszkania z przystępnym czynszem. Mieszkania zgodnie z przyjętym planem na terenie gminy mogą powstać w miejscowości Strzałków.
Źródła finansowania	Budżet Państwa

³² [Społeczna inicjatywa mieszkaniowa - Ministerstwo Rozwoju, Pracy i Technologii - Portal Gov.pl \(www.gov.pl\)](http://www.gov.pl)

XXVI.

<u>Nazwa zadania: Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków</u>	
Uzasadnienie	W sytuacji, gdy budowa systemu kanalizacji zbiorczej nie ma uzasadnienia ekonomicznego, innym ekologicznym rozwiązaniem będzie budowa przydomowych oczyszczalni ścieków.
Opis	W pierwszej kolejności przydomowe oczyszczalnie ścieków będą realizowane w miejscowościach, w których brak jest możliwości budowy lub rozbudowy sieci kanalizacyjnej.
Źródła finansowania	Budżet Gminy, Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi, fundusze strukturalnie z perspektywy na lata 2021 – 2027.

XXVII.

<u>Nazwa zadania: Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej oraz hydroforni</u>	
Uzasadnienie	<p>Zgodnie z realizacją pakietu klimatycznego Polska i gminy są zobowiązane do redukcji emisji CO₂, likwidacji źródeł niskiej emisji, przechodzenia z paliwa konwencjonalnego na odnawialnego źródła energii, termomodernizację obiektów - docieplenia ścian, dachów, wymianę instalacji wewnętrznych. Poprawa jakości powietrza, ochrona atmosfery to kluczowe obszary wymagające szybkiej interwencji w naszym kraju. Na poziomie gminy tym ważniejsze jest promowanie ekologicznych źródeł ciepła, stosowanie odnawialnych źródeł energii. Jest to konieczne do przeciwdziałania mającemu bardzo negatywny wpływ na nasze zdrowie zjawisku niskiej emisji. Ponadto Unia Europejska w ramach tzw. polityki klimatyczno-energetycznej do roku 2030 wskazała istotne postulaty:</p> <p>Najważniejsze cele na 2030 r.:</p> <ul style="list-style-type: none">- ograniczenie o co najmniej 40% emisji gazów cieplarnianych (w stosunku do poziomu z 1990 r.)- zapewnienie co najmniej 32% udziału energii ze źródeł odnawialnych w całkowitym zużyciu energii- poprawa efektywności energetycznej o co najmniej 32,5%
Opis	<p>Planowane projekty obejmować będzie głęboką termomodernizację - docieplenia, wymianę stolarki okiennej, drzwiowej, wymianę źródeł ciepła na ekologiczne, zgodnie z zaleceniami wynikającymi z audytów energetycznych. Planowane prace będą dotyczyć w szczególności:</p> <ul style="list-style-type: none">- termomodernizację budynków hydroforni w miejscowościach Dąbrówka, Dziepółć, Strzałków, Kietlin- termomodernizacja budynków użyteczności publicznej tzw. głęboka termomodernizacja Publiczna Szkoła Podstawowa w Kietlinie, Publiczna Szkoła Podstawowa w Dziepółci, Gminna Biblioteka Publiczna w Strzałkowie, budynek Koła Gospodyń Wiejskich w Kietlinie.- montaż instalacji OZE panele fotowoltaiczne: budynki publicznych szkół podstawowych w Płoszowie, Szczepocicach, Kietlinie, Dziepółci.

Źródła finansowania	Budżet Gminy, Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi, fundusze strukturalnie z perspektywy na lata 2021 – 2027.
----------------------------	--

XXVIII.

<u>Nazwa zadania: Zagospodarowanie turystyczne nadbrzeża rzeki Warty</u>	
Uzasadnienie	Na terenie gminy nie ma aktualnie zagospodarowania turystycznego, które służyłoby mieszkańcom gminy, ale także docelowo odwiedzającym spoza gminy.
Opis	Planowane jest ożywienie rejonu nadbrzeża Warty poprzez budowę zagospodarowanie turystycznego nadbrzeża rzeki Warty – przewiduje się budowę infrastruktury turystyczno - rekreacyjnej (przystań kajakowa, trasy pieszo-rowerowe z punktami odpoczynku). Projekt będzie realizowany w miejscowościach: Bobry, Klekotowe, Szczepocice.
Źródła finansowania	Budżet Gminy, Budżet Samorządu Województwa Łódzkiego, Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi, Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, fundusze strukturalnie z perspektywy na lata 2021 – 2027.

XXIX.

<u>Nazwa zadania: E – urząd – cyfryzacja urzędu gminy i jednostek podległych</u>	
Uzasadnienie	Realizacja projektu dotyczącego cyfryzacji usług publicznych w gminie jest konieczna z punktu widzenia dostosowania do wymogów prawa. Głównym celem planowanych działań jest zwiększenie wykorzystania e-usług publicznych przez mieszkańców gminy poprzez wdrożenie nowych technologii informacyjno-komunikacyjnych w Urzędzie Gminy i jednostkach podległych.
Opis	Planowane są poniższe działania: budowa i wdrożenie systemu elektronicznego obiegu dokumentów (EOD) wraz z integracją z BIP-em, systemem dzierżinowym (Podatki lokalne i opłaty) oraz planowaną nową stroną internetową Urzędu Gminy, zakup infrastruktury teleinformatycznej, wprowadzenie pełnego elektronicznego obiegu dokumentów, wprowadzenie systemu kontroli i ewidencji czasu pracy pracowników, poszerzenie ofert spraw załatwianych elektronicznie, powiadamianie SMS, zakup systemu zapewniającego bezpieczeństwo przechowywania danych cyfrowych oraz szkolenia dla pracowników Urzędu Gminy w zakresie obsługi wdrażanego systemu i oprogramowania.
Źródła finansowania	Budżet Gminy, fundusze strukturalne z perspektywy na lata 2021 – 2027.

XXX.

<u>Nazwa zadania: Opracowanie dokumentów planistycznych, strategicznych i przestrzennych</u>	
Uzasadnienie	Zgodnie z przepisami prawa gmina ma obowiązek przygotowywania niektórych dokumentów o charakterze

	planistycznym. Niektóre nie mają charakteru obligatoryjnego, ale umożliwiają ubieganie się o środki unijne.
Opis	Wśród dokumentów, które w najbliższych latach będą musiałyby być przygotowane przez gminę można wymienić: Miejscowe Plany Zagospodarowania Przestrzennego, Plan Gospodarki Niskoemisyjnej, Założenia do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe, Program ochrony środowiska.
Źródła finansowania	Budżet Gminy, Budżet Samorządu Województwa Łódzkiego, Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi, Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Projekty społeczne (miękkie)

IX.

<u>Nazwa zadania: Przeciwdziałanie wykluczeniu cyfrowemu</u>	
Uzasadnienie	Realizacja takich działań przyczyni się do zapobiegania wykluczeniu cyfrowemu mieszkańców gminy. Uczestnicy projektu – poprzez umożliwienie korzystania z nowych technologii oraz rozwój kompetencji w tym zakresie – będą mogli w pełni uczestniczyć w społeczeństwie informacyjnym. Efekty realizacji projektu będą miały wymiar długofalowy, jak również mogą wpłynąć na zmiany w strukturze dochodów, na kształtowanie aktywnych postaw społeczno-ekonomicznych.
Opis	Planowane działania będą dotyczyły szkoleń z zakresie kompetencji cyfrowych m.in. dla seniorów, osób niepełnosprawnych, innych chętnych, którzy będą potrzebowali podniesienia kompetencji.
Źródła finansowania	Budżet Gminy, fundusze strukturalnie z perspektywy na lata 2021 – 2027.

X.

<u>Nazwa zadania: Kompetentne kadry</u>	
Uzasadnienie	Zgodnie z ideą uczenia się przez całe życie, w związku z licznymi zmianami przepisów prawa istnieje potrzeba aktualizacji wiedzy oraz zdobywania nowych kompetencji.
Opis	Szkolenia będą organizowane dla pracowników urzędu i jednostek podległych na podstawie bieżących potrzeb po analizie i rozpoznaniu potrzeb szkoleniowych. Szkolenia będą dotyczyły zarówno aspektów miękkich, kompetencyjnych oraz tych związanych z wykonywaniem obowiązków dotyczące prawa zamówień publicznych, prawa budowlanego, gospodarki odpadami, funduszy unijnych.
Źródła finansowania	Budżet Gminy, fundusze strukturalnie z perspektywy na lata 2021 – 2027.

XI.

Nazwa zadania: Wsparcie szkół na terenie gminy poprzez doposażenie, organizację zajęć dodatkowych

Uzasadnienie	Poprawa jakości kształcenia ogólnego w zakresie wsparcia kompetencji kluczowych na rynku pracy oraz nauczania eksperymentalnego. Nauczanie eksperymentalne jest obecnie szczególnie istotne, ponieważ pozwala na wykształcenie się u uczniów cech, które nie są pobudzane za pomocą kształcenia teoretycznego, tj. kreatywność, ciekawość poznania nowych zagadnień. W ramach projektu zwiększy się dostęp do usług edukacji, zwłaszcza w zakresie dostępu do sprzętu mającego na celu wsparcie kompetencji ogólnych, stanowiących fundament do nauczania eksperymentalnego. Zakupione środki trwałe będą odpowiadać na potrzeby nauczania w dziedzinach kluczowych, dzięki temu uczniowie będą mogli w łatwiejszy i efektywniejszy sposób zrozumieć i zapamiętać otrzymywaną wiedzę. Wzrost aktywności fizycznej u dzieci i młodzieży jest bardzo ważny, ponieważ z badań UNICEFU wynika, że polskie dzieci tyją najszybciej w Europie i w ciągu ostatniej dekady liczba osób z nadwagą podwoiła się.
Opis	Planowane jest doposażenie placówek edukacyjnych w sprzęt komputerowy, sprzęt do nauczania eksperymentalnego, doświadczalnego. Ponadto planuje się organizację dodatkowych zajęć z zakresu kształtowania kompetencji kluczowych wśród uczniów. Kompetencja jest kombinacją wiedzy, umiejętności i przyjmowanej postawy. Kompetencje kluczowe to kompetencje, które wspierają rozwój osobisty, włączanie w życie społeczne, aktywne obywatelstwo i możliwość znalezienia zatrudnienia: <ul style="list-style-type: none">▪ porozumiewanie się w języku ojczystym▪ porozumiewanie się w językach obcych▪ kompetencje matematyczne i podstawowe kompetencje naukowo-techniczne▪ kompetencje informatyczne▪ umiejętność uczenia się▪ kompetencje społeczne i obywatelskie▪ inicjatywność i przedsiębiorczość▪ świadomość i ekspresja kulturalna.
Źródła finansowania	Budżet Gminy, fundusze strukturalne z perspektywy na lata 2021 – 2027.

XII.

Nazwa zadania: Wsparcie powrotu na rynek pracy osób sprawujących opiekę nad dziećmi do lat 3

Uzasadnienie	Z punktu widzenia rozwoju społeczno – gospodarczego, ważną rolę odgrywa aktywizacja zawodowa osób opiekujących się dziećmi w wieku do lat 3 poprzez tworzenie i rozwijanie miejsc opieki nad dziećmi do lat 3 zgodnie z ustawą o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3.
Opis	Gmina będzie wspierała inicjatywy związane z uruchamianiem na jej terytorium żłobków, klubów dziecięcych oraz wsparciu opiekunów w powrocie do pracy.

Źródła finansowania	Budżet Gminy,, fundusze strukturalnie z perspektywy na lata 2021 – 2027.
----------------------------	--

XIII.

<u>Nazwa zadania: Wsparcie dla rozwoju sportu amatorskiego i pozaszkolnego na terenie gminy</u>	
Uzasadnienie	Sport amatorski lub w formie rekreacyjnej jest obecny w życiu niemal każdego człowieka. O zaletach zdrowotnych wynikających z uprawiania sportu nikogo nie trzeba przekonywać. Ważne jest jednak, aby od dziecka zaszczeniać pozytywne podejście do sportu. Na terenie gminy znajduje się dość dobra szkolna i pozaszkolna infrastruktura sportowa. Tym niemniej istnieje potrzeba wsparcia rozwoju sportu poprzez pomoc w jego organizacji, koordynacji, zapewnieniu odpowiedniego zaplecza.
Opis	Wśród potrzeb należy wymienić rozbudowę klubów, wsparcie promocji, wyjazdów kondycyjnych.
Źródła finansowania	Budżet Gminy, dotacje celowe z Budżetu Państwa.

XIV.

<u>Nazwa zadania: Wsparcie na rzecz osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym³³</u>	
Uzasadnienie	W każdym środowisku są osoby nieradzące sobie z różnych przyczyn w codziennym życiu. Należy do nich zaliczyć przede wszystkim osoby korzystające z pomocy społecznej, osoby bezrobotne, chore, niepełnosprawne.
Opis	Wsparcie będzie realizowane przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w zależności po bieżących potrzeb będzie obejmować wsparcie i pomoc dla osób potrzebujących.
Źródła finansowania	Budżet Gminy, fundusze strukturalnie z perspektywy na lata 2021 – 2027.

³³ Zgodnie z definicją zawartą w Wytycznych Ministra Infrastruktury i Rozwoju w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków Europejskiego Funduszu Społecznego i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego na lata 2014-2020 - osoby zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym: osoby lub rodziny zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym korzystające ze świadczeń pomocy społecznej lub kwalifikujące się do objęcia wsparciem pomocy społecznej zgodnie z w/w ustawą, tj. spełniające co najmniej jeden z warunków określonych w art. 7 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. 2013 r. poz.182 tj.), osoby przebywające w pieczy zastępczej lub opuszczające pieczę zastępczą, rodziny przeżywające trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz osoby sprawujące rodzinną pieczę zastępczą, o których mowa w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2013 r. poz. 135, z późn. zm.), osoby nieletnie, wobec których zastosowano środki zapobiegania i zwalczania demoralizacji i przestępczości zgodnie z ustawą z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (Dz. U. z 2014 r. poz. 382), osoby przebywające w młodzieżowych ośrodkach wychowawczych i młodzieżowych ośrodkach socjoterapii, o których mowa w ustawie z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.), osoby lub rodziny należące do mniejszości narodowych lub etnicznych, o których mowa w ustawie z dnia 6 stycznia 2005 r. o mniejszościach narodowych i etnicznych oraz o języku regionalnym (Dz.U. Nr 117, poz. 141, z późn. zm.), kwalifikujące się do objęcia wsparciem pomocy społecznej, tj. spełniające co najmniej jeden z warunków określonych w art. 7 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej⁷⁶, osoby z zaburzeniami psychicznymi, o których mowa w ustawie z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. 2011 r. Nr 231, poz. 1375),

XV.

<u>Nazwa zadania: Podnoszenie świadomości ekologicznej mieszkańców gminy</u>	
Uzasadnienie	W dobie zmian klimatycznych, zwiększającego się zanieczyszczenia środowiska, zjawiska niskiej emisji, rosnących ilości odpadów ważne jest edukowanie społeczności lokalnych w zakresie potrzeby ochrony środowiska przyrodniczego.
Opis	Planowane są działania podnoszące świadomość ekologiczną dotyczącą odnawianych źródeł energii, segregacji odpadów, smogu. Przewiduje się prelekcje, warsztaty, zajęcia, inne wydarzenia ekologiczne dla dzieci np. rajdy piesze, rowerowe, wędrowki, młodzieży oraz wszystkich zainteresowanych.
Źródła finansowania	Budżet Gminy, Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi, Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, fundusze strukturalnie z perspektywy na lata 2021 – 2027.

XVI.

<u>Nazwa zadania: Działania promocyjne, informacyjne i integracyjne na terenie gminy</u>	
Uzasadnienie	Istnieje potrzeba realizacji działań w zakresie promocji i informacji na terenie gminy. Działania związane z marketingiem terytorialnym są ważnym elementem dbania o pozytywny wizerunek gminy. Ponadto istotne są także działania integrujące lokalną społeczność poprzez organizację różnego rodzaju wydarzeń.
Opis	Planowane działania obejmą zwiększenie aktywności Urzędu Gminy w zakresie informacji gminnych, prowadzenia działań promocyjnych, organizacji wydarzeń np. imprezy okolicznościowe.
Źródła finansowania	Budżet Gminy, Budżet Samorządu Województwa, Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi.

Spis tabel

- 1) Statystyka mieszkańców wg wieku i płci
- 2) Liczba mieszkańców Gminy Radomsko ogółem w latach 2017-2020
- 3) Liczba mieszkańców w podziale na sołectwa
- 4) Nauczyciele rok szkolny 2020/2021
- 5) Uczniowie rok szkolny 2020/2021
- 6) Liczba dzieci w szkołach w roku szkolnym 2020/2021 (według SIO 30 września 2020r.)
- 7) Liczba dzieci w oddziałach przedszkolnych
- 8) Liczba dzieci w szkołach podstawowych
- 9) Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON na 10 tys. mieszkańców w wieku produkcyjnym

- 10) Liczba podmiotów gospodarczych
- 11) Struktura gruntów w gminie
- 12) Stopa i poziom bezrobocia w latach 2017 – 2020 w Gminie Radomsko
- 13) Poziom i stopa bezrobocia
- 14) Powody przyznawania pomocy
- 15) Rzeczywista liczba rodzin i osób objętych pomocą społeczną w 2019 r.
- 16) Czytelnicy, wypożyczanie i udostępnianie zbiorów
- 17) Struktura czytelników wg wieku – GBP w Strzałkowie
- 18) Struktura czytelników wg wieku – Filia w Płoszowie
- 19) Odwiedziny w bibliotece
- 20) Wykaz obiektów małej infrastruktury sportowo-rekreacyjnej
- 21) Obiekty ujęte w rejestrze zabytków
- 22) Obiekty ujęte w wojewódzkiej ewidencji zabytków
- 23) Obiekty ujęte w gminnej ewidencji zabytków
- 24) Informacja o odebranych odpadach komunalnych z terenu Gminy Radomsko w 2019 r.
- 25) Informacja o odpadach komunalnych zebranych w Punkcie Selektywnej Zbiórki Odpadów Gminy Radomsko
- 26) Poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia (%)
- 27) Poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami (%)
- 28) Poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazanych do składowania (%)
- 29) Struktura dochodów budżetu Gminy Radomsko wg działów
- 30) Struktura wydatków budżetu Gminy Radomsko wg działów
- 31) Wykonanie dochodów Gminy Radomsko w latach 2017-2019.

Spis wykresów

- 1) Mieszkańcy wg wieku
- 2) Liczba mieszkańców w latach 2017 - 2020
- 3) Liczba uczniów szkołach prowadzonych przez Gminę Radomsko
- 4) Liczba dzieci w wieku przedszkolnym uczęszczających do oddziałów przedszkolnych przy szkołach
- 5) Dzieci w szkołach podstawowych
- 6) Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON na 10 tys. mieszkańców w wieku produkcyjnym

- 7) Liczba podmiotów gospodarczych
- 8) Liczba bezrobotnych na terenie Gminy Radomsko
- 9) Stopa bezrobocia na terenie Gminy Radomsko
- 10) Stopa i poziom bezrobocia w latach 2017 – 2020 w Powiecie Radomszczańskim
- 11) Dochody budżetu Gminy Radomsku wg rodzajów w 2019 r.
- 12) Wydatki budżetu Gminy Radomsku wg rodzajów w 2019 r.